

ကျေးရွာလူထု၏ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း စစ်တမ်းကောက်ယူခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းစဉ်များ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှု အစီအစဉ် အစီရင်ခံစာ

ချမ်းသာကုန်းကျေးရွာ

ပိုးလောင်းကျေးရွာအုပ်စု

ပြင်စလူမြို့နယ်

ရာသီဥတုဆိုးရွားလာမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ်များကျရောက်လာမှုအပေါ် ခံနိုင်ရည်စွမ်း တည်ဆောက်ခြင်းနှင့် လိုက်လျောညီထွေစွာ နေထိုင်ခြင်း (BRACED) စီမံချက်

မာတိကာ

၁။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ် နောက်ခံအကြောင်းခြင်းရာ မိတ်ဆက်ခြင်း----- ၃

၁.၁ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ရည်ရွယ်ချက်----- ၃

၁.၂ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ရလဒ်----- ၄

၁.၃ ဆန်းစစ်မှုနည်းလမ်း----- ၄

၂။ ချမ်းသာကုန်းကျေးရွာ၏အနေအထား

၂.၁ မြေမျက်နှာသွင်ပြင်----- ၆

၂.၂ ချမ်းသာကုန်းကျေးရွာအကြောင်း----- ၇

၂.၃ မိုးလေဝသနှင့်ရာသီဥတုအခြေအနေ----- ၈

၂.၄ ဘေးအန္တရာယ်နှင့်ဖိစီးမှုများ (shocks and stresses)
ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု (Climate Change)----- ၁၀

၃။ ရပ်ရွာလူထုဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ရလဒ်များ

၃.၁ ကျေးရွာ၏ဘေးအန္တရာယ်သမိုင်းကြောင်း----- ၁၄

၃.၂ ရာသီခွင်ပြပြကွဲဒီဇံ----- ၁၅

၃.၃ အရင်းအမြစ်ပြု၊ ဘေးအန္တရာယ်ပြနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှုပြမြေပုံ----- ၁၇

၃.၄ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်း----- ၂၀

၃.၅ ရပ်ရွာအတွင်း အဖွဲ့အစည်းများပေါင်းစပ်ယှက်နွယ်မှုပြမြေပုံနှင့် ပါဝင်ပက်သက်သူများ ဆိုင်ရာ ဆန်းစစ်ခြင်း----- ၂၁

၃.၆ ကျား၊မရေးရာကွန်ယက်ပြမြေပုံဆန်းစစ်ခြင်း----- ၂၄

၃.၇ စွမ်းဆောင်ရည်ကိုခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်များနှင့် အသိပညာပေးမှုများ----- ၂၅

၃.၈ ကလေးသူငယ်များ၏လိုအပ်ချက်များနှင့်အခွင့်အရေးများအပေါ် သက်ရောက်မှုများ----- ၂၈

၃.၉ ဘေးအန္တရာယ်အတွက် အသင့်ပြင်ထားသော ရပ်ရွာလူထု၏ အကဲဖြတ်ပုံစံ----- ၂၉

၃.၁၀ ပါတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကို သုံးသပ်ခြင်း----- ၂၉

၄။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်မှုသတင်းအချက်အလက်များ

၄.၁ ကျေးရွာ၏ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုအကျိုးသက်ရောက်မှုများ ကိုအဆင့်ခွဲခြားသတ်မှတ်ခြင်း----- ၃၀

၄.၂ ကာလတိုပေါင်းစပ်ဆောင်ရွက်ခြင်းများအတွက်ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်း----- ၃၂

၅။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းလုပ်ငန်းအစီအစဉ်များနှင့်ဦးစားပေးရွေးချယ်ခြင်းများ

၅.၁ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်ရန် လုပ်ဆောင်ရမည့်များကို ဦးစားပေးအဆင့် သတ်မှတ်သည့် ဇယား (Pair Wise Ranking)----- ၃၃

၅.၂ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်ရန် လုပ်ဆောင်ရမည့်များကို ဦးစားပေးအဆင့်သတ်မှတ်ခြင်း (Ranking with Cost/benefits tool)----- ၃၅

၆။ ရပ်ရွာလူထုဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းလုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ (Action Plan)----- ၃၇

၇။ နိဂုံးချုပ်----- ၃၈

၈။ ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်း၊ စောင့်ကြည့်လေ့လာအကဲဖြတ်ခြင်းနှင့် အချက်အလက် ပြုပြင်ခြင်း- --
----- ၃၈

- နောက်ဆက်တွဲ (၁): ရပ်ရွာအခြေပြုကြိုတင်သတိပေးစနစ်စစ်ဆေးမှုပုံစံ
- နောက်ဆက်တွဲ (၂): ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကိုစစ်ဆေးခြင်း
- နောက်ဆက်တွဲ (၃): ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ တာဝန်နှင့်ဝတ္တရားများ
- နောက်ဆက်တွဲ (၄): အရေးပေါ်ဆက်သွယ်ရန်ဖုန်းနံပါတ်

၁။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ် နောက်ခံအကြောင်းခြင်းရာ မိတ်ဆက်ခြင်း

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ ပြင်စလူမြို့နယ်၊ ပိုးလောင်ကျေးရွာအုပ်စု၊ ချမ်းသာကုန်း ကျေးရွာ၏ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လေ့လာဆန်းစစ်သုံးသပ်တင်ပြမှုကို အင်္ဂလန်နိုင်ငံမှ Department for International Development (DFID) ၏ ရံပုံငွေ ထောက်ပံ့မှုဖြင့် အက်ရှင်အေဒ် (မြန်မာ)နှင့် ရပ်ရွာလူထုတို့မှ ပူးပေါင်း အကောင်အထည် ဖော်ဆောင်ရွက်သော “ရာသီဥတုဆိုးရွားလာမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ်များ ကျရောက်လာမှုအပါအဝင်ခံနိုင်ရည်စွမ်း တည်ဆောက်ခြင်းနှင့် လိုက်လျောညီထွေ နေထိုင်ခြင်း (BRACED) စီမံချက်”မှ ဆန်းစစ်လေ့လာထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

BRACED မြန်မာမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းသည် နိုင်ငံတကာ အင်ဂျီအိုများ၊ ဒေသတွင်း အဖွဲ့အစည်း များ၊ မြန်မာနိုင်ငံ၏ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းကို လေ့လာသုတေသနပြုနေသော သုတေသန အဖွဲ့အစည်း များနှင့်လည်း ပူးပေါင်းချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ BRACED မိတ်ဖက်အဖွဲ့တွင် ဦးဆောင်သူဖြစ် Plan International Myanmar မှ ဆောင်ရွက်ပြီး Actionaid Myanmar, BBC Media Action, World Vision, Myanmar Environmental Institute နှင့် UN Habitat တို့နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပြီး ရပ်ရွာ၏ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ပိုမိုတောင့်တင်း ခိုင်မာလာစေရန် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။

ဤချမ်းသာကုန်း ကျေးရွာ၏ ဆန်းစစ်လေ့လာချက်ကို BRACED ၏ ရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာသုံးသပ်ခြင်းဆိုင်ရာ လမ်းညွှန်မှုများ၊ အသုံးပြုရန် ပုံစံများ ထောက်ပံ့ကူညီမှုဖြင့် ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။

၁.၁ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်

BRACED ရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုတို့၏ ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ဖိစီးမှုတို့အား သုံးသပ်နိုင်ရန်နှင့် ရပ်ရွာလူထု ကြံ့ခိုင်မှုနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှုများအား သဘာဝဘေး လျော့ပါးရေး ကော်မတီနှင့် ရပ်ရွာလူထုများမှ အမျိုးမျိုးသော ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်မှုတို့ပေါ်တွင် လိုက်လျောညီထွေ နေထိုင်နိုင်မှု၊ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း တိုးမြှင့်လာရန် အလို့ငှာ ထောက်ပံ့ကူညီမှုများ ပြုလုပ်နိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဤကဲ့သို့ ဆန်းစစ် လေ့လာခြင်းသည် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း တည်ဆောက်ခြင်း ဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရာတွင် ရပ်ရွာလူထုများ အတူတကွ အားလုံးပါဝင် ဆောင်ရွက်ခွင့်ရမည်လည်း ဖြစ်ပါသည်။

၁.၂ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ရလဒ်

ရပ်ရွာလူထုဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ရပ်ရွာဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း အားကောင်းလာစေရန် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် နည်းလမ်းများ ထောက်ပံ့ပေးနိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ သက်ဆိုင်ရာအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များ၊ ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်များ၊ ကလေးသူငယ်၊ အမျိုးသမီးများ၊ မသန်စွမ်းများစသည့် ပါဝင်ပတ်သက်သူများ အနေဖြင့်လည်း ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းစဉ်များတွင် ပူးပေါင်းပါဝင်လိုမှုများ ရှိလာစေရန် အသီးသီးသောတာဝန်ဝတ္တရားများကို ရှင်းလင်းစွာ နားလည်လာစေရန်နှင့် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း တည်ဆောက်ခြင်းဆိုင်ရာ ရည်မှန်းချက်များပြည့်မီစေရန် ရွာသူရွာသားအားလုံး၏ ပူးပေါင်းမှုကို ရရှိစေရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းဖြင့် လိုအပ်သော ကျေးရွာသတင်းအချက်အလက် ပြောင်းလဲမှုများကို ပုံမှန်ပြုလုပ်နိုင်ရန်၊ အသစ်ပြောင်းလဲလာသော ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ဖိစီးမှုများအတွက် သတင်းအချက် အလက်နှင့် ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ ပူးပေါင်းပြုလုပ်နိုင်ရန်ဖြစ်ပါသည်။

၁.၃ ဆန်းစစ်မှုနည်းလမ်း

ဤရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လေ့လာဆန်းစစ်ချက်သည် BRACED စီမံကိန်းမှ ဖော်ထုတ်ထားသော ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း လက်စွဲစာအုပ်မှ တင်ပြချက်များအတိုင်း ဆောင်ရွက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏

ရည်မှန်းချက် (၁) ရပ်ရွာလူထု၏ အတွေ့အကြုံများအပေါ်တွင် သိပ္ပံနည်းကျအချက်အလက်များကို အခြေခံ၍ အနာဂတ်တွင် ရပ်ရွာလူထုရင်ဆိုင်နေရသော ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ဖိစီးမှုများအပေါ်တွင် ပိုမိုနားလည် သဘောပေါက်လာစေရန်။

ရည်မှန်းချက် (၂) ဘေးအန္တရာယ်များ ကျရောက်မှုနှင့်ဖိစီးမှုများ အပေါ်တွင် ထိခိုက်လွယ်မှုရှိသူ များနှင့် ထိခိုက်လွယ်သော အရာများကို သတ်မှတ် ဖော်ထုတ်နိုင်ရန်နှင့်

ရည်မှန်းချက် (၃) ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းရှိသော ရပ်ရွာလူထုကို တည်ဆောက်နိုင်ရန် ထောက်ပံ့ပေးနိုင်သော ရပ်ရွာလူထု၏ စွမ်းဆောင်ရည်များကို ဖော်ထုတ်နိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။

လက်စွဲစာအုပ်ပါ ဖော်ပြချက်များကို အခြေခံ၍ ချမ်းသာကုန်းကျေးရွာ၊ ပိုးလောင်းကျေးရွာ အုပ်စုတွင် တစ်လကျော် ခန့်အချိန်ယူ၍ ရပ်ရွာလူထုနှင့် အစည်းအဝေးများပြုလုပ်ကာ ကျေးရွာ၏ သတင်းအချက်အလက် များကို နည်းကိရိယာများ (assessment tools) အသုံးပြု၍ စုဆောင်းဖော်ထုတ်ထားခြင်း ဖြစ်ပါ သည်။

ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းအဆင့်များတွင်....

၁။ ကျေးရွာနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်ဒေသ၏ အခြေအနေများကို အကြိုခန့်မှန်း သိရှိနိုင်ရန် ရပ်ရွာ လူထုနှင့် ကွင်းဆင်းဝန်ထမ်းများအနေဖြင့် နောက်ခံဆင့်ပွား အချက်အလက်များ (secondary data) ကို ဆန်းစစ်ခြင်းများ ပြုလုပ်နိုင်ပါသည်။ အချက်အလက် သုံးသပ်ခြင်းများတွင်...

- RIMES ၏ရာသီဥတုဆိုင်ရာအချက်အလက်မှတ်တမ်း (Climate Profiles)
- ActionAid Myanmar ၏ကျေးရွာစာအုပ်ပါ အချက်အလက်မှတ်တမ်း (Village Book)

၂။ BRACED ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း လက်စွဲစာအုပ်ကို အသုံးပြုခြင်းအားဖြင့် ပြီးပြည့်စုံသော သတင်းအချက်အလက် စုဆောင်းနိုင်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းတွင် အသုံးပြုခဲ့သော နည်းကိရိယာများမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်။

- ကျေးရွာဘေးအန္တရာယ်သမိုင်းကြောင်း
- ရာသီခွင်ပြ ပြက္ခဒိန်
- အရင်းအမြစ်၊ ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ထိခိုက်လွယ်မှုပြမြေပုံ
- အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများ ခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်း
- ရပ်ရွာအတွင်းအဖွဲ့အစည်းများ ပေါင်းစပ်ယှက်နွယ်မှုပြပုံနှင့် ပါဝင်ပတ်သက်သူများ ဆိုင်ရာ ဆန်းစစ်ခြင်း
- ကျား၊မရေးရာကွန်ယက်ပြမြေပုံဆန်းစစ်ခြင်း
- ကလေးသူငယ်များ၏ လိုအပ်ချက်များနှင့် အခွင့်အရေးများအပေါ် သက်ရောက်မှုများ
- သတင်းအချက်အလက်နှင့် အသိပညာပေးမှုများကိုရရှိနိုင်မှု
- ကျေးရွာ၏ထိခိုက်လွယ်မှုနှင့် စွမ်းဆောင်ရည်ကိုဆန်းစစ်ခြင်း
- ထိခိုက်လွယ်မှုဆန်းစစ်ခြင်း

၃။ သတင်းနှင့်အချက်အလက်များ ဆန်းစစ်ခြင်းနှင့် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ ရွေးချယ်ခြင်း။

စုဆောင်းထားသော သတင်းအချက်အလက်များကို ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းသည် ရပ်ရွာလူထုဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းကို အားကောင်းလာစေရန် သင့်လျော်သည့် လုပ်ဆောင်ချက် များကို ကနဦးသတ်မှတ်နိုင်ရန်နှင့် ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ဖိစီးမှုများ၏ သက်ရောက်မှုများ ဦးစားပေး သတ်မှတ်ခြင်း စတင်ရာတွင် အတည်ပြုနိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ နည်းကိရိယာများဆန်းစစ်ခြင်းအားဖြင့် ပါဝင်သောလုပ်ငန်းစဉ်များမှာ...

- ရပ်ရွာလူထုရင်ဆိုင်နေရသော အဓိကဘေးအန္တရာယ်နှင့် ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှုကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ဘေးအန္တရာယ်များ အဆင့် သတ်မှတ်ရန်။
- ဦးစားပေးရွေးချယ်ထားသော ဘေးအန္တရာယ်များအပေါ် အခြေခံ၍ ရပ်ရွာလူထု အနေဖြင့် လုပ်ဆောင်ချက်များရွေးချယ်ခြင်း။

- BRACED ရန်ပုံငွေမှ ထောက်ပံ့ခြင်းဖြင့် အကောင်အထည်ဖော်ရန် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ ရွေးချယ်ရာတွင် ဦးစားပေးရွေးချယ်ခြင်း နည်းကိရိယာများ အသုံးပြု၍ ရွေးချယ်ခြင်း။
- ရာသီအလိုက်ဆုံးဖြတ်ချက်များ ချမှတ်နိုင်ရန် မိုးလေဝသခန့်မှန်းချက် များကို အခြေခံ၍ ကာလတိုဆုံးဖြတ်ချက်များ ချမှတ်ခြင်း။
- ဖြစ်နိုင်ချေများပြီး ဖြစ်လေ့ဖြစ်ထရှိသော ဘေးများအတွက် စိတ်မှန်း ဖြစ်နိုင်ခြေများ ပုံဖော်နိုင်ရန် ဘေးများ၏ပြင်းအားနှင့် ပမာဏပေါ်တွင် အခြေခံ၍ မတူညီသော အခြေအနေအဆင့်ဆင့်တွင် အကောင် အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှုများ သတ်မှတ်ရန်။

ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းများအပေါ်တွင် အခြေခံ၍ တိုက်ရိုက်ခံစားရသော သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များ၊ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုများ၏ သက်ရောက်မှုများကို ရပ်ရွာလူထု၏ ရင်ဆိုင်တုန့်ပြန်နိုင်စွမ်းကို ပိုမိုအားကောင်းလာစေရန်နှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ပြောင်းလဲမှုများ၊ လူမှုစီးပွားကဏ္ဍ ပြောင်းလဲမှုများနှင့် ပဋိပက္ခအစရှိသော ပြဿနာများကိုဖြေရှင်းနိုင်ရန် အဓိကလုပ်ငန်းများကို ဦးစားပေးရွေးချယ်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

လိုအပ်သော သတင်းအချက်အလက်အများကို ဆွေးနွေးပွဲတွင် ကျေးရွာ အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့၊ သက်ကြီးများ၊ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီဝင်များ၊ ကျေးရွာသူရွာသားများ ကိုယ်တိုင်ပါဝင်ခြင်းဖြင့် ရရှိနိုင်ပါသည်။ မိုးလေဝသနှင့် ရာသီဥတုဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များကဲ့သို့သော အခြားလိုအပ်သော သတင်းအချက်အလက်များကို မိုးလေဝသနှင့် ဇလဗေဒဦးစီးဌာန၊ Myanmar Environmental Institute နှင့် အခြားသောပညာရပ်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ မှလည်း ရရှိနိုင်ပါသည်။

၂။ ချမ်းသာကုန်းကျေးရွာ၏ အနေအထား overview

၂.၁ မြေမျက်နှာသွင်ပြင်

ချမ်းသာကုန်းကျေးရွာ၊ ပိုးလောင်းကျေးရွာအုပ်စု၊ ပြင်စလူမြို့နယ်၊ လပွတ္တာခရိုင်၊ ဧရာဝတီတိုင်း ဒေသကြီးတွင် တည်ရှိပါသည်။ လွန်ခဲ့သောနှစ်ပေါင်း (၆၀) ကျော်ခန့် ၁၉၅၀ ခုနှစ်တွင် ဦးဘိုးဘို၊ ဦးဘရင်း၊ ဦးဘကျူ၊ ဦးတင့်တို့ အိမ်ထောင်စု (၄) စုဖြင့် ကျေးရွာစတင်တည်ထောင်ခဲ့ပါသည်။ မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသ ဖြစ်ပါသည်။ ချမ်းသာကုန်းဟူသော ရွာအမည်ကို ပုသိမ်သာသနာဆရာမြ ရောက်ရှိလာပြီး ချမ်းသာကုန်းတွင် ဥယျာဉ်များပေါများသဖြင့် အလွန်သာယာလှသည့် အဓိပ္ပါယ်နှင့် သစ်ရိပ်ဝါးရိပ်နှင့် အေးချမ်းမှုရှိပြီး ရွာသူ/သားများ အမြဲထာဝရ ချမ်းသာမှုရရှိစေရန် ရည်ရွယ်ပြီး ၁၉၅၅ ခုနှစ်မှစတင်ပြီး "ချမ်းသာကုန်း"ဟု အမည်ခေါ်တွင်ကြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ချမ်းသာကုန်း ကျေးရွာ၏ အရှေ့ဘက်တွင် ဧရာဝတီမြစ်ရှိပြီး အနောက်ဘက်တွင် သာယာကုန်းကျေးရွာနှင့် အရှေ့တောင်ဘက်တွင် ပြန်ကြီးကျေးရွာ၊

မြောက်ဘက်တွင် ပိုးလောင်းကျေးရွာရှိပါသည်။ သာယာကုန်းကျေးရွာနှင့် ဗြဲနဲကြီးကျေးရွာကို ကုန်းလမ်းဖြင့် သွားလာနိုင်ပြီး ပိုးလောင်းကျေးရွာကို ကုန်းလမ်းတစ်ပိုင်း၊ ရေလမ်းတစ်ပိုင်း သွားရပါသည်။ သာယာကုန်းကျေးရွာသည် ကပ္ပလီ ပင်လယ်ပြင်နှင့် (၅)မိုင်ကျော်ကျော်ခန့် ကွာဝေးပါသည်။

သာယာကုန်းကျေးရွာ၏ တောင်ဘက်နှင့် မြောက်ဘက်တွင် လယ်ကွင်းများစွာရှိပြီး အရှေ့ဘက်တွင် လယ်ကွင်းအနည်းအငယ်ရှိပါသည်။ ချမ်းသာကုန်းကျေးရွာသည် ပင်လယ်ပြင် ရေမျက်နှာသွင်ပြင်အထက် (၁)ပေခွဲခန့်တွင် တည်ရှိပါသည်။ ချမ်းသာကုန်းကျေးရွာကို အရှည်လိုက်တည်ထားပြီး ရွာ၏ အကျယ်အဝန်းမှာ (၈) စတုရန်းမိုင်ရှိပါသည်။ ချမ်းသာကုန်း ကျေးရွာနှင့် အနီးစပ်ဆုံးမြို့များမှာ ဘိုကလေးမြို့၊ မော်ကျွန်းမြို့နှင့် လပွတ္တာမြို့များဖြစ်ကြသည် မြို့များနှင့်အကွာအဝေးအားဖြင့် ခန့်မှန်း (၃၅)မိုင်ဝန်းကျင်ရှိပါသည်။ မြို့များကိုရေလမ်းဖြင့် သွားလာရပါသည်။

၂.၂ ချမ်းသာကုန်းကျေးရွာ အကြောင်း

ဧရာဝတီတိုင်း၊ လပွတ္တာခရိုင်၊ ပြင်စလူမြို့နယ်ခွဲ၊ ချမ်းသာကုန်းကျေးရွာကို (၁၉၅၀) ခုနှစ်တွင် စတင်တည်ထောင်ခဲ့သည်။ စတင်တည်ထောင်သူမှာ ဦးဘရှင်၊ ဦးဘိုးဘို၊ ဦးဘကျူ၊ ဦးဘိုးတင်း တို့ အိမ်ထောင်စုမှ စတင်တည်ထောင်ခဲ့သည်။ သို့သော် ကျေးရွာနာမည်ကို မပေးခဲ့ပါ။ (၁၉၅၅) ခုနှစ်တွင် ပုသိမ်သာသနာနယ်မှ ဆရာမြက ရွာကိုရောက်လာပြီး ကျေးရွာ၏ သာယာခြင်း၊ အလုပ်အကိုင်အဆင်ပြေခြင်း၊ ဥယျာဉ်များဖြစ်ထွန်းခြင်းတို့ကြောင့် ချမ်းသာကုန်းဟု အမည် ပေးခဲ့သည်။ ယခင်က ချမ်းသာကုန်းကျေးရွာတွင် ဥယျာဉ်ခြံစိုက်ပျိုးပြီး ယခုအခါ လယ်လုပ်ငန်းကို အဓိကလုပ်ဆောင်ကြသည်။ ချမ်းသာကုန်းကျေးရွာတွင် အိမ် (၂၅၂)လုံး အိမ်ထောင်စု (၂၆၀)စု ရှိသည်။ လူဦးရေမှာ ကျား (၆၀၅)ဦး၊ မ(၇၁၇)ဦး စုစုပေါင်း (၁၃၂၂)ဦး ရှိသည်။ လယ်လုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်သော အိမ်ထောင်စုမှာ (၂၀၅) ဦးနှင့် ရေလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်သော အိမ်ထောင်စုမှာ (၇)ဦး ရှိသည်။ ကျန်အိမ်ထောင်စုများသည် ကျဘမ်းအလုပ်ကိုသာ လုပ်ကိုင်သည်။ ချမ်းသာကုန်း ကျေးရွာ၏ အကျယ်အဝန်းမှာ (၈) စတုရန်းမိုင်ရှိသည်။

ချမ်းသာကုန်းကျေးရွာတွင် အလယ်တန်းကျောင်းအထိရှိသည်။ ကျောင်း၏ အဆောက် အဦမှာ ကျောင်းရှယ်တာ၊ အာဒရာ၊ ဝါဝါဝင်းကျောင်း တို့ဖြစ်ပါသည်။ ကျောင်းသားဦးရေမှာ ကျား(၁၅၂)ယောက်၊ မ(၁၅၉)ယောက် စုစုပေါင်း (၃၁၁)ယောက်ရှိသည်။ ကျောင်းဆရာ/မ ဦးရေမှာ ကျား (၃) ယောက်၊ မ (၈) ယောက်၊ စုစုပေါင်း (၁၁) ယောက်ရှိသည်။ မူကြိုကျောင်း၏ အဆောက်အဦမှာ ပျဉ်ကာ၊ သွပ်မိုးဖြစ်သည်။ ကျောင်းသားဦးရေမှာ ကျား (၂၂) နှင့် မ (၂၇) စုစုပေါင်း (၄၉) ရှိသည်။ မူကြိုကျောင်းတွင် ဆရာမ (၄) ဦးရှိသည်။

စီးပွားရေး - ကျေးရွာသည် ပြင်အလန်းသစ်တောကြီးပိုင်းတွင် အပါအဝင်ဖြစ်ပြီး ကျေးရွာ၏ တည်နေရာသည် ကျွန်း၏ ကုန်းတွင်းပိုင်းတွင် တည်ရှိသောကြောင့် အဓိကအားဖြင့် စိုက်ပျိုးရေး လုပ်ငန်းကို လုပ်ကိုင်ကြသည်။ စီးပွားရေးမှာ လယ်ယာစိုက်ပျိုးခြင်း၊ ဥယျာဉ်ခြံစိုက်ပျိုးခြင်း၊ ရေလုပ်ငန်းနှင့်ကျဘမ်း လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ လယ်သမား နှင့် ဥယျာဉ်ခြံလုပ်ကိုင်သူ (၁၅၆)ဦး၊ ရေလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူ (၇)ဦးနှင့် အခြားသော အိမ်ထောင်စုမှာ ကျဘမ်း လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။

၂.၃ မိုးလေဝသနှင့် ရာသီဥတုအခြေအနေ

မြန်မာနိုင်ငံ မြစ်ဝကျွန်းပေါ် ဒေသရှိ လပွတ္တာမြို့သည် အနောက်ဘက်ရှိ ဘင်္ဂလားပင်လယ်နှင့် နောက်ဘက်ရှိ ကပ္ပလီပင်လယ်တို့နှင့် ထိစပ်နေသည်။ မြို့၏ တည်ရှိပုံသည် အနောက် တောင် မုတ်သုံလေနှင့် ဘင်္ဂလားပင်လယ်နှင့် ကပ္ပလီပင်လယ်တို့မှ သက်ရောက်သော အခြား မိုးလေဝသအခြေအနေတို့ကို ရင်ဆိုင်ရသည်။

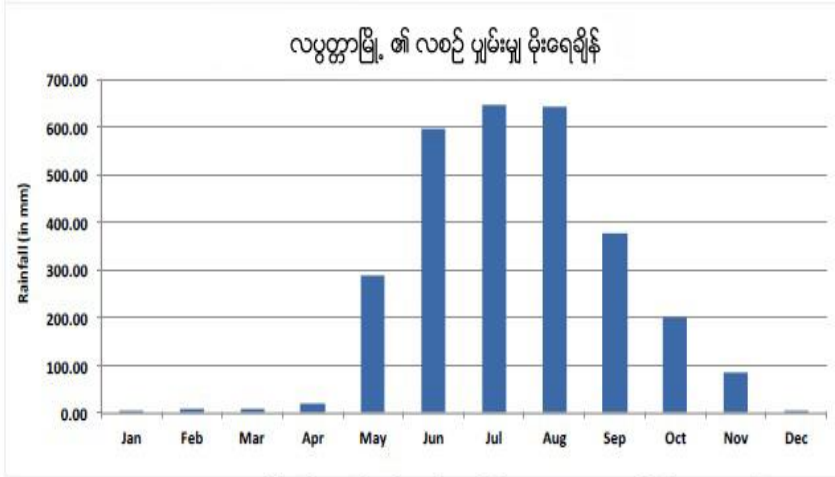
လပွတ္တာမြို့နယ်၏ စိုစွတ်ရာသီမှာ မေလတွင် စတင်ပြီး ဇူလိုင်နှင့် ဩဂုတ်လများတွင် အရှိန်အမြင့်ဆုံး ဖြစ်ပြီး စက်တင်ဘာလတွင် အရှိန်ပြန်၍ လျော့လာသည်။ မိုးရေချိန်သည် unimodal ပုံစံကို ဖော်ပြသည် (ပုံ ၃၈) ။ နိုင်ငံတော်လ-ဧပြီလမှာ မိုးရေချိန် ရရှိမှုမှာ မပြောပ လောက်ပေ။ ယင်မိုးရေချိန် ပုံစံမှာ မြို့နယ်အပေါ်တွင် အနောက်တောင် မုန်သုံလေ လွှမ်းမိုးနေကြောင်းကို ဖော်ပြနေသည်။

သို့ရာတွင် ဤပုံစံများတွင် ဆိုးရွားသည့် မိုးလေဝသဖြစ်ရပ် များသည် ဘင်္ဂလားပင်လယ် နှင့်/သို့ Andaman ပင်လယ် တစ်လျှောက်တွင် ဖြစ်ပေါ်ပြီး လပွတ္တာမြို့နယ် ခြောက်သွေ့ရာသီတွင် သက်ရောက်မှုရှိနိုင်သည်။

ပုံ (၃၇)၊
ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊
လပွတ္တာမြို့နယ်။

လပွတ္တာမြို့နယ်သည် ဧပြီလတွင် အပူနွေးဆုံးဖြစ်သည်။ (အမြင့်ဆုံးအပူချိန် ပျမ်းမျှ (၃၆.၀၉) ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် နှင့် အနိမ့်ဆုံးပျမ်းမျှအပူချိန် ၂၄.၄၀ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်) နှင့် မတ်လတွင် (အမြင့်ဆုံး ပျမ်းမျှ အပူချိန် (၃၅.၆၂) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်၊ အနိမ့်ဆုံး ပျမ်းမျှ အပူချိန် (၂၁.၇၇) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်)။ ဇန်နဝါရီလသည် အနိမ့်ဆုံး ပျမ်းမျှ အပူချိန် (၁၇.၅၃) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ဖြစ်ပြီး ဒီဇင်ဘာလတွင် (၁၈.၈၄ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ် ဖြစ်ပြီး ဖေဖော်ဝါရီလ (၁၉.၂၆ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်) ဖြစ်သည်။

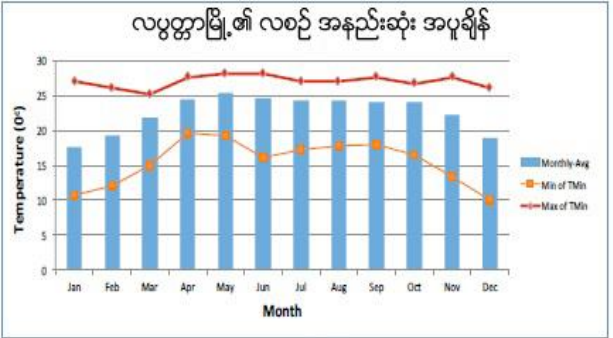
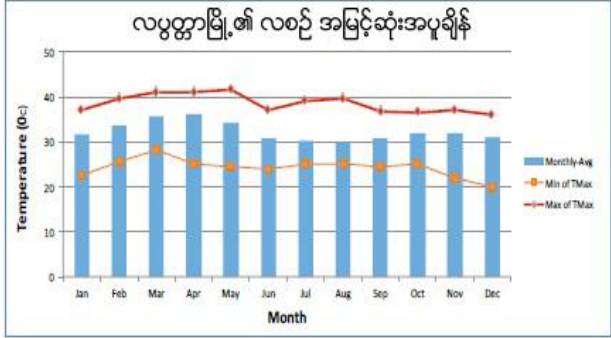

ပုံ ၃၈၊ လပွတ္တာမြို့ ၏ လစဉ် ပျမ်းမျှ မိုးရေချိန်၊ မေလမှ အောက်တိုဘာအတွင်း စိုစွတ်ရာသီသည် အနောက်တောင် မုန်သုံလေ၏ သက်ရောက်မှုဖြစ်သည်။

Diurnal variation

(၎င်းမှာ နေအပူချိန်နှင့် ညအပူချိန် ခြားနားချက်) သည် လပွတ္တာမြို့နယ်တွင် သိသာထင်ရှားသည်။ အထူးသဖြင့် ဒီဇင်ဘာလမှ ဖေဖော်ဝါရီလအတွင်း၊ ဇွန်၊ ဇူလိုင်၊ ဩဂုတ်နှင့် စက်တင်ဘာလ စိုစွတ်လများတွင် diurnal variation အနိမ့်ဆုံးရှိသည်။ ယင်းလများအတွင်းတွင် အမြင့်ဆုံးအပူချိန်မှာ အနည်းဆုံးဖြစ်ပြီး ဩဂုတ်လသည် အမြင့်ဆုံးအပူချိန် ပျမ်းမျှ အနိမ့်ဆုံး ဖြစ်သည်။

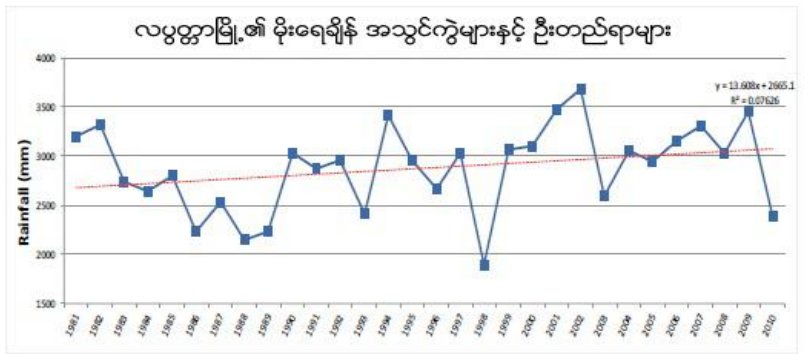
ပုံ ၃၉ သည် ပျမ်းမျှ အမြင့်ဆုံးနှင့် အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်နှင့် လပွတ္တာမြို့နယ်တွင် တိုင်းတာရရှိသော အမြင့်ဆုံးနှင့် အနိမ့်ဆုံး အပူချိန်ချိန် range ကို ဖော်ပြထားသည်။

ပုံ ၃၉၊ အပြာရောင်မျဉ်းသည် လပွတ္တာမြို့ ၏ ၁၉၈၁-၂၀၁၀ ခုနှစ်အတွင်း လစဉ်ပျမ်းမျှအမြင့်ဆုံးအပူချိန် (ပဲ) နှင့် အနည်းဆုံးအပူချိန် (ယာ) ဖြစ်သည်။ အနီရောင်မျဉ်းသည် ဖော်ပြပါ လများအတွင်း အမြင့်ဆုံး (အနိမ့်ဆုံး) အပူချိန်ကိုဖော်ပြပြီး၊ လိမ္မော်ရောင်မျဉ်းသည် အမြင့်ဆုံး(အနည်းဆုံး) အပူချိန်ကို ဖော်ပြသည်။

၂.၄ ဘေးအန္တရာယ်နှင့်ဖိစီးမှုများ (shocks and stresses)
 မိုးရာသွန်းမှုအသွင်ကွဲများ၊ လွန်ကဲမှုများနှင့်ဦးတည်ရာ
 တစ်နှစ်တာ မိုးရေချိန်

လပတ္တမြို့သည် ကမ်းရိုးတန်း
 ဒေသတွင်လည်း တည်ရှိသည်ဖြစ်ရာ
 နှစ်စဉ်ပျမ်းမျှ မိုးရေချိန် (၂၉၀၀)
 မီလီမီတာခန့်ရှိသည်။ သို့ရာတွင်
 inter-annual အမျိုးအကွဲများ မှာ
 အလွန် သိသာ ထင်ရှားသည်။
 အနိမ့်ဆုံး နှစ်စဉ် မိုးရေချိန်ကို ၁၉၉၈
 ခုနှစ်တွင် (၁၈၈၈မီလီမီတာ)ကို
 တိုင်းတာမှတ်သားရပြီး
 အမြင့်ဆုံးမိုးရေချိန်မှာ (၂၀၀၂) ခုနှစ်တွင် (၃၆၇၇) မီလီမီတာခန့်ဖြစ်သည်။

ပုံ ၄၀၊ လပတ္တမြို့၏ ၁၉၈၁-၂၀၁၀ ခုနှစ်များအတွင်း အချက်အလက်များအပေါ်
 အခြေခံပြီး မိုးရေချိန် အသွင်ကွဲများ နှင့် ဦးတည်ရာများ။ အပြာရောင်မျဉ်းသည်
 ယင်းနှစ်များအတွင်း မိုးရေချိန်ကို ဖော်ပြသည်။ အစက်အနီမျဉ်းသည် နှစ်ပေါင်း
 (၃၀) အတွင်း မိုးရေချိန် မြင့်တက်လာမှုကို ဖော်ပြသည်။

၁၉၉၈ ခုနှစ်တွင် လပတ္တမြို့နယ်တွင် စိုစွတ်သော ရက်ပေါင်း ၁၁၀ ရက်သာ ရှိခဲ့သည်။
 ယင်းအရေအတွက်မှ ၂၉ ရက်သည် ၂၀ မီလီမီတာထက်ကျော်လွန်ပြီး ၈ ရက်သည် ၄၀ မီလီမီတာ
 ထက် ကျော်လွန်သည်။ ယင်းနှစ်အတွင်း အကြာမြင့်ဆုံး နာရီ ၂၄၅ နာရီ မိုးရွာသွန်းမှုမှာ မေလ ၂၈
 ရက်နေ့ (၈၉မီလီမီတာ) နှင့် စက်တင်ဘာလ ၁၂ ရက် (၈၈ မီလီမီတာ) ဖြစ်သည်။

(၂၀၀၂) ခုနှစ်တွင် လပတ္တမြို့နယ်တွင် ၁၃၁ စိုစွတ်ရက်များကို မှတ်သားရပြီး ၎င်းမှ ၅၄
 ရက်သည် ၂၀ မီလီမီတာထက်ကျော်လွန်ခဲ့သည်။ ယင်းနှစ်အတွင်း မိုးရေချိန် ၃၀ ဖြစ်ရပ်သည် ၄၀
 မီလီမီတာ ထက်ကျော်လွန်ခဲ့သည်။ မိုးရေချိန် (၆) ခုမှာ ယင်းနှစ်အတွင်း ၁၀၀
 မီလီမီတာထက်ကျော်လွန်ခဲ့သည်။ အပြင်းထန်ဆုံး ၂၄-နာရီ မိုးရေချိန်မှာ မေလ (၂၀)
 ရက်နေ့တွင်ဖြစ်ပြီး (၂၄၀ မီလီမီတာ၊ ယင်းနှစ်အတွင်း ၂၀၀ မီလီမီတာထက်ကျော်လွန်သော
 မိုးရေချိန်ဖြစ်သည်။ နှစ်ပေါင်း ၃၀ အတွင်း အမြင့်ဆုံးမိုးရေချိန်အဖြစ် တိုင်းတာ မှတ်သားရရှိသည်။
 နှစ်ပေါင်း (၃၀) အတွင်း ဖြစ်ရပ် (၆၂၆) ခုသည် (၄၀) မီလီမီတာထက် ကျော်လွန်ခဲ့သည်။ ၎င်းတို့မှ
 (၇၃) ဖြစ်ရပ်သည် (၂၄) နာရီအတွင်း (၁၀၀) မီလီမီတာ ကျော်လွန်ခဲ့သည်။ ဖြစ်ရပ်နှစ်ခုသည်
 ၂၀၀ မီလီမီတာကို ကျော်လွန်ခဲ့သည်။ (၂၀၀၂) ခုနှစ် မေလ (၂၀) ရက်တွင် (၂၄၀) မီလီမီတာ၊
 (၁၉၈၇) ခုနှစ် ၊ ဇွန်လ (၁၈) တွင် (၂၁၆) မီလီမီတာ တို့ဖြစ်သည်။

ဇယား ၆၊ လပွတ္တာမြို့၏ ၁၉၈၁-၂၀၁၀ ခုနှစ်အတွင်း ခြောက်သွေ့ရာသီးအတွင်း ၁၀၀ မီလီမီတာ ကျော်လွန်သော လွန်ကဲဖြစ်ရပ်များ

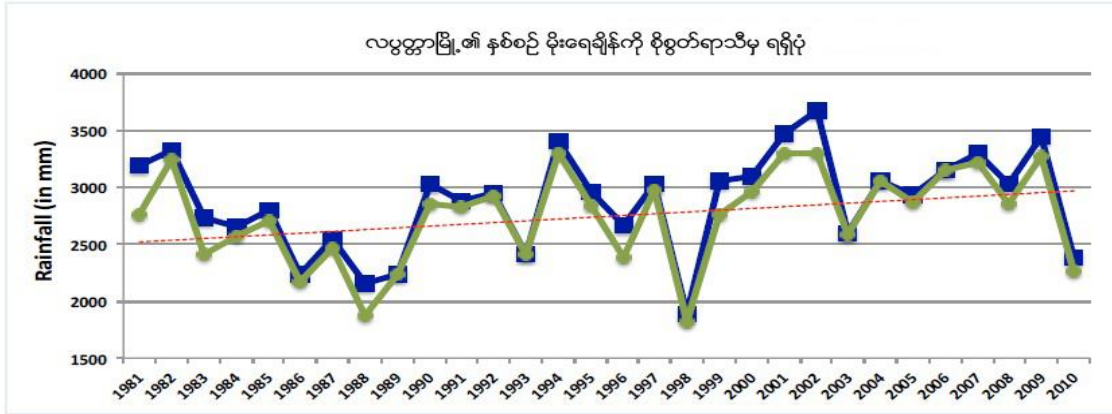
၂၄-နာရီ လွန်ကဲ မိုးရေချိန်	တိုင်းတာသည့် နေ့ရက်
၁၉၈ မီလီမီတာ	၂၀၀၂ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၂၈ ရက်
၁၃၅ မီလီမီတာ	၂၀၀၂ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၂၉ ရက်
၁၂၅ မီလီမီတာ	၁၉၈၃ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၃ ရက်
၁၂၃ မီလီမီတာ	၂၀၁၀ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၁၂ ရက်
၁၁၈ မီလီမီတာ	၁၉၈၈ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၂၀ ရက်

သာမန်အားဖြင့် ခြောက်သွေ့လရာသီဖြစ်သော နိုဝင်ဘာလတွင် တတိယအမြင့်ဆုံး မိုးရေချိန်ကို လပွတ္တာမြို့နယ်အတွင်း နှစ်ပေါင်း (၃၀) အတွင်း ရရှိခဲ့သည်။ (၂၀၀၂ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၂၈ ရက်နေ့တွင် ၁၉၈ မီလီမီတာ) ၊ ဇယား ၆ သည် လပွတ္တာမြို့နယ်တွင် ခြောက်သွေ့ ရာသီအတွင်း (၁၀၀) မီလီမီတာ ကျော်လွန်သော မိုးရေချိန် ဖြစ်ရပ်များကို ဖော်ပြထားသည်။ အခြားစစ်တမ်းကောက်ယူမှု များမှ နှစ်စဉ် မိုးရေချိန်မှ အတက်ဘက်သို့ ဦးတည်နေကြောင်း ဖော်ပြနေပြီး မိုးရေချိန်ဖြစ်ရပ်များ၏ မြင့်တက်မှုဖြစ်စဉ်ကို ဖော်ပြနေသည်။

စိုစွတ်နှင့် ခြောက်သွေ့ ရာသီ မိုးရေချိန်

ပျမ်းမျှအားဖြင့် လပွတ္တာမြို့နယ်မှ စိုစွတ် ရာသီတွင် နှစ်စဉ် မိုးရေချိန်၏ ၉၅% ကို ရရှိသည်။ သို့ရာတွင် ဤပုံစံမှ Excursions ပုံ ၄၁ တွင် သိသာထင်ရှားသည်။ ၁၉၉၁ ခုနှစ်၏ စိုစွတ်လရာသီသည် နှစ်စဉ် မိုးရေချိန်၏ ၈၇% ကို တိုင်းတာမှတ်သားရရှိသည်။

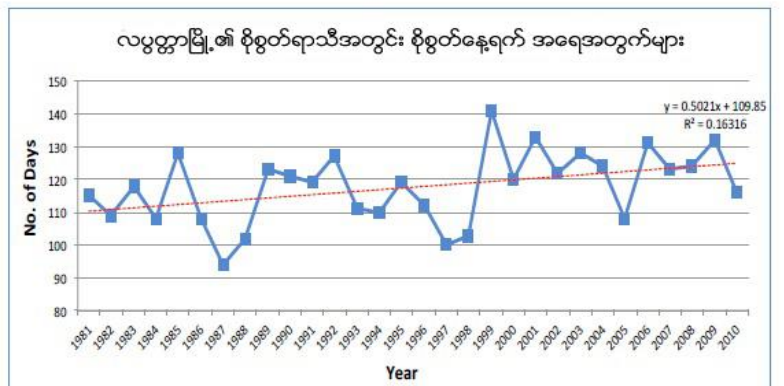
ယင်းနှစ်များ အတွင်း ခြောက်သွေ့ရာသီမိုးရေချိန် သည် (၄၂၆) မီလီမီတာဖြစ်သည်။ ယင်းခြောက်သွေ့ရာသီ၏ (၈၂%) ကို (၂၀) မီလီမီတာနှင့် အထက် မိုးရေချိန်မှာ နိုဝင်ဘာလတွင် ရရှိသည် ။ (နိုဝင်ဘာလ (၁၁) ရက်တွင် (၈၂) မီလီမီတာ၊ နိုဝင်ဘာလ (၁၉) ရက်တွင် (၆၉) မီလီမီတာ၊ နိုဝင်ဘာလ (၁၀) တွင် (၆၅) မီလီမီတာ၊ နိုဝင်ဘာလ (၉) ရက်တွင် ၄၈ မီလီမီတာ၊ နိုဝင်ဘာလ ၂၀ ရက်တွင် ၃၅ မီလီမီတာ၊ နိုဝင်ဘာလ (၁၂) ရက်တွင် ၂၉ မီလီမီတာ နှင့် နိုဝင်ဘာလ ၂၁ ရက်တွင် ၂၀ မီလီမီတာ) ၁၉၉၃ ခုနှစ်သည် ၁၀၀% စိုစွတ်ရာသီ မိုးရေချိန်ကို ဖြည့်ဆည်းပေးသည်။ (၎င်းမှာ ခြောက်သွေ့ ရာသီတွင် မိုးရေချိန်မရှိပါ)

ပုံ ၄၁။ စိုစွတ်ရာသီမှ နှစ်စဉ် မိုးရေချိန် ရရှိပုံ၊ နှစ်ပေါင်း (၃၀) အတွင်း ၁၉၈၁ ခုနှစ်၏ စိုစွတ်ရာသီသည် နှစ်စဉ် မိုးရေချိန် (၈၇%ခန့်) ကို အနည်းဆုံး ရရှိစေပြီး ၁၉၉၃ ခုနှစ်၏ စိုစွတ် ရာသီမှ နှစ်စဉ် မိုးရေချိန် (၁၀၀%) ရရှိသည်။

အလွန် စိုစွတ်သော ရာသီကို (၂၀၀၂) ခုနှစ်တွင် မှတ်သားရရှိသည် ။ (၃၃၀၂ မီလီမီတာကို စိုစွတ်လရာသီ ရက်ပေါင်း ၁၂၂ ရက်တွင်း ရရှိသည်)၊ ၂၀၀၁ ခုနှစ် (စိုစွတ် ရာသီ ရက်ပေါင်း ၁၃၃ ရက်အတွင်း ၃၂၉၁ မီလီမီတာ)၊ ၁၉၉၄ ခုနှစ် (စိုစွတ် ၁၁၀ ရက်ပေါင်း အတွင်း ၃၂၉၃ မီလီမီတာ)၊ ၂၀၀၉ ခုနှစ် (၁၃၂ စိုစွတ်ရက်ပေါင်းအတွင်း ၃၂၇၁ မီလီမီတာ)၊ ၁၉၈၂ခုနှစ် (၁၀၉ စိုစွတ်ရက်ပေါင်းအတွင်း ၃၂၄၄မီလီမီတာ) ၊ ၂၀၀၇ ခုနှစ် (၁၂၃ စိုစွတ်ရက်ပေါင်းအတွင်း ၃၂၁၄ မီလီမီတာ)၊ ၂၀၀၆ ခုနှစ် (စိုစွတ် ၁၃၁ ရက်အတွင်း ၃၁၄၉ မီလီမီတာ) နှင့် ၂၀၀၄ ခုနှစ် (၁၂၄ စိုစွတ်ရက်အတွင်း ၃၀၅၂မီလီမီတာ) ။ လပွတ္တာမြို့ရှိ ၂၄-နာရီအတွင်း အမြင့်ဆုံး မိုးရေချိန်မှာ (၂၀၀၂) ခုနှစ် မေလ (၂၀) ရက်နေ့တွင် တိုင်းတာမှတ်သားရရှိသည်။ (၂၄၀ မီလီမီတာ)

လပွတ္တာမြို့ရှိ စိုစွတ်နေရက်အရေအတွက်များမှာ လေ့လာမှုပြုလုပ်သည့် (၁၉၈၁-၂၀၁၀) ခုနှစ်များအတွင်းတွင် ပျမ်းမျှ (၁၁၈) ရက်ရှိသည်။ ကွာဟမှုမှာ မြင့်မားပြီး (၁၉၈၇) ခုနှစ်တွင် အနိမ့်ဆုံးမိုးရွာသွန်းသည့်ရက် (၉၄) နှင့် (၁၉၉၉) ခုနှစ်တွင် အများဆုံး မိုးရွာသွန်းရက် (၁၄၁) ရက်ရှိသည်။ မိုးရွာသွန်းရက်ဦးတည်ရာမှ ပို၍မြင့်မားလာသည်။ ပုံ (၄၂) သည် မြို့နယ်အတွင်း စိုစွတ်နေရက် အရေအတွက်နှင့် ၎င်း၏ ဦးတည်ရာကို ဖော်ပြနေသည်။

ပုံ ၄၂။ လပွတ္တာမြို့၏ ၁၉၈၁-၂၀၁၀ ခုနှစ်အတွင်း နှစ်စဉ် စိုစွတ်နေရက် အရေအတွက် အသွင်ကွဲများနှင့် ဦးတည်ရာ

မြင့်တက်လာမှုဦးတည်ရာမှာ လပွတ္တာမြို့နယ်၏ စိုစွတ်ရာသီမှာ ပို၍ စိုစွတ်လာကြောင်း ဖော်ပြနေသည်။ တစ်နှစ်အတွင်း အသွင်ကွဲမှုများ မြင့်မားစဉ်တွင် (မိုးရေချိန် မြင့်တက်မှုနှင့်

မိုးရေချိန်နေ့ရက်များကို နှစ်တိုင်း မကြုံတွေ့ရခြင်း) ပို၍ စိုစွတ်သော ရာသီများတွင် နှစ်ပေါင်း (၃၀) အတွင်း သိသာထင်ရှားသည်။

လွန်ကဲ ဖြစ်ရပ်များကို စစ်တမ်း ကောက်ယူမှုသည် မြို့နယ်အတွင်း မြင့်မားသည့် ဖြစ်ရပ်များ တိုးမြှင့် လာကြောင်း ဖော်ပြနေသည်။

အမြင့်ဆုံး အပူချိန်

နှစ်ပေါင်း (၃၀) အတွင်း လပွတ္တာမြို့နယ်၏ ပျမ်းမျှအပူချိန်မှာ (၃၂.၃၀) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ဖြစ်သည်။ (၂၀၀၅) ခုနှစ်သည် ပျမ်းမျှအမြင့်ဆုံးအပူချိန် ၃၃.၈ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်ရှိပြီး ၁၉၉၄ ခုနှစ်သည် ၂၉.၅၇ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ် တိုင်းတာမှတ်သားမိသည်။ ၎င်းတို့ကို (ပုံ ၄၃)တွင်ဖော်ပြထားသည်။

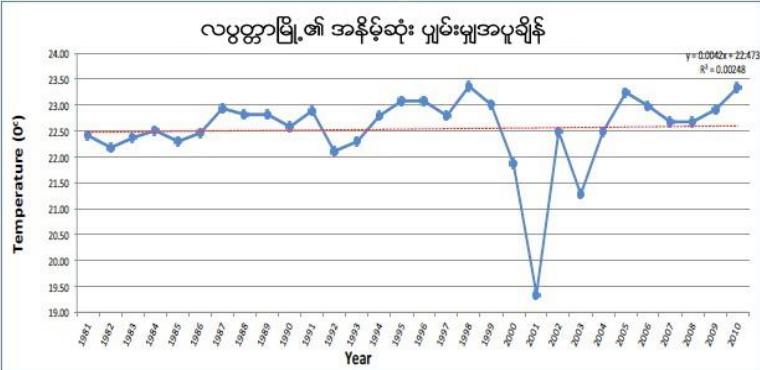
လပွတ္တာမြို့နယ်တွင် အပူနွေးဆုံးအပူချိန်ကို ၂၀၀၂ ခုနှစ် မေလ ၂ ရက်နေ့ နှင့် ၂၀၀၄ ခုနှစ် မေလ ၁ ရက်နေ့တွင် ၄၁.၅ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် ကို တိုင်းတာမှတ်သားရရှိသည်။ အအေးဆုံးအပူချိန်ကို ၂၀၁၀ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၃၁ ရက်နေ့တွင် (၂၀) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ကို တိုင်းတာမှတ်သားရရှိသည်။

လပွတ္တာမြို့နယ်ရှိ အမြင့်ဆုံး ပျမ်းမျှအပူချိန် စစ်တမ်းကောက်ယူမှုမှ တစ်နှစ်နှင့် တစ်နှစ်အတွင်း အပူချိန်ကွာဟမှုသည် သက်သေပင်ဖြစ်သည် ။ ပိုမိုမူနွေးသော နေ့ရက်များ တိုးမြှင့်လာခြင်းတွင် (က) သာမန်နေ့အပူချိန်ထက်ပို၍ ပူနွေးသော နေ့ရက်များ များလာခြင်း (ခ) လွန်ကဲအပူချိန်ဖြစ်ရပ်ကို နှစ်ပေါင်း ၃၀ ကာလအတွင်း ကြုံတွေ့ရသည်။

အနိမ့်ဆုံး အပူချိန်

လပွတ္တာမြို့နယ်တွင် (၁၉၈၁-၂၀၁၀) ခုနှစ်အတွင်း ပျမ်းမျှအနိမ့်ဆုံးအပူချိန်မှာ (၂၂.၂၇) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ဖြစ်သည်။ အမြင့်ဆုံးအပူချိန်နှင့်အတူ အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်ကိုလည်း တစ်နှစ်ပြီးပြီးတစ်နှစ် ကွာခြားလာမှုနှင့် အတူ တိုင်းတာ မှတ်သားရရှိသည်။ အမြင့်ဆုံး ပျမ်းမျှ အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်မှာ (၁၉၉၈) ခုနှစ် (၂၃.၃၆) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ဖြစ်သည်။

လပွတ္တာမြို့နယ်တွင် အပူနွေးဆုံး ညအချိန် အပူချိန်မှာ ၁၉၈၁-၂၀၁၀ ခုနှစ်အတွင်း (၁၅) ကြိမ် ခန့် တိုင်းတာရရှိသော (၂၈) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ဖြစ်သည်။ ယင်းတို့မှာ မေလတွင် ၁၃ ကြိမ် နှင့် ဇွန်လတွင် (၁) ကြိမ် ဖြစ်သည်။ အခြားတစ်ဘက်တွင် အနိမ့်ဆုံး အပူချိန်မှာ (၁၉၉၀ ဒီဇင်ဘာလ ၁၈ နှင့် ၁၉၉၃ ခုနှစ်တွင် ၂၈) နှစ်ကြိမ်တွင် ၁၀ဒီဂရီ

ပုံ ၄၄၊ လပွတ္တာမြို့တွင် ၁၉၈၁-၂၀၁၀ အပူချိန်အချက်အလက်များပေါ် အခြေပြု အသွင်ကွဲများနှင့် အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်တို့၏ ဦးတည်ရာ

စင်တီဂရိတ်ကို နှစ်ပေါင်း ၃၀ အတွင်း တိုင်းတာ ရရှိသည်။ သိသာထင်ရှားသည့် ပျမ်းမျှ အနိမ့်ဆုံး အပူချိန်ကို ၂၀၀၁ ခုနှစ်တွင် ၁၉.၃၅ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် နှင့် ၂၀၀၃ ခုနှစ်တွင် ၂၁.၂၈ ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်တို့ကို တိုင်းတာရရှိသည်။ (ပုံ ၄၄ ကို ကြည့်ပါ)။ ရာခိုင်နှုန်းအာဖြင့် ကြည့်လျှင် တိုင်းတာရရှိသည့် အနိမ့်ဆုံးအပူချိန် ၉၅% မှာ ၂၀၀၁ ခုနှစ်တွင် ၂၀ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်နှင့် အောက် ဖြစ်ပြီး ယင်းနှစ်အတွင်း အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်၏ ၁ % သာလျှင် ၂၃ ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ကို ကျော်လွန်ခဲ့သည်။ အခြားတစ်ဘက်တွင် ၂၀၀၃ ခုနှစ်အတွင်း တိုင်းတာရရှိသည့် အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်၏ ၉၅%မှာ ၂၅ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်နှင့် အောက်ဖြစ်ပြီး ယင်းနှစ်အတွင်း တိုင်းတာရရှိသည့် အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်၏ ၁%သာလျှင် ၂၆.၀၇ ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ကို ကျော်လွန်ခဲ့သည်။

လပွတ္တာမြို့ရှိ နှစ်ပေါင်း ၃၀အတွင်း အနိမ့်ဆုံးအပူချိန် အချက်အလက်များသည် အနိမ့်ဆုံး ပျမ်းမျှအပူချိန်တွင် အတက်ဘက်သို့ ဦးတည်နေကြောင်း ဖော်ပြနေသော်လည်း ပူနွေးသောညများ ဖြစ်ပေါ်မှုမှာ လျော့နည်းလာသည်။

၃။ ရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ ရလဒ်များ

၃.၁ ကျေးရွာ ဘေးအန္တရာယ် သမိုင်းကြောင်း

ချမ်းသာကုန်းကျေးရွာ ဘေးအန္တရာယ်သမိုင်း (ဇယား၊ ဆန်းစစ်ချက်၊ သုံးသပ်ချက်)

စဉ်	ရာသီဥတုဆိုးရွာမှု နှင့် ဘေးအန္တရာယ်များ	ခုနှစ်	ထိခိုက်လွယ်မှု	ဖြေရှင်းခဲ့သည့်နည်း
၁။	ရေကြီး	၂၀၀၂	ရေတွင်းရေငန်ဖုံး၊ စပါးပျက်စီး၊ လယ်ပျက်စီး	ရေတွင်းမှ ရေငန်များကို စက်နဲ့စုပ်ထုတ်
၂။	ဆူနာမီ	၂၀၀၄	-	-
၃။	နာဂစ်	၂၀၀၈	ကလေး(၃)ယောက်၊ လူကြီး(၅)ယောက်သေ၊ လုပ်ဖက်ကိရိယာများ ပျက်စီးဆုံးရှုံး၊ တစ်ရွာလုံးပျက်စီး	တဲထိုးတယ်(ကိုယ့်အားကိုယ်ကိုး)၊ အလှူရှင်တွေနဲ့ ချိတ်ဆက်ပြီး လုပ်ဖက်ကိရိယာများထောက်ပံ့ပေး၊ အိမ်ဆောက်ပေးတယ်၊ ဘုရားကျောင်းမှာခိုလှုံ၊ တစ်အိမ်ကို ရေတစ်နေ့တစ်ဂါလံ ပေးဝေတယ်။
၄။	အပူရှိန်ပြင်း	၂၀၁၆	ကြက်သေ၊ ခွေးသေ၊ သောက်သုံးရေရှားပါး	ကြက်သေ၊ ခွေးသေ၊ မြေမြုပ်၊ ကြက်များအား နှင်းရေတိုက်၊ သံလိုက်ဆီကို ထမင်းနဲ့နည်ကျွေး၊ ရေရသော နေရာများတွင် စည်းရုံးပြီး ရေတွင်းတူးဖော်တယ်။

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ လပွတ္တာခရိုင်၊ ပြင်စလူမြို့နယ်၊ ပိုးလောင်းကျေးရွာအုပ်စု၊ ချမ်းသာကုန်းကျေးရွာ တွင် ကျေးရွာသမိုင်းကြောင်း၊ ရာသီဥတုဆိုးရွာမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်မှုကို ကျေးရွာသူ/သား (၁၆) ဦးဖြင့် ဆွေးနွေးခဲ့ပါသည်။ ချမ်းသာကုန်းကျေးရွာတွင် ထင်ရှားသော ဘေးအန္တရာယ်များမှာ ရေကြီးသဖြင့် ဆားငံရေ ဝင်ရောက်ခြင်း၊ ဆူနာမီ၊ နာဂစ်မုန်တိုင်းတိုက်ခတ်ခြင်းနှင့် အယ်နီညိုကြောင့် အပူချိန်ပြင်းထန်ခြင်းများ ခံစားခဲ့ရပါသည်။ မေလ၊ ၂၀၀၈ ခုနှစ်တွင် တစ်နာရီကို မိုင် ၁၂၀ နှုန်းဖြင့် နာဂစ်မုန်တိုင်းဒဏ်ကို ခံစားခဲ့ရပါသည်။ ကလေးငယ်များ၊ အမျိုးသမီးများ၊ သက်ကြီးရွယ်အိုများ အသက်အိုးအိမ် ပျက်စီးဆုံးရှုံးခဲ့ပါသည်။ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများ လည်း ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုကြီးကို ကြုံတွေ့ခဲ့ရပါသည်။ နာဂစ်အပြီး ပြန်လည်ထူထောင်ရေးလုပ်ငန်းများကို NGOs/INGOs လုပ်ကိုင်ခဲ့ကြပြီး ယခုအခါတွင် ကျေးရွာသူ/သားနှင့် အဖွဲ့ငယ်များ အနေဖြင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကို လုပ်ကိုင်ရန် အတွက် စိတ်ပါဝင်စားလာကြပါသည်။ ရေကြီး၍ ဆားငံဝင်ရောက်ခြင်းကြောင့် စပါးများ၊ စိုက်ပျိုးမြေများ ပျက်စီးဆုံးရှုံးခဲ့ ရပါသည်။ ရေကြီးခြင်းသည် ဖြစ်ပွားမှုများလာပြီး ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုအနေဖြင့် စီးပွားရေးအရတက်နိုင်သော လယ်ပိုင်ရှင် ကြီးများသည် တာပတ်ခြင်း၊ စိုက်ဘောင်မြှင့်ခြင်း လုပ်ငန်းများကို ကြိုတင်လုပ်ကိုင်ထားကြပြီး လယ်ပိုင်ရှင်ငယ်လေးများ အနေဖြင့် ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှု အပိုင်းတွင် အားနည်းနေသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ အပူရှိန်ပြင်းထန်ခြင်း၊ လွန်ကဲခြင်း ကြောင့် သောက်သုံးရေရှားပါးခြင်းနှင့် တိရိစ္ဆာန်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများကို ပြင်းပြင်းထန်ထန် ထိခိုက် ခံစားခဲ့ရပါသည်။ နောက်ဆက်တွဲဆိုးကျိုးအနေဖြင့် ကျန်းမာရေးပြဿနာများပါ ခံစားခဲ့ရပါသည်။

၃.၂ ရာသီခွင်ပြပြကွဒိန်

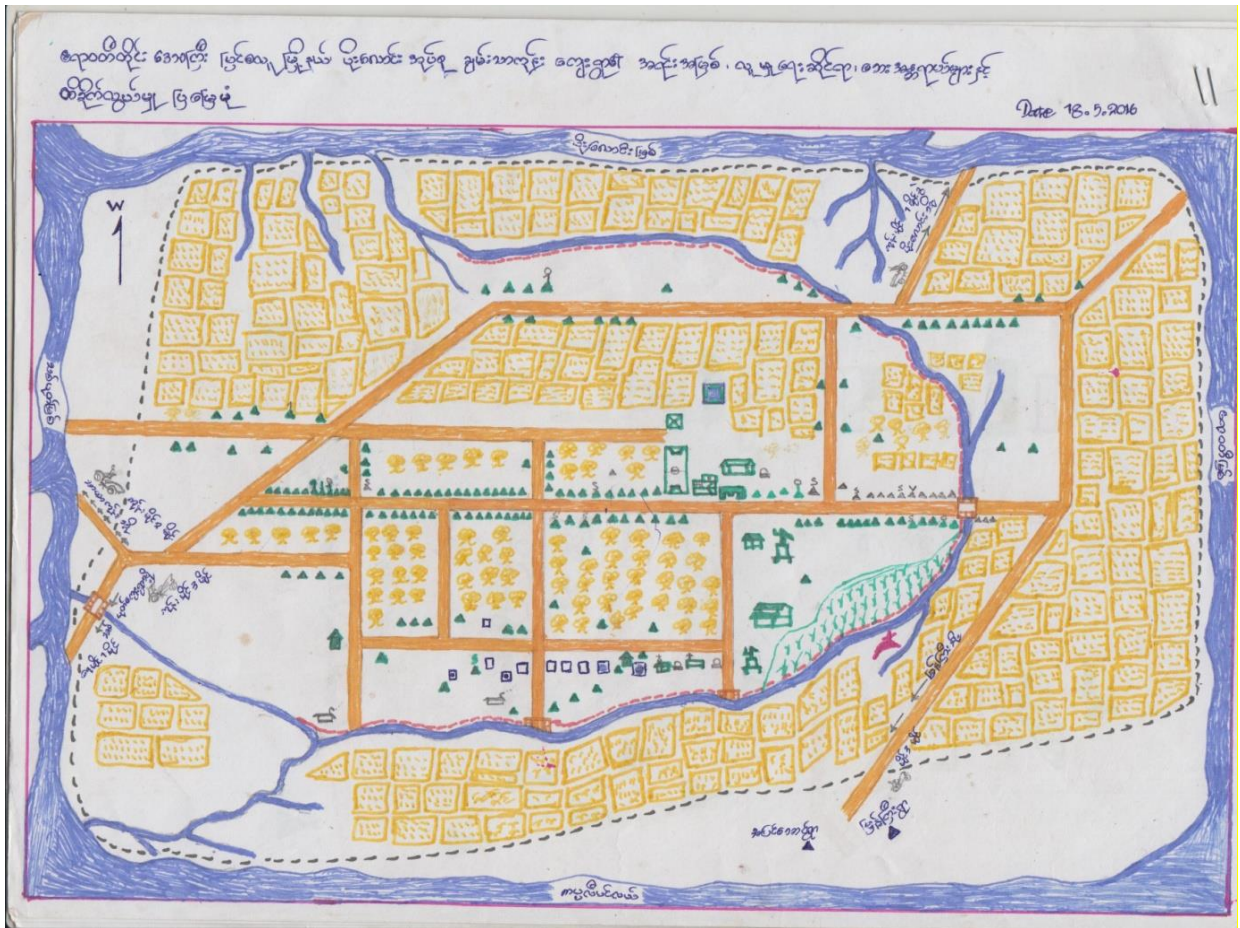
ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ လပွတ္တာခရိုင်၊ ပိုးလောင်းကျေးရွာအုပ်စု၊ ချမ်းသာကုန်းကျေးရွာအုပ်စု၊ ချမ်းသာကုန်းကျေးရွာ - ဒေသ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	ရာသီခွင် - အထူး												အခြားအချက်အလက်	
		စက်တင်ဘာ	အောက်တိုဘာ	နိုဝင်ဘာ	ဒီဇင်ဘာ	ဇန်နဝါရီ	ဖေဖော်ဝါရီ	မတ်	ဧပြီ	မေ	ဇွန်	ဇူလိုင်	အဂတ်		
1	ရာသီဥတု														
2	စီးပွား														ပဲ၊ ဝက်၊ ဆားငံရေ ဝင်ရောက်ခြင်း
3	ရရှိသည့်														အပူရှိန်ပြင်းထန်မှု
4	ရေကြီး														
5	ပွဲတော်														မေလ - ဂါထာတော် ပွဲတော်
6	လယ်													၃၀၀	အထူးအရေးကြီးသော အချက်အလက်များကို ဖော်ပြရန် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ဖော်ပြထားပါသည်။
7	ရေလျှော့													၃၀၀	အထူးအရေးကြီးသော အချက်အလက်များကို ဖော်ပြရန် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ဖော်ပြထားပါသည်။
8	ကျွန်း													၃၀၀	အထူးအရေးကြီးသော အချက်အလက်များကို ဖော်ပြရန် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ဖော်ပြထားပါသည်။
9	ကျွန်းမာရေ													၃၀၀	အထူးအရေးကြီးသော အချက်အလက်များကို ဖော်ပြရန် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ဖော်ပြထားပါသည်။
10	သောက်သုံးရေ														အထူးအရေးကြီးသော အချက်အလက်များကို ဖော်ပြရန် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ဖော်ပြထားပါသည်။
11	စေ့စေ့														
12	ထွက်စေ့														

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ဧရာဝတီတိုင်း ဒေသကြီး၊ လပွတ္တာခရိုင်၊ ပြင်စလူမြို့နယ်၊ ပိုးလောင်းကျေးရွာအုပ်စု၊ ချမ်းသာကုန်းကျေးရွာတွင် ရာသီခွင်ပြဇယားအရ မိုးတွင်းကာလတွင် လယ်ယာစိုက်ပျိုးခြင်း၊ ဥယျာဉ်စိုက်ပျိုးခြင်း၊ ငါးဖမ်းခြင်း၊ ဂဏန်းထောင်ခြင်းလုပ်ငန်းများကို လုပ်ကိုင်ရာတွင် အခက်အခဲများစွာရှိပါသည်။ မိုးတွင်းကာလတွင် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းကို အဓိကလုပ်ကိုင်ကြပြီး အခက်အခဲများစွာရှိပြီး ကျေးရွာ တွင် လယ်ယာလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူ (၁၄၀) ဦးရှိပါသည်။ လယ်သမားများသည် ရေငန်တက်ခြင်းကြောင့် သီးနှံများ ပျက်စီးခြင်း၊ မိုးမမှန်ခြင်းတို့ကြောင့် သီးနှံများ အထွက်နှုန်းကျခြင်းတို့ကြောင့် အခက်အခဲများစွာရှိပြီး ငွေကြေးအရင်းအနှီးများ၊ ရေငန်ပတ်တာများ ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်းများလုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်နေပါသည်။ ထို့အပြင် စိုက်ပျိုးရေးနှင့်ပတ်သက်သော နည်းပညာများ နှင့် ပတ်သက်သော အသိပညာများလည်း လိုအပ်ပါသည်။ ရာသီဥတုပြောင်းလဲလာမှုတွင် အချိန်အခါမဟုတ် မိုးရွာခြင်း၊ မိုးရွာသည့် အခါတွင် မိုးရေချိန်လက်မပိုခြင်း၊ ရေကြီးခြင်းတို့ကြောင့် ရပ်ရွာလူထု၏ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများအပေါ်တွင်များစွာ အကျိုးသက်ရောက်မှု ရှိပါသည်။ ရေလုပ်ငန်းအနေဖြင့် တစ်ရွာလုံးတွင် (၁၀) ဦးလောက်သာ ရှိပြီး တနိုင်တပိုင်သာ လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ ဒီရေတောများ ပြုန်းတီးခြင်းကြောင့် သားငါးရှားပါးမှုများ တွေ့ရပါသည်။ ကျန်းမာရေးနှင့်ပတ်သက်၍ နွေရာသီတွင် သောက်သုံးရေ ဖူလုံစွာရရှိမှုမရှိသဖြင့် ကလေးသူငယ်များတွင် ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောရောဂါများ ခံစားရခြင်းနှင့် ရာသီဥတုအပြောင်းအလဲတွင် တုတ်ကွေးများ အဖြစ်များကြပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုအနေဖြင့် ဆေးပေးခန်းလိုအပ်ပါသည်။ အရေးပေါ်ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုအနေဖြင့် ပိုးလောင်းသို့ သွားရောက်ပြသရပါသည်။ ချမ်းသာကုန်းမှ ပိုးလောင်းသို့ သဘောဖြင့်သွားရာတွင် အချိန်အား ဖြင့် (၃) နာရီကြာယူရပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ်နှင့်ပတ်သက်သော အသိပညာပေးပဟောပြောပွဲများ၊ လက်တွေ့လုပ်ဆောင်ခြင်းများ၊ ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ ပြုလုပ်ထားရန် လိုအပ်သည်ကိုလည်း သုံးသပ်ခဲ့ကြပါသည်။ ရာသီခွင်ပြဇယား၊ ဘေးအန္တရာယ်ပြဇယား၊ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများနှင့် ပတ်သက်၍ ကျေးရွာသူ/သား (၁၅) ဦးဖြင့် သုံးသပ်ဆွေးနွေးခဲ့ပါသည်။

၃.၃ အရင်းအမြစ်ပြု/ဘေးအန္တရာယ်ပြု/ထိခိုက်လွယ်မှုပြမြေပုံ (မြေပုံ၊ ဆန်းစစ်ချက်၊ သုံးသပ်ချက်)

အရင်းမြစ်ဆိုင်ရာသုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

အရင်းအမြစ်၊ လူမှုရေး၊ ဘေးအန္တရာယ်၊ ထိခိုက်သွားလာမှုပြနှင့် ရွေ့လျားသွားလာမှုပြ မြေပုံကို ကျေးရွာသူ/သား (၁၅)ဦး ဖြင့် ဆွေးနွေးခဲ့ပါသည်။ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ လပွတ္တာခရိုင်၊ ပြင်စလူမြို့နယ်၊ ပိုးလောင်းကျေးရွာအုပ်စု၊ ချမ်းသာကုန်းကျေးရွာတွင် အရင်းအမြစ်များအနေဖြင့် လယ်မြေများ၊ ဥယျာဉ်များ၊ ဘာသာရေး အဆောက်အဦးများနှင့် စာသင်ကျောင်းများကို တွေ့ရှိ ရပြီး လယ်မြေများကို ကျေးရွာ၏ အပြင်ဘေးပတ်ပတ်လည်တွင် တွေ့ရပါသည်။ ရွာ၏အတွင်းပိုင်း တွင် ဥယျာဉ်ခြံများရှိပြီး သောက်ရေတွင်းနှင့် သုံးရေတွင်းများလည်း တွေ့ရပါသည်။ ကျေးရွာတွင် စက်ရေတွင်းနှစ်တွင်း ရှိသည်ကိုလည်းတွေ့ရပြီး ရေကန်နှင့် မိုးရေလှောင်ကန်၊ သုံးကန်လည်း ရှိပါသည်။ ဘာသာရေး အဆောက်အဦး အနေဖြင့် ဘုရားရှိခိုးကျောင်း၊ ကျောင်းနှင့် ခန်းမဆောင်ကိုလည်း အခိုင်အမာတည်ဆောင်ထားပြီး ပညာရေးတွင် အလယ်တန်းကျောင်း (၈) တန်းအထိ စာသင်ကျောင်းဆောင် (၃) ဆောင်ရှိပါသည်။ စာသင်ကျောင်းကို ဂျပန်နိုင်ငံ အလှူရှင်များနှင့် မြန်မာအစိုးရမှ လှူဒါန်းထားသော စာသင်ကျောင်းရယ်တာနှင့် world concern အလှူရှင်အဖွဲ့မှ

လှူဒါန်းထားသော ကျောင်း နှစ်ဆောင်ကိုလည်း တွေ့ရပါသည်။ ကျေးရွာပေါ်တွင် ဦးပိုင်ဆန်စက် (၂) ရုံလည်း ရှိပါသည်။ စပါးကျီ (၂) ရုံလည်း ရှိပြီး ထိခိုက်လွယ်အုပ်စုများဖြစ်သော သက်ကြီးအိမ်များ မသန်စွမ်းအိမ်၊ အမျိုးသမီး ဦးဆောင်သောအိမ်များကိုလည်း တွေ့ရပါသည်။ ကျန်းမာရေးအနေဖြင့် ချမ်းသာကုန်းကျေးရွာ၏ မြောက်ဘက် ကုန်းပိုင်း (၃) မိုင်ခန့်ပေးသော ပိုးလောင်းကျေးရွာသို့ ဆိုင်ကယ်ဖြင့် သွားရောက်ရပြီး ပညာရေးတွင် အထက်တန်း ကျောင်းကို ပိုးလောင်းကျေးရွာတွင် သွားရောက်ပညာဆည်းပူးသင်ယူနိုင်သည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ရွာ၏ တောင်ဘက်တွင် ဗြန့်ကြီးကျေးရွာနှင့် ရွာ၏အနောက်ဘက်တွင် သာယာကုန်းကျေးရွာများသို့ လည်း ကဏ္ဍပေါင်းစုံဖြင့် သွားလာရသည်ကိုပါ တွေ့ရပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ကျန်းမာရေးအခက် အခဲကြုံတွေ့ပါက အလွယ်တကူသွားရောက်ကူသရန် အခက်အခဲရှိသဖြင့် ကျေးလက်ကျန်းမာ ရေး ဆေးပေးခန်းရှိရန် လိုအပ်နေသည်ကိုပါ သုံးသပ်တွေ့ရှိရပါသည်။

လူမှုရေးပြေမြေပုံ

လူမှုရေး - လူဦးရေ (၁၂၃၇) နီးပါးရှိပြီး လက်ရှိချိန်တွင် အိမ်ခြေ (၂၆၀) ရှိပြီး ကျား (၆၄၂) ယောက်၊ မ (၅၉၅) ယောက် နေထိုင်ကြပါသည်။ ကရင်ဘာသာစကားပြောကြပြီး ခရစ်ယာန် ဘာသာကို ကိုးကွယ်ကြသည်။

ရွေ့လျားသွားလာမှုသုံးသပ်ခြင်း

ချမ်းသာကုန်းကျေးရွာနှင့် ထိစပ်နေသောရွာမှာ သာယာကုန်းကျေးရွာ၊ ဗြန့်ကြီးကျေးရွာ ဖြစ်ပြီး ပိုးလောင်းကျေးရွာမှာ မြစ်ငယ်တစ်ချောင်းခြားပါသည်။ ချမ်းသာကုန်းကျေးရွာနှင့် သာယာကုန်း ကျေးရွာအကွာအဝေးမှာ (၂) မိုင်နှင့် ဗြန့်ကြီးကျေးရွာနှင့် အကွာအဝေးမှာ (၃) မိုင် ဖြစ်ပြီး၊ ပိုးလောင်းကျေးရွာနှင့် အကွာအဝေးမှာ (၁) မိုင်ခွဲခန့်ရှိပါသည်။ ချမ်းသာကုန်းကျေးရွာ သည် သာယာကုန်းကျေးရွာမှ တဆင့်သွားရပြီး လပွတ္တာမြို့သို့ ဂဏန်းများပို့ခြင်း၊ ကုန်စိမ်းများ မှာခြင်းဖြင့် သွားလာရပါသည်။ ပိုးလောင်းကျေးရွာကို ဈေးရောင်းသွားခြင်း၊ ဈေးဝယ်ခြင်းများဖြင့် သွားရပါသည်။ ချမ်းသာကုန်းကျေးရွာတွင် အထက်တန်းကျောင်းမရှိသောကြောင့် ကျောင်းသူ၊ ကျောင်းသားများ ကျောင်းသွားတက်ရပါသည်။ ချမ်းသာကုန်းကျေးရွာတွင် အရင်းအမြစ်များ အနေဖြင့် အဆောက်အဦး အရင်းအမြစ်များဖြင့် ဘုရားကျောင်း၊ ကျောင်းရှယ်တာ၊ မူကြို ကျောင်းများရှိကြပါသည်။ စီးပွားရေးအရင်းအမြစ်များအနေဖြင့် လယ်ယာမြေများ၊ ဥယျာဉ်ခြံမြေ များ၊ မော်တော်ဆိုင်ကယ်များရှိကြပါသည်။

ဘေးအန္တရာယ်နှင့်ထိခိုက်လွယ်မှု

ချမ်းသာကုန်းကျေးရွာသည် ထိခိုက်လွယ်သောနေရာတွင်တည်ရှိသည်။ ကျန်းမာရေးမကောင်းသော သက်ကြီးရွယ်အိုအများစုရှိပါသည်။ ကျေးရွာတွင်ထိခိုက်လွယ်သော ကလေးသူငယ်အများစုရှိပါသည်။ ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေများမှာ ဆင်းရဲနွမ်းပါးပြီး ငွေကြေးမရှိသူများမှာ ဘေးအန္တရာယ်တစ်ခုခုကျရောက်လျှင် ပိုမိုထိခိုက်နိုင်ပါသည်။ ထိခိုက်လွယ်သူများမှာ သက်ကြီးရွယ်အို၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင်၊ ကလေးသူငယ်များဖြစ်ပြီး ကျေးရွာရှိအရင်းအမြစ်များကို လက်လှမ်းမီစားသုံးခွင့်ရှိသည်။ ထိခိုက်လွယ်သောအုပ်စုများမှာ ဘေးအန္တရာယ်တစ်ခုကျလာလျှင် ထိခိုက်မှုအများဆုံးခံစားရသောသူများဖြစ်ပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်သောနေရာတွင် နေထိုင်သူများမှာ တစ်နေ့လုပ်တစ်နေ့စား၊ လယ်လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူ၊ ရေလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူများဖြစ်ကြပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ်တစ်ခုဖြစ်လျှင် ကြိုတင်ရှောင်ရှားနိုင်ရန် ခိုင်ခန့်သော အဆောက်အအုံများမရှိသေးပါ။ ကျေးရွာ၏ တည်နေရာမှာလည်း ကပ္ပလီပင်လယ်ပြင်နှင့်နီးသောကြောင့်ထိခိုက်လွယ်သော ကျေးရွာတစ်ရွာဖြစ်ပါသည်။

စဉ်	အမျိုးအမည်	ကျား	မ	ပေါင်း
၁	သက်ကြီးရွယ်အို	၂၆	၃၂	၅၈
၂	၅ နှစ်အောက်ကလေး	၆၉	၇၉	၁၄၈
၃	ကိုယ်ဝန်ဆောင်		၁၁	၁၁
၄	အသန်စွမ်း	၃	၃	၆
၅	အမျိုးသမီးဦးဆောင်အိမ်ထောင်စု		၅	၅

ချမ်းသာကုန်းကျေးရွာ၏ ထိခိုက်လွယ်မှု လူဦးရေ ရေးဆွဲခြင်းအားဖြင့် ကျေးရွာရှိ ထိခိုက်လွယ် သော အုပ်စုကို အလွယ်တကူ သိရှိနိုင်သည်။ ထိုသို့ ပြုလုပ်ခြင်းအားဖြင့် အရေးပေါ်ဘေးအန္တရာယ် နှင့် ကြုံတွေ့ရသောအခြေအနေများတွင် ခိုလှုံရာအဆောက်အအုံအသုံးအလွယ်တကူ ရွှေ့ပြောင်းပေးနိုင်သည်။ ထိခိုက်လွယ်သူများမှာ သက်ကြီးရွယ်အို၊ ကလေး၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်၊ မသန်စွမ်း၊ အမျိုးသမီးဦးဆောင် အိမ်များဖြစ်သည်။

၃.၄ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများဆန်းစစ်ခြင်း (ဇယား၊ ဆန်းစစ်ချက်၊ သုံးသပ်ချက်)

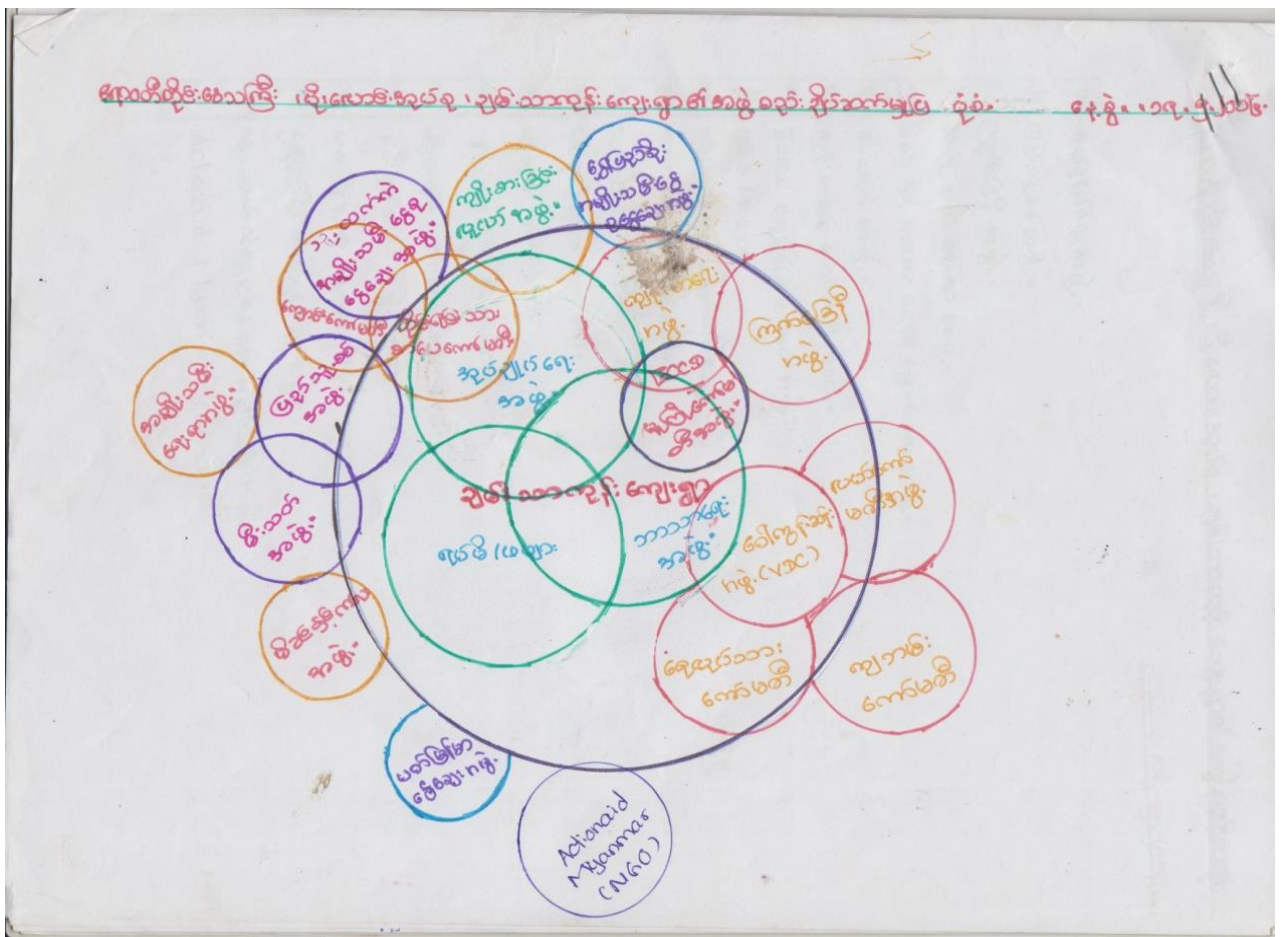
အသက်မွေးဝမ်းကြောင်း ကျောင်း ဆိုင်ရာပိုင်ဆိုင်မှု	အထောက်အကူပြုပုံ	အကျိုးသက်ရောက်မှု	ဘယ်လိုကာကွယ်မလဲ	လိုက်လျောညီထွေအောင် ဘယ်လိုလုပ်မလဲ
လယ်၊ စပါး၊ ကျွဲ၊ နွား၊ လယ်ထွန်စက်	လယ်ကိုပြန်လည်ထွန်ယက်နိုင်တယ်၊ မျိုးစပါးအဖြစ် စိုက်ပျိုးနိုင်တယ်၊ ဆန်အဖြစ်ကြိတ်ခွဲစားသောက်နိုင်တယ်။	တာကျိုး၊ ရေလှုံ၊ ရေငန်ဝင်၊ စပါးများပျက်စီး၊ လယ်မြေများပျက်စီး၊ စပါးများပိုးကျ	တာတွေကိုမြင့်မြင့်တင်မယ်၊ ပိုးသတ်ဆေးဖြန်းမယ်။	နည်းပညာနှင့် ငွေအရင်းအနှီးလို။
လှေ၊ ပိုက်၊ ကွန်၊ ဂဏန်းထောင်မြူး	မိသားစုပုံမှန်ဝင်ငွေရတယ် ဟင်းစားမဝယ်ရဘူး	လှေတွေပျော့ပျက်စီး၊ ပိုက်တွေပျော့ပျက်စီး၊ ဂဏန်းထောင်မြူးများ ပျက်စီး	လှေတွေကို ခိုင်ခန့်အောင် ကျောက်ချခြင်း၊ ငုတ်ကြီးကြီးတွင် ချည်ထားခြင်း၊ ပိုက်တွေ မြေမြှုပ်ထားမယ်။	လှေတွေ သံလောင်းကြိုးပဲ့တာတွေကို ပြုပြင်မွန်းမံ၊ ပိုက်တွေကို အစားထိုးပြုပြင်ဖာထေးမယ်။
တစ်ပိုင်တစ်နိုင်မွေးမြူရေး	ကြက်၊ ဝက်၊ ဘဲများကို ရောင်းချခြင်းဖြင့် လုပ်ငန်းအတွက်ရင်းနှီးရတယ်။	နေပူပြင်းလို့ ကြက်ဘဲများ သေတယ်၊ ကူးစက်ရောဂါများဖြစ်တယ်။	ဆေးတိုက်ရတယ်၊ ကာကွယ်ဆေးထိုး၊ တိုက်ခြင်း အခြားနေရာများတွင် သီးသန့်ထားခြင်း	မွေးမြူရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ပြီး နည်းပညာများ ရရန်လို။
ဆိုင်ကယ်	မိသားစုစားဝတ်နေရေးအတွက် ပုံမှန်ဝင်ငွေရရှိ	ရေငန်ဝင်လျင်စက်တွေပျက်စီးတယ်၊ ဘီးပေါက်တယ်။	ကုန်းမြင့်ရာအိပ်၊ အိမ်ပေါ်မှာတင်ထားမယ်။	စက်ကိုကောင်းမကောင်း စိစစ်ပြီး ပြန်လည်ပြုပြင် မယ်၊ ဆီ၊ အင်ဂျင်ပိုင်ကို မပြတ်ထည့်မယ်။

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ဧရာဝတီတိုင်း ဒေသကြီး၊ လပွတ္တာခရိုင်၊ပြင်စလူမြို့နယ်၊ ပိုးလောင်းကျေးရွာအုပ်စု၊ ချမ်းသာကုန်းကျေးရွာ၏ အဓိကအသက်မွေးဝမ်းကြောင်း လုပ်ငန်းများမှာ - လယ်ယာစိုက်ပျိုးခြင်း၊ ဥယျာဉ်ခြံစိုက်ပျိုးခြင်း၊ ရေလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ခြင်း၊ မွေးမြူရေး လုပ်ငန်း၊ ဆိုင်ကယ်ကယ်ရီဆွဲခြင်းနှင့်လက်လုပ်လက်စား (နေ့စား/ကျပန်း) လုပ်ငန်းများ ဖြစ်ပါသည်။ ရာသီဥတု ဆိုးရွားလာခြင်းကြောင့် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် ဆားငံရေဝင်ရောက်မှုကြောင့် ရေငံဒဏ်ခံနိုင်သော မျိုးစပါးများနှင့် အထွက်နှုန်းကောင်းသည့် မျိုးစပါးများကို ပြောင်းလဲအသုံးပြုပြီး လိုအပ်သော နည်းပညာများကို ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်သင့်ကြောင်းနှင့် ကျွန်းပတ်တာများကို ပိုမိုကောင်းမွန်

အောင် ပြုလုပ်ရန်လိုအပ်ကြောင်းကိုလည်း ဆွေးနွေးခဲ့ကြပါသည်။ ကျွန်းပတ်တာပြုလုပ်ခြင်းကို မိမိတို့ တနိုင်တပိုင်သာ လုပ်ကိုင်နိုင်သော်လည်း အစိုးရဌာနဆိုင်ရာများမှ ပြုလုပ်ပေးလျှင် ပိုမိုကောင်းမွန်မည်ဖြစ်ကြောင်း လယ်ပိုင်ရှင်ဦးကြီးများအနေဖြင့် ဌာနဆိုင်ရာများနှင့် ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်သင့်ကြောင်းကို သုံးသပ်ခဲ့ကြပါသည်။ ရာသီဥတုပူပြင်းလာခြင်းနှင့် အပူလွန်ကဲခြင်း ကြောင့် ကျေးရွာအတွင်း တနိုင်တပိုင်မွေးမြူရေး လုပ်ငန်းများကို ထိခိုက်ခံစားခဲ့ရပါသည်။ အကြောင်းအရင်းမှာ ကြိုတင်ကာကွယ်သည့်အပိုင်းတွင် အားနည်းခြင်း၊ နည်းပညာအားနည်းခြင်း၊ စနစ်တကျလုပ်ဆောင်ရမည့်နည်းလမ်းများ မသိခြင်းတို့ကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ နည်းပညာများ၊ အသိပညာများ ရရှိလိုသည်ကိုလည်း သုံးသပ်ခဲ့ကြပါသည်။ အသက်မွေးဝမ်း ကြောင်းလုပ်ငန်းများ ဆန်းစစ်ခြင်းအတွက် ကျေးရွာသူ/သား (၁၅) ဦးဖြင့် ဆွေးနွေးခဲ့ကြပါသည်။

၃.၅ ရပ်ရွာအတွင်း အဖွဲ့အစည်းများ ပေါင်းစပ်ယှက်နွယ်မှုပြမြေပုံ

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ လပွတ္တာခရိုင်၊ ပြင်စလူမြို့၊ ပိုးလောင်းကျေးရွာအုပ်စု၊
ချမ်းသာကုန်း ကျေးရွာ၏ အဖွဲ့အစည်း ချိတ်ဆက်မှုပြပုံစံ သုံးသပ်ချက်တွင် ဦးဆောင်သူမှ

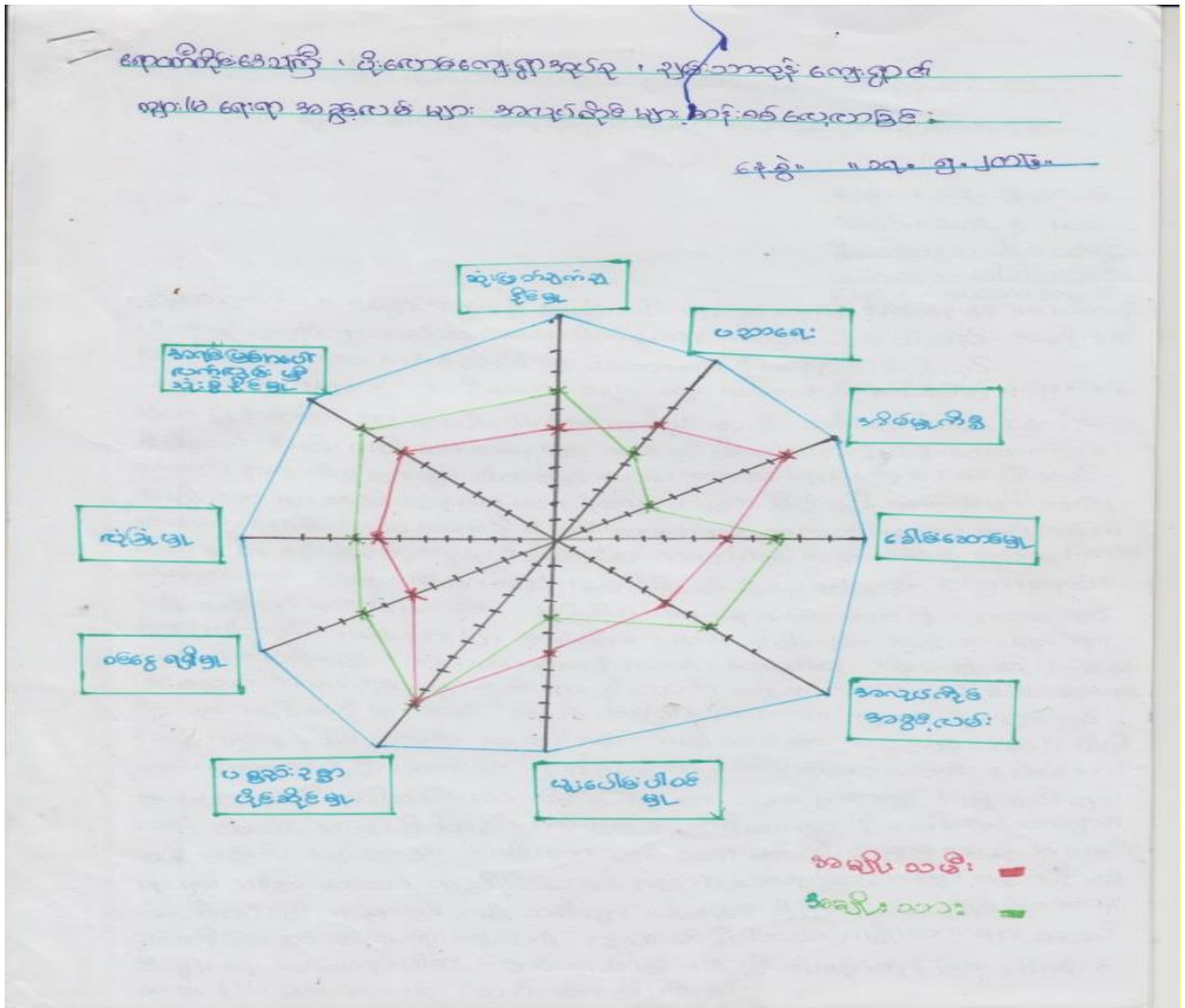
အာဏာပိုင် အဖွဲ့အစည်းများကို စက်ဝိုင်းအကြီး၊ ရပ်ရွာအဖွဲ့အစည်းများ ကိုစက်ဝိုင်းအလတ်၊ အသေးများ ဖြင့်ဖော်ပြပြီး စက်ဝိုင်းအနီးဝေးများကို ရပ်ရွာအတွင်း အထောက်အကူပြု၊ မပြုနှင့် ဆွေးနွေးကြ ပါသည်။ ဆွေးနွေးရာတွင် အုပ်ချုပ်ရေး၊ ရပ်မိရပ်ဖ၊ ဘာသာရေးအဖွဲ့များသည် ရပ်ရွာတွင် အာဏာရှိပြီး ဦးဆောင်မှုပြုသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ကျန်းမာရေးအဖွဲ့၊ ကြက်ခြေနီ၊ ECCD မူကြိုအဖွဲ့များသည် ရပ်ရွာတွင် ထိရောက်စွာ ဆောင်ရွက်ပေးနေသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ လယ်သမားအဖွဲ့၊ ကျဘမ်းကော်မတီ၊ ရေလုပ်သားကော်မတီအဖွဲ့များသည်၊ ဝေါကွန်ဆန်း (VDC) ၏ ဆပ်ကော်မတီများဖြစ်ပြီး ရပ်ရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကို ကူညီပံ့ပိုးနေသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ တိုင်းရင်းသားစာပေကော်မတီသည်လည်း တိုင်းရင်းသားများ၊ ဘာသာရေးဆိုင်ရာ ကူညီပံ့ပိုးနေသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ရွှေပြည်စိုးအဖွဲ့၊ သူထက်ကဲအဖွဲ့၊ ပက်မြန်မာ၊ အဖွဲ့များသည် ငွေစုငွေချေးလုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်ကာ အမျိုးသမီးများပါဝင်ဆောင်ရွက်သည် ကိုတွေ့ရသည်။ လူငယ်အဖွဲ့များသည် သာရေး၊ နာရေး ရပ်ရွာကိစ္စများတွင် ကူညီမှုများ ရှိနေပါသည်။ ကျောင်းကော်မတီ၊ ပြည်သူ့စစ်၊ မီးသတ်၊ မိခင်နှင့်ကလေး၊ အမျိုးသမီးရေးရာ အဖွဲ့များသည် ရပ်ရွာအတွင်း ၎င်းတို့သက်ဆိုင်သောလုပ်ငန်း ကိစ္စများတွင် ထဲထဲဝင်ဝင် ဆောင်ရွက်သည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ရပ်ရွာအတွင်း အခြားလုပ်ငန်းများတွင် ဖွံ့ဖြိုးမှုများတွင် ပါဝင်မှုနည်းခြင်းကြောင့် စက်ဝိုင်းပြင်ပတွင်ထားရှိသည်ကို သုံးသပ်ကြပါသည်။

အဖွဲ့များ၏ အဓိကဆက်သွယ်ရမည့် သူများမှာ

- ၁။ ဦးဒေါ်န - ရာအိမ်မှူး - ၀၉၄၅၁၁၂၃၄၈၄
- ၂။ ဦးဖထူး - ရပ်မိရပ်ဖ
- ၃။ ဦးဂျဲနေထူး - ဘာသာရေး
- ၄။ ဦးစောလမွန် - မီးသတ်
- ၅။ ဦးခေးလက် - VDC
- ၆။ ဦးဆာမူထော် - ကြက်ခြေနီ
- ၇။ ဒေါ်လာပွယ် - ကျန်းမာရေး
- ၈။ ဦးချားတယ် - လယ်သမားကော်မတီ
- ၉။ ဦးယုဂျင်း - ကျဘမ်းကော်မတီ
- ၁၀။ ဒေါ်ရီစေး - ရေလုပ်သားကော်မတီ
- ၁၁။ ဒေါ်သဲလ်မာ - ECCD မူကြိုကော်မတီ
- ၁၂။ ဒေါ်လေးဖော - ကျောင်းကော်မတီ
- ၁၃။ ဒေါ်သရူး - တိုင်းရင်းသားစာပေကော်မတီ

စဉ်	ပါဝင်ပါတ်သက်သူများ	အဓိကတာဝန်များ
၁	အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ကျေးရွာငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းများကို လုပ်ဆောင်သည်
၂	ပြည်သူ့စစ်	အဖွဲ့ဝင်များမရှိခြင်းကြောင့် လုပ်ဆောင်ချက်လုပ်ငန်းမရှိပါ
၃	မီးသတ်	နွေရာသီတွင် မီးဘေးအန္တရာယ်နှင့် ပတ်သက်သော သတိပေးချက်များလုပ်ဆောင်
၄	SHG	ကျေးရွာတွင် အမျိုးသမီးအနည်းစုဖြင့် ငွေစု၊ ငွေချေးလုပ်ငန်းများလုပ်ဆောင်
၅	စိုက်ပျိုးရေးအဖွဲ့	ကျေးရွာတွင် လုပ်ငန်းလုပ်ဆောင်ချက်မရှိပါ။
၆	ဘာသာရေးအဖွဲ့	အသင်းတော်နှင့်ပတ်သက်သောလုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်သည်။
၇	ကြက်ခြေနီ	လုပ်ဆောင်ချက်မရှိပါ
၈	ကျန်းမာရေးကော်မတီ	ကျေးရွာတွင် ကျန်းမာရေးကိစ္စများကို လုပ်ဆောင်ကြပါသည်။
၉	VDC	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းမှန်သမျှ လုပ်ဆောင်သည်။
၁၀	VDMC	ဘေးအန္တရာယ်နှင့်ပတ်သက်သော သတင်းများကို ကျေးရွာသို့ အသိပေး
၁၁	ကျောင်းကော်မတီ	ကျောင်းနှင့် ပတ်သက်သော ကိစ္စများကို လုပ်ဆောင်ခြင်း
၁၂	ပက်မြန်မာ၊ ရွှေပြည်စိုးငွေစုငွေချေး	ငွေစုငွေချေးလုပ်ငန်းများကို လုပ်ဆောင်သည်

၃.၆ ကျား၊ မ ရေးရာ ကွန်ယက်ပြ မြေပုံ ဆန်းစစ်ခြင်း

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ လပွတ္တာခရိုင်၊ ပြင်စလူကျေးရွာအုပ်စု၊ ချမ်းသာကုန်းကျေးရွာတွင် ကျား၊မရေးရာအခွင့်အလမ်းများနှင့် ပတ်သက်၍ ကျေးရွာသူ/သား (၁၆) ဦးဖြင့် သုံးသပ် ဆွေးနွေးခဲ့ကြပါသည်။ ချမ်းသာကုန်းကျေးရွာအတွင်းတွင် ပညာရေးတက်မြောက်မှု နှင့် ပတ်သက်၍ အမျိုးသမီးများသည် အမျိုးသားများထက် သာနေသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အမျိုးသားများ အနေဖြင့် မိသားစုစီးပွားရေးအဆင်မပြေပါက ကျောင်းထွက်စီးပွားရေးလုပ်ကိုင်ခြင်း၊ မိသားစုအတွက် အနစ်နာခံခြင်း၊ မိသားစုအတွင်း တွင် မိန်းကလေးများကို ဦးစားပေးသည့် အလေ့အထများကြောင့် အမျိုးသမီးများသည် ပညာရေးတွင် အားကောင်းနေခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ရပ်ရွာအတွင်းဆုံးဖြတ်ချက်ချနိုင်မှုများတွင်လည်း အမျိုးသမီးများအနေဖြင့် တန်းတူရပိုင်ခွင့် အခွင့်အရေးများ အနည်းငယ်ဆုံးရှုံးနေသည် ကို

တွေ့ရှိရပါသည်။ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းနှင့်ပတ်သက်၍ အမျိုးသမီးများအနေဖြင့် အမျိုးသားများနှင့်အတူ တန်းတူအခွင့်အရေး ရရှိမှုမရှိခြင်းများကို တွေ့ရပါသည်။ အိမ်မှုကိစ္စ လုပ်ကိုင်ခြင်းတွင် အမျိုးသမီးများနှင့် အမျိုးသားများသည် များစွာကွာခြားနေသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ရှေးရိုးစွဲ အစဉ်အလာများအရ အမျိုးသမီးများသည် အိမ်မှုကိစ္စ၊ သားသမီးကိစ္စ၊ စားဝတ်နေရေး၊ ရပ်ရေးရွာရေးတွင် အမျိုးသမီးများသည် အားကောင်းကာ အမျိုးသားများသည် မိသားစုစားဝတ်နေရေးအတွက် ဦးဆောင်လုပ်ကိုင်ရသဖြင့် အိမ်မှုကိစ္စတွင် ပါဝင်လုပ်ကိုင်ခြင်းတွင် အားနည်းကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

၃.၇ စွမ်းဆောင်ရည်ကို ခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်နှင့် အသိပညာပေးမှုများ စွမ်းဆောင်ရည်ကိုခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်း

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ လပွတ္တာခရိုင်၊ ပိုးလောင်းကျေးရွာအုပ်စု၊ ချမ်းသာကုန်းကျေးရွာရှိ စွမ်းဆောင်ရည်ကိုခွဲခြား သုံးသပ်ခြင်း၊ သတင်းအချက်အလက်နှင့် အသိပညာပေးမှုကို ရရှိနိုင်မှု သုံးသပ်ချက်တွင် ချမ်းသာကုန်းကျေးရွာလူထုသည် ဖြစ်ပေါ်နေသော ဖြစ်လာနိုင်မည့် ရာသီဥတုလွန်ကဲမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ်များကို ကြိုတင်ခန့်မှန်းခြင်းနှင့် ပြန်လည်ထူထောင်ရန် အတွက် အသင့်အတင့်သာ ရှိပြီး ရပ်ရွာအတွင်းရှိသော မတူညီသည့်အဖွဲ့များသည် ရာသီဥတု လွန်ကဲမှုအပေါ် လိုက်လျောညီထွေနေထိုင်မှုစဉ်ခြင်း၊ ပြင်ဆင်ခြင်းနှင့် ပတ်သက်ပြီး သတင်းကို သေချာစွာနားထောင်ခြင်း ရရှိလာသော သတင်းအချက်အလက်များအပေါ် လက်တွေ့ကျကျ သုံးစွဲခြင်း၊ ကျေးရွာလူထုကို ကျန်းမာရေးအဖွဲ့ (ကော်မတီ)မှ ကျန်းမာရေး အသိပညာပေးခြင်းများ ပြုလုပ်ပေးပါသည်။ ကမ်းနားတွင်လေကာ တောသစ်ပင်များ စိုက်ပျိုးခြင်းတို့ပြုလုပ်ပါသည်။ ဒေသမှ မိုးလေဝသခန့်မှန်းခြင်းကို ဇင်ဇော်ဌာနများသည် ကုန်းတွင်းသို့ ဝင်ရောက်ခြင်းကို လေပြင်းထန်မည့် ပုရွက်ဆိတ်များအမြင့် တွင်အသိုက်လုပ်ပါက ရေကြီးမည်ဟု အတွေ့အကြုံအရ သတ်မှတ်ထားကြ ပါသည်။ သစ်တောများပြုန်းတီးမှုကြောင့် သားငါးများရှားပါးခြင်း၊ ရေကြီးပါက အရှိန်ဟုန်မြင့်ကြီးခြင်း၊ နေပူရှိန်မြင့်တက်လာခြင်းတို့ဖြစ်ပြီး ရာသီဥတုဆိုးရွားလာမှုအပေါ် လိုက်လျောညီထွေနေထိုင်မှု အစီအစဉ်တွင် ပါဝင်ရန် အစီအစဉ်ရှိပါသည်။

ရပ်ရွာလူထု၏ အတွေ့အကြုံများအရ မိသားစုအလိုက်ငွေကြေးတက်နိုင်သူများသည် မိုးတွင်းရာသီရောက်လာပါက ဆန်ကို ဖိုက်ဘာပေပါများနှင့် ရေလုံအောင်သိုလှောင်ထားခြင်း၊ အိမ်ကိုမြို့မှသစ်များဖြင့် ထပ်မံတောင့်တင်းအောင် ပြုလုပ်ခြင်းများပြုလုပ်ကြပြီး ငွေကြေးမတက်နိုင် သူများက ဒေသထွက်သစ်များဖြင့် နေအိမ်များကိုခိုင်မာအောင် အိမ်တိုင်များကို တိုင်ကူထည့်ခြင်း၊ (၅)ဂါလံပုံးလေး များဖြင့် ဆန်များကိုထည့်ထားသည်ကို လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။ ရပ်ရွာလူထု၏ သတင်းအချက်အလက် အရင်းအမြစ်အနေနှင့် ကျေးရွာ၏ဘာသာရေးအဖွဲ့နှင့် အုပ်ချုပ်ရေး အဖွဲ့တို့သည် သတင်းထူးရင်ထူးသလိုကြိုတင်အသိပေးခြင်း၊ ရေဒီယို၊ တယ်လီဖုန်းများမှ လည်း သတင်းကိုရရှိပြီး အချိန်မှီပြင်ဆင်ခြင်း၊ ရှောင်တိမ်းနိုင်ခြင်းရှိသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ကျေးရွာ၏

သတင်းအချက်အလက်နှင့် ဆက်သွယ်ရေးအဓိကထားသော တယ်လီဖုန်း၊ မြန်မာ့အသံ ရုပ်မြင်သံကြား၊ ရေဒီယိုများကိုများသောအားဖြင့် အသုံးပြုသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ရပ်ရွာလူထု အဖွဲ့အစည်းများသည် ဘေးအန္တရာယ်ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှုဖြစ်ရပ်များအကြောင်းကို မိတ်ဆွေ အပေါင်းအသင်းများ ပြင်ပ NGO အဖွဲ့များနှင့် ဌာနဆိုင်ရာများမှလည်း ရရှိသည်။ ထို့အပြင် ချမ်းသာကုန်းကျေးရွာမှ ရွာသူ/သားများသည် ၎င်းတို့၏ အထိရောက်ဆုံး သတင်းရရှိမှုမှာ ရေဒီယိုလိုင်းနှင့် တယ်လီဖုန်းများသာဖြစ်ပြီး ကျေးရွာ၏အဖွဲ့အစည်းများသည် ရရှိလာသော သတင်းအချက်အလက်အပေါ်မူတည်ပြီး သက်ကြီး၊မသန်စွမ်း၊ ကလေးနှင့် ကိုယ်ဝန်မခင်၊ ကွင်းထဲနေ မိသားစုများကို အိမ်တိုင်ရာရောက် သွားရောက်၍ အသိပေးခြင်း၊ ကွင်းထဲမိသားစုများ ကို ဆက်သားလွှတ်၍ အသိပေးခြင်းများလည်းရှိပါသည် ရရှိလာသော သတင်းအချက်အလက်ကို လက်ခံယုံကြည်ကြပြီး မိမိတို့၏ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်း ပစ္စည်းများဖြစ်သောလှေများကို အမြင့်တွင် ကြိုးချည်ထားခြင်း၊ ပိုက်များကို သေချာစွာထုပ်ပိုးထားခြင်း၊ ကျွဲနွားများကို ကုန်းမြင့်ရာ တွင်ထားခြင်းနှင့် မျိုးစပါးများကို စနစ်တကျ သိမ်းဆည်းထားရှိခြင်းများရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ ရှိရပါသည်။

ရပ်ရွာအဖွဲ့ဝင်	သူတို့ကို နောက်ဆုံးမှန်တိုင်း လွန်ကဲသည့်ဖြစ်ရပ်များ အကြောင်း ဘယ်လိုအသိပေးခဲ့လဲ	သူတို့ဘယ်လိုဆက်သွယ်ရေး နည်းလမ်းကို ရရှိကြသလဲ ရေဒီယို၊ ရုပ်မြင်သံကြား
အမျိုးသား	Fellow မှ ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးကို ဖုန်းနှင့်အသိပေးခြင်း ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးမှ ရပ်မိရပ်ဖများကို ဖုန်းနှင့်အသိပေး ခြင်း၊ ရေဒီယိုမှ နားထောင်ခြင်း	ဖုန်းနှင့် အသိပေးခြင်း၊ ရေဒီယို၊ ရုပ်မြင်သံကြား၊ ရုပ်မြင်သံကြား
အမျိုးသမီး	အုပ်ချုပ်ရေးမှူးမှ ဖုန်းနှင့်အသိပေးခြင်း၊ ရပ်မိရပ်ဖများမှ ကျေးရွာအတွင်း လိုက်လှန်နှိုးဆော်ခြင်း	ဖုန်း၊ ကျေးရွာတာဝန်ရှိသူများက လိုက်လံသတိပေး
ကလေး	မိဘများက အသိပေး၊ ရပ်ရွာလူထုမှအဖွဲ့ပေး	ကျေးရွာတာဝန်ရှိသူများမှ အသိပေး၊ ရေဒီယို
သက်ကြီးမသန်စွမ်း	အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ကျေးရွာတာဝန်ရှိသူများ၊ မိသားစုများမှ အသိပေး	ကျေးရွာတာဝန်ရှိသူများ အသိပေးတယ်၊ မိသားစုများမှ အသိပေးတယ်

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ချမ်းသာကုန်းကျေးရွာတွင် ရာသီဥတုလွန်ကဲမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ်အတွက် အသိပေး ပုံမှာ fellow မှ အသိပေးခြင်း၊ ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးမှတစ်ဆင့် အသိပေးခြင်း၊ ရေဒီယိုမှ နားထောင်ခြင်း၊ အမျိုးသမီးများအတွက် ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် ကျေးရွာတာဝန်ရှိသူများမှ အသိပေးခြင်းများ ပြုလုပ်ပါသည်။ ကလေး၊ သက်ကြီးနှင့် မသန်စွမ်းများအတွက် အသိပညာပေးခြင်းမှာ မိဘများက ခလေးများကို အသိပေးခြင်း၊ ကျေးရွာတွင် တာဝန်ရှိသူများ အသိပေးခြင်း၊ မိသားစုများမှ အသိပေးခြင်းများရှိကြပါသည်။

ချမ်းသာကုန်းကျေးရွာတွင် ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ပတ်သက်သော သတင်းများ ရရှိပုံများ ဖုန်းနှင့် အဆက်အသွယ်ရရှိခြင်း၊ ကျေးရွာတာဝန်ရှိသူများ အသိပေးခြင်း၊ ရေဒီယို ရုပ်မြင်သံကြားများမှ ရရှိသည်ကိုတွေ့ရပါသည်။

ပဋိပက္ခကိုစစ်ဆေးခြင်း

ချမ်းသာကုန်းကျေးရွာတွင် သေကွဲစေသည့်အကြောင်းအရာများမရှိပါ။ သွေးစည်းပေးနိုင်သောအကြောင်းအရာများမှာ ဘာသာရေးပွဲတော်များ၊ သာရေး၊ နာရေးကိစ္စများ ဖြစ်ကြပါသည်။ ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် တည်ငြိမ်ရေးဆိုင်ရာ လက်ရှိခြိမ်းခြောက်မှုများမရှိပါ။ လူထုအတွင်း တင်းမာမှုဖြစ်စေသည့် အရင်းခံကတော့မရှိပါ။ တင်းမာမှုများမှာ အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီး၊ မိန်းခလေး၊ ယေကျားလေး၊ အပေါ်ကွဲပြားမှုမရှိပါ။ သွေးစည်းပေးနိုင်သောအရာများမှာ ဘာသာရေးပွဲတော်များ၊ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ ဖြစ်ကြပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ပြုလုပ်ရန် ရှိသော အလုပ်များ၊ ပွဲတော်ကြီးများကို ရပ်ရွာလူကြီးများက စုပေါင်းလုပ်ကိုင်ကြပါသည်။

ချမ်းသာကုန်းကျေးရွာတွင် ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်သူများမှာ ဘာသာရေးအကြီးအကဲများ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊ အမျိုးသမီးခေါင်းဆောင်များမှ ချမှတ်ကြပါသည်။ ချမ်းသာကုန်းကျေးရွာတွင် ဘေးဖယ်ခံထားရသူများမရှိပါ။ ချမ်းသာကုန်းကျေးရွာတွင် ပဋိပက္ခစစ်ဆေးခြင်းအနေဖြင့် ထူးခြားမှုများမရှိကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

၃.၈ ကလေးသူငယ်များ၏ လိုအပ်ချက်များနှင့် အခွင့်အရေးများအပေါ် သက်ရောက်မှုများ

ကလေးများကြုံတွေ့ရသော အခြေအနေများ	ဖြစ်ရသည့်အကြောင်းရင်းများနှင့် အကျိုးဆက်များ	ဖြေရှင်းနိုင်သည့် နည်းလမ်းများ
ကိုယ်ကာယပိုင်းဆိုင်ရာအန္တရာယ်များ	မတော်တဆဖြစ်တယ်၊ ဆော့လို့ဖြစ်၊ သဘာဝကြောင့်ဖြစ်၊(စိတ်ညစ်တယ်၊ အသက်ဆုံးရှုံးနိုင်တယ်၊ စိတ်ထိခိုက်တယ်)	အားပေးစကားပြော၊ စားဝတ်နေရေး ကူညီပေး
လူမှုရေးဆိုင်ရာ၊အိမ်တွင်း အန္တရာယ်များ	မိဘတွေကဆဲဆိုတယ်၊ ရိုက်တယ်၊ ပစ်ထားတယ်(ဝမ်းနည်းတယ်၊ စိတ်ဓါတ်ကျ၊ တစ်ခြားနေရာထွက်သွား ချင်)	ချော့မော့ပြောရမယ်၊ နားလည်အောင် ရှင်းပြရမယ်၊ အပြုသဘောဆောင်ရမယ်။
ရပ်ရေးရွာရေးတွင်ပါဝင်ခြင်း	ကလေးဖြစ်လို့ မလုပ်နိုင်ဘူးထင်၊ ပညာရေးထိခိုက်မှာစိုး(စိတ်မကောင်းဖြစ်၊ စိတ်အားငယ်)	ကလေးများနားလည်အောင်ရှင်းပြဖို့လို၊ ပါဝင်ခွင့်ပေးရန်လို။
စားဝတ်နေရေးအခက်အခဲများ	ခိုးနိုင်၊ ဖွက်နိုင်တယ်၊ ကျောင်းထွက်၊ မနိုင်ဝန်ထမ်းခလေးအလုပ်သမား ဖြစ်လာ(ပညာရေးအားနည်း၊ စိတ်ဓါတ်ပျက်စီးလာ)	မိဘတွေကြိုးစားရမယ်၊ ပညာရေးပံ့ပိုးပေးရမယ်၊ မိဘအချင်းချင်း နားလည်အောင် ရှင်းပြရန်လို။
ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာပြဿနာများ	အာဟာရရှိအစားအစာ မစားရ၊ ရာသီဥတုမကောင်း၊ ရေမသန့်၊ မိဘ တွေ ဂရုမစိုက်၊(စိတ်ပိုင်းထိခိုက်၊ ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှော၊ ဦးနှောက်အမှေးရောင်)	ကြိုတင်ကာကွယ်မယ်၊ ရေဆေးဝါးစုဆောင်းမယ်၊ တကိုယ်ရေ သန့်ရှင်းရမယ်။
ပညာရေးဆိုင်ရာပြဿနာများ	မိဘစီးပွားရေးအဆင်မပြေ၊ မိဘကွဲနေသူများ၊ မိဘမဲ့ဖြစ် (စိတ်မကောင်း၊ အားငယ်၊ စိတ်ဓါတ်တွေပျက်စီး)	သားသမီးပညာရေး ဦးစားပေးရမယ်၊ သက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက်ရမယ်။
ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့်ထိခိုက်နိုင်မှုများ	နေပူပြင်း၊ ရေမကောင်း၊ မုန်တိုင်း၊ ရေကြီး (ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောဖြစ်၊ သေနိုင်)	အရိမ်မှာနေခိုင်းမယ်၊ ရေကျိုသောက်ရမယ်၊ ကြိုတင်ကာကွယ်ရန်လို

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ဧရာဝတီတိုင်း ဒေသကြီး၊ လပွတ္တာခရိုင်၊ ပြင်စလူမြို့နယ်၊ ပိုးလောင်းကျေးရွာအုပ်စု၊ ချမ်းသာကုန်းကျေးရွာတွင် ကလေးသူငယ်များ လိုအပ်ချက်များနှင့် အခွင့်အရေးပေါ်သက်ရောက်မှုများတွင် ကလေးများသည် ကိုယ်ကာယပိုင်းအန္တရာယ်များ ဖြစ်နိုင်ပြီး စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ထိခိုက်နိုင်သည်ကိုတွေ့ရပြီး ကလေးများကို အားပေးကူညီရန်လိုပါသည်။ လူမှုရေးနှင့် ပတ်သက်ပြီး မိဘများမှ လျှစ်လျူရှုခြင်းကြောင့် စိတ်ဓါတ်ကျကာ ဝမ်းနည်းထိခိုက်နိုင်ပြီး ကလေးများအနေဖြင့် ရပ်ရွာတွင် ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်ခြင်း ကိစ္စများတွင် ကလေးများမှ အသက်ငယ်သဖြင့် ပါဝင်ခွင့်များဆုံးရှုံးနေသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ မိဘများ၏ စားဝတ်နေရေး အခက်အခဲများကြောင့် ကလေးများအနေဖြင့် ပညာရေးတတ်မြောက်မှုတွင် မိဘများမှ ပံ့ပိုးမှုမပေးနိုင်ခြင်းကြောင့် အခွင့်အရေးများ ဆုံးရှုံးနေပါသည်။ ကလေးများအား ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်မှုမရှိစေရန် ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ၊ ကာကွယ်မှုများ ပြုလုပ်ထားရန် လိုကြောင်း သုံးသပ်မိပါသည်။

၃.၉ ဘေးအန္တရာယ်အတွက် အသင့်ပြင်ထားသော ရပ်ရွာလူထု၏ အကဲဖြတ်ပုံစံ

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ ပိုးလောင်းအုပ်စု၊ ချမ်းသာကုန်းကျေးရွာ၊ ရပ်ရွာအခြေပြု ကြိုတင်သတိပေးစနစ် စစ်ဆေးမှုပုံစံ သုံးသပ်ရာတွင် ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်နိုင်ခြေ ဗဟုသုတများနှင့် ပတ်သက်၍ အနည်းငယ်အားနည်းလာသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ဆက်သွယ်ရေးနှင့် ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ရေးနည်းလမ်းများတွင် အုပ်ချုပ်ရေးပိုင်းမှ အားသာချက်များကို တွေ့ရပါသည်။ ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို လက်ခံရာတွင် သတင်းရယူမှု အားကောင်းသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ဒေသတွင်း ဘေးအန္တရာယ်များ ကြိုတင်သတိပေးချက်များအား စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်းတွင် အားနည်းသည်ကိုတွေ့ရပါသည်။ ကြိုတင်သတိပေးချက်များ ထုတ်ပြန်ပေးပို့ရာတွင်လည်း (၁) တယ်လီဖုန်း (၂) လူအချင်းချင်း သတိပေးခြင်း (၃) ခေါင်းလောင်းထိုးစနစ်ရှိသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ရပ်ရွာလူထုမှ ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်းအပိုင်းများတွင် အားနည်းသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ သုံးသပ်ချက်များတွင်လည်း မြို့နယ်သဘာဝဘေး စီမံမှုကော်မတီ၊ မိုးလေဝသများနှင့်လည်း ချိတ်ဆက်မှုအားနည်းသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

- (၁) ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်နိုင်ခြေ ဗဟုသုတများအားနည်း
- (၂) ဒေသတွင်းအန္တရာယ်များကို စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်းအားနည်း
- (၃) ဆက်သွယ်ပူးပေါင်းမှု အားသာခြင်း
- (၄) ကြိုတင်သတိပေးချက် လက်ခံခြင်းအားသာ။
- (၅) ဒေသတွင်း ဘေးအန္တရာယ်များ ကြိုတင်သတိပေးမှုများအား စောင့်ကြည့်ခြင်း အားနည်း
- (၆) ကြိုတင်ပေးချက်များ တုန့်ပြန်ပေးပို့ခြင်း အားသာ
- (၇) ရပ်ရွာကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း အားနည်းနေခြင်းများကို သုံးသပ်မိပါသည်။

၃.၁၀ ပါတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကို သုံးသပ်ခြင်း

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ လပွတ္တာခရိုင်၊ ပိုးလောင်းကျေးရွာအုပ်စု၊ ချမ်းသာကုန်းကျေးရွာ ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကို သုံးသပ်ချက်တွင် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် အခြေအနေများကို ဆွေးနွေးရာတွင် တရားဥပဒေအရ အကာကွယ်ပေးထားသော ဧရိယာတွင်မရှိခြင်း၊ မူလသစ်တော၊ လူလုပ်သောသစ်တော၊ ခြံမြေများ၊ သစ်တောပြုန်းတီးမှုနှင့် သဘာဝအလေ့ထက် ခေါင်းပုံဖြတ်ခြင်း၊ သစ်တောဆုံးရှုံးခြင်းများ၊ သစ်သီးဝလံ၊ ဟင်းပင်များ၊ စိုက်ပျိုးမြေများ တိုးတက်မှုလျော့ကျစေခြင်း၊ မျိုးစိတ်များ စီမံကိန်းကြောင့် သဘာဝသက်ရှိစနစ်များကို ထိခိုက်မှုမရှိသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် အပင်များ၊ သက်ရှိမျိုးစိတ်များ၊ ပထဝီ အနေအထားပြောင်းလဲမှုများ၊ ရေနေနှင့်ဖီဝသက်ရှိများအပေါ်တွင် အကျိုးသက်ရောက်မှု ရှိပါသည်။ ရှေးဟောင်း အမွေအနှစ်များတွင် စီမံကိန်းသည် တားမြစ်နယ်မြေများ၊ ကမ္ဘာ့အမွေအနှစ်အဖြစ်ရှိခြင်း၊ ဘုန်းကြီးကျောင်း ဘာသာရေးဆိုင်ရာများ ထိခိုက်ခြင်း၊ ကျေးရွာမှ သုသာန်များကို ထိခိုက်မှုမရှိပါ။

စီမံကိန်းမှ နည်းပညာများကြောင့် ထင်ရှားသောနေရာများ၊ အမျိုးသားအမွေအနှစ်များ ထိန်းသိမ်းခြင်း၊ တိုင်းရင်းသားများ တိုးတက်ပြောင်းလဲမှု၊ ယဉ်ကျေးမှုများကို အထောက်အကူ ပြုနေသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ညစ်ညမ်းမှုကာကွယ်ခြင်း ဆိုင်ရာတွင် စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် မြစ်ကမ်းဘေးတွင်လုပ်ကိုင်ခြင်း၊ ရေထုမြေထုကို ထိခိုက်မှုမရှိကြောင်း တွေ့ရပါသည်။ လူမှုပတ်ဝန်းကျင် အသိုင်းအဝန်းတွင်လည်း အဖွဲ့အစည်းကြောင့်ထိခိုက်မှုမရှိကြောင်း တွေ့ရပါသည်။ ပုံမှန်လူမှုအသိုင်းအဝိုင်းတွင် စီမံကိန်းကြောင့် ပိုမိုကောင်းမွန်ကြောင်း ဆွေးနွေး တွေ့ရှိရပါသည်။

၄။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်မှု သတင်းအချက်အလက်များ

၄.၁ ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ရာသီဥတုအကျိုးသက်ရောက်မှုများကို အဆင့်ခွဲခြားခြင်း (ဇယား၊ ဆန်းစစ်ချက်၊ သုံးသပ်ချက်)

ဘေးအန္တရာယ်များ	အကြိမ်	ရာသီ	ကျရောက်ချိန်တွင်ကာလ	ပြင်းအား	အချိန်	သတိမပေးမီ	သတိပေးပြီး	သက်ရောက်မှုအား	သက်ရောက်မှုအတိုင်းအတာ	ရလဒ်	အဆင့်
ရေကြီးခြင်း	**	**	**	**	**			**	**	၁၄	၂
မုန်တိုင်း	*	*	*	*	*	***	***	*	**	၁၄	၂
နေပူပြင်း	**	*	*	***	***	***		**	***	၂၀	၁
ရေရှားပါးခြင်း	*	*	**	**	*	***		*	**	၁၃	၃
ငလျင်	*	***	*	*	*					၇	၄

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ဘေးအန္တရာယ်များ အဆင့်ခွဲခြားသတ်မှတ်ခြင်းကို ကျေးရွာသူ/သား (၁၅)ဦးဖြင့် ဆွေးနွေးခဲ့ပါသည်။ ဧရာဝတီတိုင်း ဒေသကြီး၊ လပွတ္တာခရိုင်၊ ပြင်စလူမြို့နယ်၊ ပိုးလောင်းကျေးရွာအုပ်စု၊ ချမ်းသာကုန်းကျေးရွာတွင် ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းနှင့် ဘေးအန္တရာယ်များကြောင့် မုန်တိုင်းတိုက်ခတ်ခြင်း၊ ရေကြီးခြင်း၊ နေပူပြင်း၊ သောက်သုံးရေရှားပါးခြင်း၊ ငလျင်လှုပ်ခြင်းတို့ ဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းတို့ထဲတွင် မုန်တိုင်းတိုက်ခတ်ခြင်းသည် နှစ်စဉ်နှစ်တိုင်းဖြစ်လေ့ဖြစ်ထများပြီး နာဂစ်ဖြစ်ပြီး နောက်ပိုင်းတွင် ရေကြီးခြင်းကြောင့် ဆားငံရေဝင်ရောက်ပြီး သီးနှံများပျက်စီးခြင်းနှင့် ယခုနှစ်တွင် အယ်နီညိုကြောင့် အပူချိန်လွန်ကဲ၍ ရေရှားပါးခြင်းကြောင့် နောက်ဆက်တွဲ ဆိုးကျိုးအနေဖြင့် ပန်းပျက်ပမ်းလျော ရောဂါများ၊ ကျန်းမာရေးချို့ယွင်းမှုများနှင့် အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများ ထိခိုက်မှုကို ခံစားခဲ့ရပါသည်ကို သုံးသပ်မိပါသည်။

ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု အကျိုးသက်ရောက်မှုများကို အဆင့်ခွဲခြားသတ်မှတ်ခြင်း

စဉ်	ရာသီဥတုသက်ရောက်မှု	သောက်သုံးရေ ရှားပါးမှု	ကျန်းမာရေး	သီးနှံပျက်စီး	ရမှတ်	အဆင့်
၁	သောက်သုံးရေရှားပါးမှု	X	သောက်သုံးရေ ရှားပါးမှု	သောက်သုံးရေ ရှားပါးမှု	၂	၁
၂	ကျန်းမာရေး			ကျန်းမာရေး	၁	၂
၃	သီးနှံပျက်			X	၀	၃

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ချမ်းသာကုန်းကျေးရွာတွင် ရာသီဥတုသက်ရောက်မှုကြောင့် သောက်သုံးရေရှားပါးခြင်းနှင့် ကျန်းမာရေး၊ သီးနှံပျက်စီးဖြစ် သည်။ ရာသီဥတုသက်ရောက်မှုကြောင့် ရေရှားပါးခြင်းသည် အဓိကဆုံး ဖြစ်သည်။ ရေရှားပါးမှုကြောင့် မသန့်ရှင်းသော ရေသောက် သုံးခြင်းကြောင့် ကျန်းမာရေးကို ထိခိုက်စေပါသည်။ အဓိက ကျန်းမာရေးထိခိုက်မှုမှာ ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောရောဂါများ ဖြစ်တတ် ပါသည်။ ချမ်းသာကုန်း ကျေးရွာတွင် ရာသီဥတုသက်ရောက်မှုကြောင့် သီးနှံများ ပျက်စီးခြင်း အကြောင်း အချိန်အခါမဟုတ်မီ ရွာခြင်း အပူချိန်လွန်ကဲခြင်း တို့ကြောင့်ဖြစ်တတ်ပါသည်။ သောက်ရေရှားပါးမှုအနေဖြင့် ရမှတ်(၂)မှတ် အဆင့်(၁)၊ ကျန်းမာရေး အနေဖြင့် ရမှတ် (၁) မှတ်၊ အဆင့် (၂)၊ သီးနှံပျက်စီးမှုအနေဖြင့် ရမှတ်ရရှိမှုမရှိသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။

၄.၂ ကာလတိုပေါင်းစပ်ဆောင်ရွက်ခြင်းများအတွက် ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်း

မိုးလေဝသနှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များကို အတည်ပြုခြင်း

သမိုင်းအချက်အလက် ဥတုရာဇဝင် မိုးလေဝသနှင့် လေဖေဒဌာန	မကြာသေးခင် ကာလ ၁-၂ လ	လက်ရှိဖြစ်ပေါ်မှု	ဆက်စပ်ဖြစ်ပေါ်မှု	မိုးလေဝသ ခန့်မှန်းချက် (မိုးလေဝသနှင့် လေဖေဒဌာန၏ခန့်မှန်းချက်)	ဆုံးဖြတ်ချက်	တတက်တည်း စောင့်ကြည့် လေ့လာခြင်း
- နေပူရှိန်ပြင်း (April-May) - နာဂစ် (May) - ဆူနာမီ (May, June, July) - ရေကြီး (Sep, Oct)	- အပူချိန်ပြင်းခြင်း	- အပူရှိန်ပြင်း - မိုးသည်းထန်စွာရွာသွန်း - လေပြင်းတိုက်ခတ်	- ရေရှားသည်။ ကျန်းမာရေးအနေဖြင့် သွေးပေါင်ကျ၊ အိပ်၍ မပျော် ခေါင်းမူးစသည် တို့ဖြစ်သည်။ - မိုးများသဖြင့် လမ်းများပျက်စီး၊ သွားလာ ရခက်ခဲ - ရေလုပ်ငန်းသမားများနှင့် ကူးသန်းရောင်းဝယ်သူများ အခက်ခဲ ဖြစ်၊ သွားလာရခက်ခဲ	May (20) တွင် မုန်တိုင်းရှိနိုင်။ 2016 တွင် မိုးခေါင်ရေရှားခြင်းဖြစ်နိုင်သည်။	- နေပူပြင်းခြင်းကြောင့် အရိပ်ထဲမှာနေမယ်။ - ကျန်းမာရေးဂရုစိုက်မယ်။ - ရေကိုလှောင်ထားမယ်။ - ကြိုတင်ပြင်ဆင်မယ် (ရေအစားအစာ၊ ဆေးဝါး) - မိုးရွာတဲ့အချိန်မှာ စပါးစိုက်မယ်။ - မိုးရေလှောင်ထားမယ်	

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ လပွတ္တာခရိုင်၊ ပြင်စလူမြို့၊ မိုးလောင်းကျေးရွာအုပ်စု၊ ချမ်းသာကုန်းကျေးရွာ၏ မိုးလေဝသနှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်ပြဇယား သုံးသပ်ချက်တွင် နေပူရှိန်ပြင်းခြင်းသာ လက်ရှိဖြစ်ပေါ်နေပြီး ဖြစ်ပေါ်ရသောကြောင့် ရေရှားပါးခြင်း၊ ကျန်းမာရေးဂရုစိုက်ရခြင်းများရှိပါသည်။ မိုးလေဝသခန့်မှန်းချက်များအရ မုန်တိုင်းနှင့် မိုးခေါင်ခြင်းများကြောင့် ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ ပြုလုပ်ထားပြီးသောက်သုံးရေများ ကြိုတင်သိုလှောင်ထားရပြီး ပြင်ဆင်ထားရန်ကို သုံးသပ်တွေ့ရှိရပါသည်။

၅။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များနှင့် ဦးစားပေးရွေးချယ်ခြင်းများ

၅.၁ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်ရန် လုပ်ဆောင်ရမည့်များကို ဦးစားပေးအဆင့် သတ်မှတ်သည့် ဇယား(Pair Wise Ranking)

စဉ်	အကြောင်းအရာ	ဆေးခန်း	အစီစဉ်	မိုးရေလျှောင့်ကန်	ဆက်သွယ်ရေးတံတား	ဆိုလာ	ရေကာတာတံတား	စက်လှေ	ရွာလမ်းကွန်ကရစ်	ရမှတ်	အဆင့်
၁	ဆေးခန်း		ဆေးခန်း	ဆေးခန်း	ဆေးခန်း	ဆေးခန်း	ဆေးခန်း	ဆေးခန်း	ဆေးခန်း	၇	၁
၂	အစီစဉ်			အစီစဉ်	အစီစဉ်	အစီစဉ်	အစီစဉ်	အစီစဉ်	အစီစဉ်	၆	၂
၃	မိုးရေလျှောင့်ကန်				ဆက်သွယ်ရေးတံတား	မိုးရေလှေ့ကန်	ရေကာတာတံတား	မိုးရေလှေ့ကန်	ရွာလမ်းကွန်ကရစ်	၂	၅
၄	ဆက်သွယ်ရေးတံတား					ဆက်သွယ်ရေးတံတား	ဆက်သွယ်ရေးတံတား	ဆက်သွယ်ရေးတံတား	ဆက်သွယ်ရေးတံတား	၅	၃
၅	ဆိုလာ						ရေကာတာတံတား	ဆိုလာ	ရွာလမ်းကွန်ကရစ်	၁	၆
၆	ရေကာတာ							ရေကာတာတံတား	ရေကာတာတံတား	၃	၄
၇	စက်လှေ								ရွာလမ်းကွန်ကရစ်	၀	၇
၈	ရွာလမ်းကွန်ကရစ်									၃	၄

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ လပွတ္တာခရိုင်၊ ပြင်စလူမြို့၊ ပိုးလောင်းကျေးရွာအုပ်စု၊ ချမ်းသာကုန်းကျေးရွာ၏ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်ရည် လုပ်ဆောင်ရမည့် ဦးစားပေးအဆင့်သတ်မှတ် သုံးသပ်ချက်တွင် -

(၁) ဆေးပေးခန်း ချမ်းသာကုန်းကျေးရွာတွင် လိုအပ်ချက် (၈) ခုထွက်၍ အဆင့်များခွဲကာ ဦးစားပေးအဆင့် (၁) မှာဆေးပေးခန်းဖြစ်လာ ပုံမှာ ကျေးရွာ၏လူဦးရေ ရွာ၏အခြေအနေအရ ဆေးပေးခန်းအထူးလိုအပ်ပါသဖြင့် ဦးစားပေးခဲ့ခြင်းမှာ ကျန်းမာရေးအကြောင်း တစ်စုံတရာ ဖြစ်လာလျှင် ပိုးလောင်းကျေးရွာသို့ သွားရောက်ဆေးကုသရန်ဝေးကွာခြင်း၊ ချောင်းကူးရန် အခက်ခဲရှိပါသည်။

(၂) အဝီစိတွင်း - ချမ်းသာကုန်းကျေးရွာမှာရေအရင်းအမြစ်အနေဖြင့် ရေတွင်းသည် နေရာတိုင်းတွင်တူး၍မရသဖြင့် ရသည့်နေရာများတွင် ဝိုင်းဝန်းတူးဖော်ကာ တန်းတူပိုင်ဆိုင် သုံးစွဲခွင့် ရှိကြသည်။

(၃) မိုးရေလှောင်ကန် - ချမ်းသာကုန်းကျေးရွာမှာ မိုးရေလှောင်ကန်မှာ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်ပါက သောက်သုံးရေအဆင်သင့် လွယ်ကူစွာရရှိနိုင်၍ ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်ပြီးချိန်တွင် အခက်အခဲမရှိ၊ သောက်သုံးရေမရရှိနိုင်က တစ်ရွာလုံးအတွက် အသုံးဝင်နိုင်ပါသည်။

(၄) ဆက်သွယ်ရေးတံတား - ချမ်းသာကုန်းကျေးရွာနှင့် ပြန်ကြီးကျေးရွာတို့ သွားလာရာချောင်းကူးတံတားသည် တစ်ရွာနှင့်တစ်ရွာ သွားလာ လွယ်ကူ၍ပြန်ကြီးကျေးရွာမှ အလယ်တန်းကျောင်းသားများ ကျောင်းတက်ရန် ချောင်းကူးတံတားရှိပါက အန္တရာယ်မရှိသွားလာနိုင်မှာဖြစ်ပါ၍ အားလုံးအားလုံးအတွက် အသုံးဝင်ပါသည်။

(၅) ဆိုလာ - ကျေးရွာတွင်နေထိုင်သော ကျေးရွာသူ/သားများအတွက် ငွေကြေးကုန်ကျမှု သက်သာနိုင်ပြီး နေအိမ်တွင် မီးလင်းခြင်း၊ ကလေးများအတွက် စာကြည့်ရာတွင်လည်း အသုံးဝင်ပါသည်။

(၆) ရေကာတာ - လယ်သမားများအတွက် ရေကာတာရှိပါက ရေငံမဝင်နိုင်ခြင်း စပါးအထွက်တိုးကာ စီးပွားရေးကောင်းလာပါမည်။ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ တိုးတက်လာခြင်းကြောင့် ကျပန်းလုပ်ကိုင်သော မိသားစုဝင်များကိုလည်း အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ ပေးနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

(၇) စက်လှေ - ချမ်းသာကုန်းကျေးရွာမှ ကျောင်းသား/သူများအတွက် ပညာရေးအတွက် အထက်တန်းကျောင်းရှိသော ပိုးလောင်းကျေးရွာ သို့ သွားရောက်တက်ရောက်ရာတွင် ချောင်းကူးရာတွင် အချိန်စောင့်ဆိုင်းရသည့် အခက်အခဲများရှိခြင်းကြောင့် ကျောင်းသား/သူများ အတွက် လိုအပ်ပါသည်။

(၈) ကွန်ကရစ်လမ်း - ကျေးရွာလမ်းများသည် သဲလမ်းဖြစ်သောကြောင့် မိုးတွင်းအခါတွင် သွားရေးလာရေးခက်ခဲခြင်း၊ ကလေးများ၊ သက်ကြီးရွယ်အိုများ၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်များအတွက် အရေးပေါ်အခြေအနေတွင် သွားလာရာတွင် အခက်အခဲများစွာရှိပါသည်။

၅.၂ သေးအက်ခံနိုင်ရန် လုပ်ဆောင်ရမည်များကို ဦးစားပေးအဆင့်သတ်မှတ်ခြင်း (Ranking with Cost/benefits tool)

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	စီးပွားရေး	ရမှတ်	လူမှုရေး	ရမှတ်	ပတ်ဝန်းကျင်	ရမှတ်	စုစုပေါင်း
1	ဆေးခန်း	အချိန်ပေးရသည်၊ အလုပ်ပျက်	1	-	-		-	1
		ကုန်ကျစရိတ်များအလွန် သက်သာသည်။ အလုပ်အကိုင်ပျက်မှုနည်းသည်။	3	အချိန်မီကုသနိုင်၊ ရပ်ရွာကျန်းမာရေးများ ထိရောက်စွာဆောင်ရွက်နိုင်	2	ဆေးခန်းရှိသဖြင့်ပတ်ဝန်းကျင် ပိုမိုလုံခြုံစိတ်ချမှုရှိသည်။	2	7
2	အဝီစိတွင်း (စက်တွင်း၊ သောက်ရေတွင်း)	-	-	-	-	-	-	0
		ကျေးရွာတွင်း ရေဖူလုံသည်။ ငွေကုန်သက်သာသည်။ ရေသန့်၍တစ်ရွာလုံးကျန်းမာရေးညီညွတ်သည်။	2	သာရေး၊ နာရေးကိစ္စများတွင် ရေကိုလုံလောက်စွာသုံးနိုင်သည်။	2	သောက်ရေလုံလောက်စွာရရှိသဖြင့် ပတ်ဝန်းကျင်တွင် ပျော်ရွှင်သည်။ အဆင်ပြေမှုရှိသည်။	2	6
3	ဆက်သွယ်ရေး တံတား	အချိန်ပေးရ၊ အလုပ်ပျက်	1	-		-	-	1
		သွားလာရလွယ်ကူသဖြင့် ငွေကုန်ကြေးကြာသက်သာ၊ ရောင်းဝယ်မှုမြန်ဆန်	2	တစ်ရွာနှင့်တစ်ရွာချိတ်ဆက်နိုင်သဖြင့် အဆင်ပြေသည်။	2	တံတားရှိသဖြင့် ပတ်ဝန်းကျင် ဆက်သွယ်ရေးပိုမိုကောင်းမွန်သည်။	2	6
4	တာပတ်ခြင်း	အချိန်ပေးရ၊ အလုပ်ပျက်	1	-	-	-	-	
		တာပတ်သဖြင့် ရေတက်ခြင်းလျော့နည်းသဖြင့် ဆုံးရှုံးမှုလျော့နည်း	2	တာပတ်သဖြင့် သွားလာရအဆင်ပြေ	1	ပတ်ဝန်းကျင် ပိုမိုအထောက်အကူပျ လာနိုင်	1	4
5	ကွန်ကရစ်လမ်း	အချိန်ပေးရသည်	1	-				
		လမ်းကောင်းသဖြင့် ကယ်ရီသက်သာ၊ ကူးသန်းရလွယ်ကူ	2	သာရေး၊ နာရေးလုပ်ငန်းများ အချိန်မီ ပြုလုပ်နိုင်သည်	1	သွားလာရလွယ်ကူ၊ ပိုမိုအဆင်ပြေချောမွေ့သည်။	1	4

သုံးသပ်ချက် အကျဉ်းချုပ်

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ လပွတ္တာခရိုင်၊ ပြင်စလူမြို့၊ ပိုးလောင်းအုပ်စု၊ ချမ်းသာကုန်းကျေးရွာ၏ ကုန်ကျစရိတ်နှင့် အကျိုးမြတ်ပြုဇယား သုံးသပ်ချက်တွင် ရွာတွင်ဆေးပေးခန်းမရှိသဖြင့် အခြားရွာများသို့ ကျန်းမာရေးသွားရောက်ပြသရာတွင် သွားလာရခက်ခဲပြီး ကုန်ကျစရိတ်အလွန်များပြားပါသည်။ ဆေးခန်းဆောက်လုပ်မည်ဆိုပါက တစ်ရွာလုံးအတွက် ကျန်းမာရေးအတွက် ကျန်းမာရေးအဆင်ပြေနိုင်ပြီး ငွေကုန်ကျေးကျသက်သာမှုပိုမိုရရှိနိုင်ပါသည်။ အဝီစိတွင်း(သောက်ရေ)သည်လည်း လက်ရှိနေရာသီတွင် ကျေးရွာရှိ လူဦးရေများပြားသဖြင့် ကျေးရွာတွင်းရှိ သောက်ရေနှင့်ပတ်သက်၍ အဆင်မပြေမှုများရှိနေပါသည်။ ထို့ကြောင့်အဝီစိတွင်းထပ်မံတူးဖော်နိုင်ပါက သောက်ရေ အတွက် လုံလောက်မှုရှိပြီး အခြားကျေးရွာတွင် ဝယ်ယူသောက်သုံးခြင်းမရှိသဖြင့် ငွေကုန်ကြေးကျ သက်သာပြီး အချိန်ကုန် သက်သာသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ချမ်းသာကုန်းကျေးရွာနှင့် ဗြန်ကြီးကျေးရွာသို့ သွားလာရာတွင် လွယ်ကူစေရန်အတွက် ဆက်သွယ်ရေး တံတားဆောက် လုပ်ရန်လိုအပ်ပါသည်။ ဆက်သွယ်ရေးတံတားမရှိခြင်း၊ သွားလာရခက်ခဲခြင်း၊ စီးပွားရေးအတွက်ရောင်းဝယ် ရာတွင်လည်း သွားလာရခက်ခဲပါသည်။ ဆက်သွယ်ရေးတံတားပြုလုပ်မည်ဆိုပါက သွားလာရလွယ်ကူခြင်း၊ ရောင်းဝယ်ရေးသမားများအတွက် ပိုမိုအကျိုးရှိပြီး မြန်ဆန်စွာသွားလာနိုင်သည်ကို တွေ့ရပါသည်။ လူမှုရေးကဏ္ဍများတွင်လည်း သွားလာရလွယ်ကူသဖြင့် ပေါင်းစည်း လုပ်ကိုင်နိုင်ပါသည်။ တာပတ်ခြင်းသည် လယ်ယာလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူများသဖြင့် ငွေကုန်ကြေးကျများနိုင်သော်လည်း အဖွဲ့အစည်းများမှ ကူညီပံ့ပိုးမှုရရှိနိုင်ပါက ပို၍အဆင်ပြေနိုင်ပါသည်။ တာပတ်ခြင်းကြောင့် ရေကြီးခြင်း၊ ရေငံများဝင်ရောက်ခြင်းကိုလည်း ကာကွယ်နိုင်ပြီး စီးပွားရေးထိခိုက်မှုများလျော့နည်းလာသဖြင့် စားဝတ်နေရေး ပိုမိုအဆင်ပြေနိုင်ပါသည်။ ကွန်ကရစ်လမ်း ခင်းရာတွင်လည်း ကျေးရွာမှ အချိန်ပေးရပြီး အလုပ်ပျက်နိုင်သော်လည်း လမ်းခင်းသဖြင့် သွားလာရလွယ်ကူခြင်း၊ သွားလာစရိတ်များ သက်သာပြီး သက်ကြီး၊ ကလေးနှင့် မသန်စွမ်းများအတွက်လည်း ပိုမိုအထောက်အကူပြုမည်ဖြစ်ကြောင်း သုံးသပ်ပါသည်။

၆။ရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု အစီအစဉ် (Action Plan)

စဉ်	ဖော်ပြချက်	လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု	ဦးတည်မှု	ဘယ်လိုဆောင်ရွက်မလဲ	ဘယ်မှာဆောင်ရွက်မလဲ	ဘယ်သူ	ငွေကြေး	ဘေးဖြစ်နိုင်ခြေမှန်းဆချက်	အချိန်
၁	ဆေးခန်း	တိုက်ခံပြုလုပ်မည်။ ပေ(၂၀×၁၅) ပတ်လည်	-သက်ကြီး - ကလေး - ကိုယ်ဝန်ဆောင် တစ်ရွာလုံး	ပံ့ပိုးမည့်အဖွဲ့နှင့် ရွာသူ/ရွာသားများ ၊ ကျွမ်းကျင်သူများ ကို ခေါ်	ရွာလယ်ခေါင်မှာ	ရပ်မိရပ်ဖရွာလူကြီး၊ ရွာသူ/ရွာသားများ	သိန်း(၁၀၀)	မိုးတွင်းဆောက်လုပ်လို့မရ	မတ်-မေလ ၂၀၁၇ ခုနှစ်
၂	အစီစဉ်တွင်း (စက်တွင်း)	စက်တွင်းတူးမည်၊ ပိုက်လုံးနှင့် ကွန်ကရစ်အိမ်မည်	တစ်ရွာ လုံး		ရွာတွင်းမြေကောင်းတဲ့နေရာ	ရပ်မိ၊ ရပ်ဖရွာသူ/သား အားလုံး	သိန်း(၂၅)	ရေငံထွက်နိုင် ပိုက်ပျက်နိုင်	ဖေဖော်ဝါရီ-မတ်လ ၂၀၁၇ ခုနှစ်
၃	ဆက်သွယ်ရေး တံတား	ကွန်ကရစ်ကိုင်၊ ကွန်ကရစ်လောင် အမြင့် (၁၅)ပေ	ရွာသူ/သား အားလုံး နှင့် ဘေးပတ်ဝန်းကျင်မှရွာသူ/ ရွာသားများ		မြန်ကြီးနှင့် ချမ်းသာကုန်း ကျေးရွာကြား (ရှေ့ဘက်)	ရွာသူ/သား များနှင့် ခေါင်းဆောင် များပူးပေါင်း	သိန်း(၆၀)	မရှိ	ဖေဖော်ဝါရီ-မတ်လ ၂၀၁၇ ခုနှစ်
၄	ကျွန်းပတ်တာ	(၃)မိုင်အရှည်၊ ကမ်းနားရှိလယ် များပတ်မည်	လယ်သမားများ		ရွာပြင်လယ်တွင်း များ	ပညာရှင်၊ ရွာသူ/သား များ	သိန်း(၆၀)	မိုးတွင်းဘက် လုပ်၍မရ	မတ်-မေလ ၂၀၁၇ ခုနှစ်
၅	ကွန်ကရစ်လမ်း	အနံ (၆)ပေ၊ အမြင့် (၉)ပေ အလျား(၂)မိုင်	ရွာသူ/သား အားလုံး		ရွာအတွင်း	အုပ်ချုပ်ရေး မှူး၊ ရပ်မိရပ်ဖ	သိန်း(၃၀)	မိုးတွင်းဖြစ် ပါကဆုံးရှုံးပျက် စီးမယ်	ဒီဇင်ဘာ-မတ် ၂၀၁၇ ခုနှစ်

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ လပွတ္တာခရိုင်၊ ပြင်စလူမြို့၊ ပိုးလောင်းအုပ်စု၊ ချမ်းသာကုန်းကျေးရွာ၏ ရပ်ရွာလူထု၊ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်မှု အစီအစဉ်များ သုံးသပ်ချက်တွင် ရှေ့ဆက်လုပ်ငန်းစဉ်များနှင့် ပတ်သက်၍ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်မှု အစီအစဉ်များရေးဆွဲရာတွင် ရပ်ရွာတွင် ကျန်းမာရေးဆေးခန်းမရှိဘဲ ပိုးလောင်းကျေးရွာတွင် သွားရောက်ပြသရသဖြင့် အရေးပေါ်ပြသရန် ကျန်းမာရေး ဆေးပေးခန်း လိုအပ်ပါသည်။ ကျေးရွာတွင် သောက် သုံးရေမှာလုံလောက်ရန်လိုသဖြင့် အစီစဉ်တွင်းရေမှာလည်း လိုအပ်သည်ကိုတွေ့ရှိပါသည်။ ဆက်သွယ်ရေးတံတားမှာ မြန်ကြီးနှင့်ချမ်းသာကုန်းကျေးရွာများသို့ သွားလာရလွယ်ကူပြီး လုပ်ငန်းအဆင်ပြေရန် လိုအပ်ပါသည်။ကျေးရွာတွင် လယ်ယာလုပ်ငန်း

များ အဆင်ပြေရန်နှင့် လယ်ယာတွင်ရေငံများဝင်ရောက်ပါက ဆုံးရှုံးမှုများသဖြင့် တာပတ်နိုင်ပါက လယ်သမားများအတွက်ပိုမိုကောင်းမွန် ထိရောက်အကျိုးရှိကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ ကျေးရွာတွင် လည်း လမ်းများမှာ မိုးတွင်း ဘက်တွင်သွားလာရခက်ခဲသဖြင့် ကွန်ကရစ်လမ်း ဆောက်လုပ်ခြင်း ဖြင့် သွားလာရလွယ်ကူခြင်း၊ ဆက်သွယ်၍မြန်ဆန်ခြင်း၊ သက်ကြီး၊ ကလေး၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင်များ၊ ရွာသူ/သားများအတွက် အားလုံးအဆင်ပြေနိုင်ပါသည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ ၎င်းဖော်ထုတ်ချက်များ အသုံးပြုရန်လိုကြောင်း သုံးသပ်ရပါသည်။

၇။ နိဂုံးချုပ်

ချမ်းသာကုန်းကျေးရွာ၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီအနေဖြင့် ရပ်ရွာဘေး ဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းအစီအစဉ်နှင့် အစီရင်ခံစာ ကိုဖြန့်ဝေပေးရန် ဝတ္တရားရှိပါသည်။ ရပ်ရွာလူငယ်အုပ်စုနှင့် စာသင်ကျောင်းများ အပါအဝင်ရပ်ရွာ လူထုများအကြားတွင် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်ဝေငှရန် လိုအပ်ပါသည်။ ဤအစီရင်ခံစာကို မြို့နယ်အဆင့်အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန အပါအဝင် သက်ဆိုင်ရာဌာနများနှင့် ဆွေးနွေးတိုင်ပင်သင့်ပါသည်။ မြို့နယ်အဆင့်ဌာနဆိုင်ရာများ အနေဖြင့်လည်း ရပ်ရွာလူထု၏ ထိခိုက်လွယ်မှုနှင့်ရွေးချယ်ထားသော လုပ်ငန်းအစီအစဉ် (community resilience action plan) ကို ကောင်းစွာသိရှိထားလျှင် ရပ်ရွာလူထုအတွက် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းတည် ဆောက်ရာတွင် ပိုမိုအဆင်ပြေနိုင်ပါမည်။

အခြားသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများသို့ မဟုတ် ရပ်ရွာအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် လည်း ပိုမိုကောင်းမွန်သော စီမံကိန်း ပုံစံများ ရေးဆွဲနိုင်ရန်နှင့် သင်တန်းများပြုလုပ်ပေးနိုင်ရန်ဤအစီရင်ခံစာကိုလေ့လာနိုင်ပါသည်။

ရပ်ရွာလူထုအနေဖြင့်လည်း အစီရင်ခံစာတွင်ပါဝင်သော ကျေးရွာ၏ အဓိကဘေးအန္တရာယ်များကို သိရှိထားပြီး၊ ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ ပြုလုပ်ရန်၊ အမျိုးမျိုးသော ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ဖိစီးမှုများကို တုန့်ပြန်နိုင်ရန် နားလည်ထားသင့်ပါသည်။ လုပ်ငန်းအစီအစဉ်မှ အမျိုးမျိုးသော လုပ်ဆောင်ချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရာတွင် ရပ်ရွာလူထုသည် မိမိ၏တာဝန်များကို ကောင်းစွာသဘောပေါက်နားလည်သင့်ပါသည်။

၈။ ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်း၊ စောင့်ကြည့်လေ့လာအကဲဖြတ်ခြင်းနှင့် အချက်အလက်ပြုပြင်ခြင်း

ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုများအား မိမိကျေးရွာတွင် ဆန်းစစ်မှုကို နှစ်စဉ်သုံးသပ်လေ့လာကာ သတင်းအချက်အလက်များကို မှတ်တမ်းတင်မည် ဖြစ်သည်။ လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်သည့် လုပ်ငန်းများကို လုပ်ငန်းစောင့် ကြပ်ကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့က အစဉ်စောင့်ကြည့် အကြံပြုမည်ဖြစ်ပြီး လစဉ်အစည်းအဝေး များလည်း ပြုလုပ်မည်ဖြစ်သည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်းကာ ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းအား လျော့ချရေးလုပ်ငန်းများနှင့် ရံပုံငွေရှာဖွေရေး လုပ်ဆောင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ်စီမံခန့်ခွဲမှု ကော်မတီဝင်များ ပုံမှန်အစည်း အဝေးကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများနှင့် အတူအခက်ခဲများ အောင်မြင်မှုများ

လိုအပ်ချက်များအား လစဉ်အစည်းဝေးပြုလုပ်ပြီး ဆွေးနွေးသွားမည်။ ဌာနဆိုင်ရာများ နှင့်လည်း ချိတ်ဆက်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက် သွားမည်ဖြစ်ပါသည်။ ပြင်ပနှင့် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းခြင်းများကို အစဉ် စောင့်ကြည့်လုပ်ဆောင်သွားမည်။ လုပ်ငန်းများ ရေရှည်တည်တံ့စေမည့် နည်းလမ်းများဖြင့် လုပ်ဆောင်သွားမည်။

၉။နောက်ဆက်တွဲများ

- နောက်ဆက်တွဲ (၁): ရပ်ရွာအခြေပြုကြိုတင်သတိပေးစနစ်စစ်ဆေးမှုပုံစံ
- နောက်ဆက်တွဲ (၂): ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကိုစစ်ဆေးခြင်း
- နောက်ဆက်တွဲ (၃): ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မီတီ၏တာဝန်နှင့်ဝတ္တရားများ
- နောက်ဆက်တွဲ(၄): အရေးပေါ်ဆက်သွယ်ရန် ဖုန်းနံပါတ်များ

ရပ်ရွာအခြေပြု ကြိုတင်သတိပေးစနစ် စစ်ဆေးမှု ဝင်ခွင့်

ဒေသခံအစိုးရအမည် _____
 တည်နေရာ _____
 လူဦးရေ _____

ရပ်ရွာလူထုအပေါ်ကျရောက်နေသော/ကျရောက်နိုင်သော သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များ။

- မြေငလျင်
- ဆူနာမီ
- မြေဖြိုခြင်း
- ဆိုင်ကလုံး
- ဝိုးသည်းထန်ခြင်း
- ရေကြီးခြင်း
- လေထန်ခြင်း
- မုန်တိုင်းဒီဇေ
- အခြား (ဖော်ပြပါ) _____

အုပ်ချုပ်မှုဖွဲ့စည်းပုံ ။

၁။ ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်နိုင်ချေ ဗဟုသုတ

သမိုင်းဝင်ဘေးအန္တရာယ်များ၊ လွန်ကဲသော ဖြစ်စဉ်များနှင့် ၎င်းတို့၏ သက်ရောက်မှုများကို မှတ်တမ်းပြုစုပြီး သက်ဆိုင်ရာများနှင့် ဆွေးနွေးမှုရှိပါသလား (အနည်းဆုံး တစ်နှစ်တစ်ကြိမ်) ရှိပါသည် မရှိပါ
 မရှိလျှင် ဘာကြောင့်လဲ _____

အန္တရာယ်သတ်မှတ်အဆင့်များရှိပါသလား ရှိပါသည် မရှိပါ
 ရှိလျှင် ဖော်ပြပါ။ (အန္တရာယ်အသေးစိတ်၊ စာရွက်စိစစ်အပ်လျှင်အသုံးပြုပါ)

အန္တရာယ် ပမာဏများပေါ်တွင် ထိခိုက်လွယ်သော လူဦးရေ/အုပ်စုများ ရပ်ရွာအတွင်းတွင် ရှိပါသလား။
 ရှိပါသည် မရှိပါ

ရှိလျှင် ၎င်းတို့မှာဘယ်သူလဲ။ မည်သည့်အချက်တွေကြောင့် သူတို့ထိခိုက်လွယ်မှုရှိနေသလဲ။
 (အန္တရာယ်များအလိုက် ဖော်ပြပါ။ စာရွက်စိစစ်အပ်လျှင်အသုံးပြုပါ)

အန္တရာယ်တိုင်းအတွက် အန္တရာယ်မြေပုံများရှိပါသလား။ ရှိပါသည် မရှိပါ

အန္တရာယ်တိုင်းအတွက် ဘေးဖြစ်နိုင်ချေ မြေပုံရှိပါသလား ရှိပါသည်။ မရှိပါ။

၎င်းတို့ကို အမြဲပြင်ဆင် ရေးဆွဲပါသလား ရှိပါသည်။ မရှိပါ။

ရှိလျှင် အကြိမ်ရေကို မည်ကဲ့သို့ ပြုလုပ်ပါသလဲ _____

စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်သားရန် မှတ်စု

အားသာချက်များ

အားနည်းချက်များ ✓ ချစ်သာကုန်း တွင် ဘေးအန္တရာယ် ဗဟုသုတနှင့် ပတ်သက်၍ အန္တရာယ်မြေပုံနှင့် အမြဲပြင်ဆင် ထားခြင်း ပြုသည်ကို ကျေးဇူးတင်ပါ။

အကြံပြုချက်များ

ပတ်သက်၍ အန္တရာယ်မြေပုံနှင့် အမြဲပြင်ဆင် ထားခြင်း ပြုသည်ကို ကျေးဇူးတင်ပါ။

၂။ ဒေသတွင်း အန္တရာယ်များကိုစောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း	
<p>ရပ်ရွာလူထုမှ အန္တရာယ်များကိုတယ်လိုစောင့်ကြည့်လေ့လာပါသလဲ</p> <p>ရော့နာမီ</p> <p>☐ သဘာဝ အမှတ်အသား လက္ခဏာများကို စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း</p> <p>☒ အခြား (ဖော်ပြရန်) Radio ခရောင်း၊ ၂၀၀၈</p> <p>မိုးများသောပြေပြီမှု</p> <p>☐ မိုးရေချိန်</p> <p>☐ အခြား (ဖော်ပြရန်)</p>	<p>ရပ်ရွာလူထုမှ အန္တရာယ်များကိုတယ်လိုစောင့်ကြည့်လေ့လာပါသလဲ</p> <p>☒ မိုးလေဝသနှင့်ဆိုင်သော အန္တရာယ်များ</p> <p>☐ မိုးရေချိန်</p> <p>☐ မိုးရေချိန် ကြည့်ခြင်း (နေရာကိုဖော်ပြပါ)</p> <p>☐ အခြား (ဖော်ပြပါ၊ လိုအပ်လျှင် စာရွက်ပိုသုံးပါ)</p>
<p>ရပ်ရွာလူထုမှ အသုံးပြုသော အန္တရာယ်ကြိုတင်ခန့်မှန်းသည့် ဝေလေများရှိပါသလား။</p> <p>☐ ရှိပါသည် ☒ မရှိပါ</p> <p>ရှိလျှင်ဖော်ပြပါ။</p>	<p>ရပ်ရွာလူထုမှ စောင့်ကြည့်လေ့လာသည့် ကိရိယာ/နည်းကိရိယာများရှိပါသလား။</p> <p>☐ ရှိပါသည် ☒ မရှိပါ။</p> <p>သတ်မှတ်ထားသော လေ့လာသူများ လေ့ကျင့်ပေးထားမှုရှိပါသလား။</p> <p>☐ ရှိပါသည် ☒ မရှိပါ။</p>
<p>စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်သားရန် မှတ်စု</p> <p>အားသာချက်များ ☒ ဒေသတွင်း ကမ္ဘာ့အဖွဲ့များ ခေါင်းကြွယ် ရာကွင်း Radio ခရောင်း၊ ၂၀၀၈</p> <p>အားနည်းချက်များ ☒ ဖြစ်ပွား ပြစ်ဆင် ချိ. များ များ ကားနည်း။</p> <p>အကြံပြုချက်များ</p>	
၃။ ဆက်သွယ်ရေးနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးနည်းလမ်းများ	
<p>ကြိုတင်အသိပေးရေးတာဝန်ခံ (အမှတ်ခြစ်ပါ)</p> <p>☒ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး</p> <p>☒ ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူး</p> <p>☒ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စု/ကျေးရွာသားအန္တရာယ်</p> <p>☐ အခြား</p>	<p>ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရေး တာဝန်ခံ (သင့်လျော်သည့်အကွက်ကို ခြစ်ပါ)</p> <p>☒ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စု၊ ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူး</p> <p>☐ ရိုး</p> <p>☒ ရပ်ရွာလူထုတွေ့ဆုံ (သတင်းပြန်ကြား)သည့် နေရာရပ်ရွာဌာနများ</p> <p>☐ အခြား</p> <p>စာရွက်အပိုသုံးပါ။</p>

<p>ဒုတိယအဆင့် / အဓိက တာဝန်ရှိသူများ ☐ ရှိ ☐ မရှိ</p> <p>တာဝန်ရှိသူများရှိပါက အောက်တွင်ဖော်ပြပါ။</p> <p>၁ _____</p> <p>၂ _____</p> <p>၃ _____</p> <p>၄ _____</p> <p>၅ _____</p> <p>၆ _____</p> <p>၇ _____</p> <p>၈ _____</p> <p>၉ _____</p>	<p>သတင်းလက်ခံသူ၊ နောက်ဆုံးသတင်းမှတ်တမ်း တင်ထားသူ အခြားအဆင့်သင့် ရှိပါသလား။ ☐ ရှိ ☒ မရှိ</p> <p>အကြိမ်မည်မျှ မှတ်တမ်းတင်ထားသနည်း။ _____</p> <hr/> <p>(၁) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းပြန်ကြားရေး စင်တာတွင် ဆက်သွယ်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်ဖယားကို ကပ်ထားပါသလား။ ☐ ရှိ ☒ မရှိ</p> <p>မရှိပါက အဘယ်ကြောင့်နည်း _____</p>
--	---

ဆက်သွယ်ခြင်းနှင့် အတူတကွလုပ်ဆောင်ခြင်းအဆင့်များ ရှိ မရှိ

ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု အဆင့်ဆင့် ဖွဲ့စည်းပုံရှိပါသလား။
(ကြိုတင်သတိပေးချက် ပေးပို့သူမှ နောက်ဆုံးလက်ခံရရှိသူအထိ)

ဆက်သွယ်ခြင်းနှင့် အတူတကွလုပ်ဆောင်ခြင်း အဆင့်များအား
စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့ မှတ်ရန်။

အားသာချက်များ ✓ ဆက်သွယ်ရေး ဖူးပေါက် ဆောင်ရွက်ရာတွင် အရည်အသွေး ၂၇၀၀၀၀ ၂၇၀၀၀၀ ၂၇၀၀၀၀
တွင်ရှိ ကိစ္စ ၈၅၆ ၈၅၆ ၈၅၆ ဖူးပေါက်။

အားနည်းချက်များ ✓ ရာဇာတ်လင်္ကာ ခဲ မြေ နှစ် ကြိုးကပြောဆန် မြေ စား ဗုဒ္ဓ

အကြံပြုချက်များ

၄။ ကြိုတင်သတိပေးချက်များကိုလက်ခံခြင်း။

ရပ်ရွာလူထုမှ ကြိုတင်သတိပေးချက်များကိုမည်သည့်နည်းလမ်းဖြင့် လက်ခံရရှိသနည်း။
အောက်ဖော်ပြပါ အကွက်များမှ သင့်တော်ရာကိုအနည်းဆုံး သုံးမျိုးဖြစ်ပေးပါရန်။

☒ တယ်လီဖုန်း / ဖက်စ်	☒ အရေးပေါ်ကြိုတင်သတိပေးသည် နေရာ
☒ လက်ကိုင်ဖုန်း	☐ နယ်မြေရဲစခန်းနှင့် ဆက်သွယ်ခြင်း
☒ AM / FM ရေဒီယိုများ	☐ စစ်ဘက်မှတာဝန်ရှိသူများနှင့် ဆက်သွယ်ခြင်း
☐ VHS / HF ရေဒီယိုများ	☒ အင်တာနက်ဖြင့် ဆက်သွယ်ခြင်း
☒ ရုပ်မြင်သံကြား	☐ အခြား (လိုအပ်ပါကစာရွက်ပိုဖြင့် ဖော်ပြပေးရန်)

ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို လက်ခံခြင်း စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်။

အားသာချက်များ: *မြို့တော် သတိပေးချက်များ၊ လက်ခံရာတွင် မရှိ။ ကိစ္စများ၊ Radio*

အားနည်းချက်များ: *ရက်ခြင်ခံခြင်း၊ မြို့တော်၊ မြို့တော်၊ မြို့တော်*

အကြံပြုချက်များ

(၅) ဒေသတွင်းဘေးအန္တရာယ်များ ကြိုတင်သတိပေးမှုများအား စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း။

အန္တရာယ်ပြင်ဆင်မှု/ အန္တရာယ်ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များအား ဒေသတွင်းကြိုတင်သတိပေးမှု နည်းလမ်းများတွင် အသုံးပြုခြင်းရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

ကြိုတင်သတိပေးချက်များတွင်ပေါင်းစပ်အသုံးပြုနိုင်မည့်လက်ရှိလေ့လာတွေ့ရှိချက်များရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို ပေါင်းစပ်ရာတွင် ပြောင်းလဲနေသောအချိန်၊ မသေချာသော လိုက်လျောညီထွေမှုများရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

အမျိုးမျိုးသောကဏ္ဍတွေအတွက် မိုးလေဝသ ခန့်မှန်းချက်များနှင့် သတိပေးချက်များအား အန္တရာယ်သတင်းအချက် အလက်အဖြစ် ပြောင်းလဲ/ အသုံးပြုနိုင်သော စွမ်းဆောင်ရည် ရပ်ရွာလူထုတွင် ရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

မရှိလျှင်ကြိုတင်သတိပေးချက်များအားလက်ခံမည့်ပုံစံတစ်ခုအဖြစ်ဆက်သွယ်ထားပါသလား။ ရှိ မရှိ

ဒေသတွင်း ဘေးအန္တရာယ်များ ကြိုတင်သတိပေးမှုများအား စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်။

အားသာချက်များ:

အားနည်းချက်များ: *ဒေသတွင်း ဘေးအန္တရာယ်များ မြို့တော် သတိပေးချက်များ၊ မြို့တော်၊ မြို့တော်*

အကြံပြုချက်များ: *ဒေသတွင်း ဘေးအန္တရာယ်များ မြို့တော် သတိပေးချက်များ၊ မြို့တော်၊ မြို့တော်*

၂၉

(၆) ကြိုတင်သတိပေးချက်များထုတ်ပြန်ပေးပို့ခြင်း။

သတင်းထုတ်ပြန်ပေးသည့် ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို ရပ်ရွာအတွင်းတွင်မည်ကဲ့သို့ ပြန်လည်ဖြန့်ဝေနည်း အောက်ဖော်ပြပါအကွက်များမှသင့်တော်ရာကိုအနည်းဆုံး (၃) မျိုးဖြစ်ပေးပါရန်။

- တယ်လီဖုန်း
- လက်ကိုင်ဖုန်း (ဖုန်းခေါ်ဆိုခြင်းနှင့် စာတိုပို့ခြင်း)
- ရေဒီယို (VHF/HF)
- သတိပေးချက်အလံများ လှင့်တင်ခြင်း
- လူအချင်းချင်းသတင်းပေးခြင်း
- အချက်ပြ ဥသြ ဆွဲခြင်း
- ခေါင်းလောင်း
- အော်လံများအသုံးပြု၍ သတိပေးခြင်း
- ရှေးရိုးနည်းလမ်းများ အသုံးပြုခြင်း (သုံးစွဲပါက ချရေးပါ)
- အခြားနည်းလမ်းများရှိပါက အသေးစိတ်ဖော်ပြပါ။

ရပ်ရွာလူထု အသုံးပြုရန် ကိရိယာများ တပ်ဆင်ထားခြင်းရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ
မရှိလျှင်၊ ဘာကြောင့်၊ ဘယ်လို ကိရိယာများတပ်ဆင်ရန် လိုဆော်ရမည်နည်း _____

ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို လက်ခံခြင်း စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်

အားသာချက်များ

✓ ဤတစ်ဖန် ဝေဖန်တွင် ကန့်သတ်များကို ကန့်သတ်ချက်နှင့် ဝေဖန်ရေးကော်မရှင် ဝေဖန်ရေးကော်မရှင်များ၏ လက်ထောက်များ၊ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ဝေဖန်ရေးကော်မရှင်များ၏ လက်ထောက်များ

အားနည်းချက်များ

သောဇာတိ၊ ဝေဖန်ရေးကော်မရှင်များ

အကြံပြုချက်များ

(၇) ရပ်ရွာလူထု ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း

ဆောင်ရွက်ရန် လုပ်ငန်းစဉ်များ

- ရပ်ကွက်/ ကျေးရွာအုပ်စု သဘာဝ ဘေးကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေး ကော်မတီ
- သဘာဝဘေး ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေး အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ရေးလုပ်ငန်း အစီအစဉ်များအား ကြိုတင်လေ့ကျင့်ထားရန်
- ကြိုတင်သတိပေးလုပ်ငန်းများအား အစီအစဉ်တကျ ရေးဆွဲထားရန်
- (ကျေးရွာအုပ်စု၊ ဘေးအန္တရာယ်အဆင့်အလိုက် လိုအပ်သောကြိုတင်သတိပေးချက်များ ပြုလုပ်သတ်မှတ်ထားရန်)
- ရပ်ရွာအခြေပြု အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ရေးအဖွဲ့များအား လေ့ကျင့်ထားရန်
- အဆင့်တိုင်းတွင် ကြိုတင်သတိပေးရေး တာဝန်ရှိသူအား လမ်းညွှန်သတ်မှတ်ထားရန်
- ဘေးအန္တရာယ်ပြ မြေပုံများအား ပုံမှန် ရေးဆွဲရန်
- အရင်းအမြစ်ပြ မြေပုံများအား ပုံမှန် ရေးဆွဲရန်
- အန္တရာယ်ပြ မြေပုံများအား ပုံမှန် ရေးဆွဲရန်
- တစ်ဦးချင်း/ မိသားစုများ ဘေးကင်းစိုလှုံ့ရာနေရာအတွက် ပစ္စည်း၊ အစားအစာစာရင်းအား သေချာစွာ ပြုစုရန်
- စိုလှုံ့ရာအဆောက်အအုံသည် ဘေးလွတ်ကင်းရာ နေရာတွင်တည်ရှိရန်
- ထူးခြားသောဘေးများအတွက် ဘေးလွတ်ကင်းရာနေရာတွင် စိုလှုံ့ရန်အဆောက်အအုံများ လုံလောက်သော အရေအတွက်ရှိစေရန်
- ထိခိုက်လွယ်သောလူဦးရေ
 - စိုလှုံ့ရာအဆောက်အအုံအစဉ်အစဉ် ပစ္စည်းများ
 - ဓရ
 - စွမ်းအင်
 - မီးခိုးချောင်းသုံး ပစ္စည်းများ
 - အမျိုးသမီး၊ သက်ကြီးရွယ်အိုနှင့် ကလေးသူငယ်များအတွက် သတ်မှတ်ထားသော နေရာများ
 - အထူးလိုအပ်ချက်များရှိသော သူများကို ပြုစုရန် ကော်မတီ
 - အခြား
- ဘေးကင်းသောရွေ့ပြောင်းရာ လမ်းကြောင်းများ၊ ဘေးအမျိုးအစားအလိုက် သတ်မှတ်ထားရန်
- ရပ်ရွာအတွင်း သိသာသောစရိယာများတွင် လမ်းကြောင်းများသတ်မှတ်ရာတွင် အမှတ်အသား လမ်းညွှန်များ ပြုလုပ်ထားရန်
- အရေးပေါ်ကာလအတွင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးလမ်းကြောင်းများ အသုံးပြုနိုင်စေရန်
- အရေးပေါ်ကိစ္စရပ်များအတွက် အစားအစာ၊ ဓရ ရရှိစေရန်နည်းလမ်းများ ရှာဖွေထားရန်
- ရှေးဦးပြုစုရေးနှင့် ဆေးဝါးများ လုံလောက်မှု ရှိစေရန်
- အခြေခံ အသိပညာ မြှင့်တင်ရေးလုပ်ငန်းများ အနည်းဆုံး တစ်နှစ် တစ်ကြိမ်ပြုလုပ်ရန်
- ပညာပေး လုပ်ငန်းများ၊ သတင်းအချက်အလက်၊ ဆက်သွယ်ရေးဆိုင်ရာနှင့် ကြိုတင်သတိပေးရေးဆိုင်ရာ ပိုစတာများ၊ ဆိုင်းဘုတ်များကို ရပ်ရွာများတွင် ချိတ်ဆွဲထားရန်
- ကြိုတင်သတိပေးနှင့် သဘာဝဘေး စီမံခန့်ခွဲမှု သင်တန်းများ ပြုလုပ်ရန်
- ဘေးအန္တရာယ်အလိုက် ဇာတ်တိုက်လေ့ကျင့်ခန်းများ ပြုလုပ်ရန် (တစ်နှစ်လျှင် အနည်းဆုံး တစ်ကြိမ်)
- နှစ်စဉ် ခရိုင်အဆင့် သဘာဝဘေး ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေးကော်မတီနှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေး အကြံဉာဏ်များ တောင်းခံရန်
- အခြား (ရှိပါက သီးခြားစာရွက်ဖြင့်ဖော်ပြရန်)

၃၀

ရပ်ရွာလူထု ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်

အားသာချက်များ

အားနည်းချက်များ

✓ ရပ်ရွာလူထု သဘာဝ ကောက်ယူ ဤတစ်ဖန် ဝေဖန် ဝေဖန်ရေးကော်မရှင်များ၏ လက်ထောက်များ

အကြံပြုချက်များ

က. နည်း ဝေဖန် ဝေဖန်ရေးကော်မရှင်များ

(၇) ရပ်ရွာလူထု ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း

အန္တရာယ်ပြခြေပုံကို အသုံးပြုခြင်းဖြင့် အရေးပေါ်တုံ့ပြန်မှုများ ပြုလုပ်ပါသလား။ ရှိ မရှိ
ရှိလျှင် တယ်လိုလ်း _____

ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်း၊ အစီအစဉ်များရေးဆွဲခြင်းတို့ ဆောင်ရွက်ရာတွင် အမျိုးမျိုးသော အချိန်ကာလ သတ်မှတ်ချက် တို့တွင် သတင်းအချက်အလက်များအား ချောမွေ့စွာ ပေါင်းစပ်အသုံးပြုပါသလား။ (ဥပမာ- သတင်း ရယူခြင်း၊ နေ့စဉ်၊ ၁၀ ရက် တစ်ကြိမ်၊ လစဉ်၊ ရာသီအလိုက်ခန့်မှန်းချက်များနှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု ဖြစ်စဉ်တို့ စသည်ဖြင့်) ရှိ မရှိ
ရှိလျှင် တယ်လိုလ်း _____

ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်သူများ၊ ထိခိုက်လွယ်သူများနှင့် ကဏ္ဍများသည် ဘေးအန္တရာယ်အလိုက် အဆင့်တိုင်းအတွက် ကြိုတင်သတိပေးလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ရာတွင် လိုအပ်သော သတ်မှတ်ချက်များ ပြုလုပ်ပါသလား။ ရှိ မရှိ
ပြုလုပ်ပါလျှင်၊ ဘာတွေလုပ်ဆောင်ပါသလဲ။ _____

အမျိုးမျိုးသော ဘေးအန္တရာယ်ပြင်းအားနှင့် သက်ရောက်မှု အမျိုးမျိုးတို့ (အလယ်အလတ်၊ ပြင်းထန်သော၊ အဆိုးဝါးဆုံး) ဘေးအန္တရာယ်တစ်ခုအတွက် သတ်မှတ်၍ လိုအပ်သော လုပ်ဆောင်ချက်များပြုလုပ်ပါသလား။
အမျိုးမျိုးသော ထိခိုက်လွယ်မှုများအတွက် ချက်ချင်းလုပ်ဆောင်ချက်များ ပြုလုပ်ပါသလား။ ရှိ မရှိ
ပြုလုပ်ပါလျှင်၊ ဘာတွေလုပ်ဆောင်ပါသလဲ။ _____

ကြိုတင်သတိပေးအချက်အလက်များရရှိနိုင်စေရန် လိုအပ်သော အရင်းအမြစ်များအား ချက်ချင်း အသုံးပြုနိုင်ရန် နည်းလမ်းများ ရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ
ရှိလျှင်၊ အဲဒါတွေက ဘာတွေလဲ _____

ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်သူများ၊ ထိခိုက်လွယ်သူများအနေဖြင့် သက်ရောက်မှုမြင့်မားသော လုပ်ဆောင်ချက်များ၊ သက်ရောက်မှု နိမ့်ပါးသော ဘေးအန္တရာယ်များ၊ အဖြစ်အပျက်များ သတ်မှတ်ထားမှုများ ရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ
ရှိလျှင်၊ အဲဒါတွေက ဘာတွေလဲ _____

ရပ်ရွာလူထုအတွင်း ဘေးအန္တရာယ်အပေါ် ထင်မြင်ယူဆချက်နှင့် ထိခိုက်လွယ်သူများအကြား အဆင်သင့်ဖြစ်စေသည့် လုပ်ဆောင်ချက်များရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ
ရှိလျှင်၊ အဲဒါတွေက ဘာတွေလဲ _____

ဘေးဖြစ်ပွားသောနေရာတွင် နိမ့်ပါးသော သက်ရောက်မှုနှင့် သက်ရောက်မှု မြင့်မားမှုတို့အတွက် ရပ်ရွာလူထု နီးကြား တက်ကြွလာစေရန် လှုံ့ဆော်မှုများ လုပ်ဆောင်ရန် အရင်းအမြစ်များ အသုံးပြု၍ ချက်ချင်း လုပ်ဆောင်နိုင်သော နည်းလမ်းများရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ
ရှိလျှင်၊ အဲဒါတွေက ဘာတွေလဲ _____

အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ရေးဆောင်ရွက်ချက်များ စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်။

အားသာချက်များ

အားနည်းချက်များ ✓ ကန့်သတ်ပြုမေ့ရန်၊ ပုံမှန်သက်တမ်းအတွက် မရှိခြင်း

အကြံပြုချက်များ မြို့တော်ကွယ်လွန်မှု၊ မရှိခြင်း

(၉) သုံးသပ်ချက်များ

မြို့နယ်သဘာဝဘေး စီမံခန့်ခွဲမှုကော်မတီ၊ မြို့နယ်မိုးလေဝသနှင့် လေပေဒဏ်းစီးငြာန၊ ကယ်ဆယ်ရေးဦးစီးဌာန တို့ကို လေ့လာသုံးသပ်မှုများပြုလုပ်ရန် နည်းလမ်းများရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

လေ့လာသုံးသပ်ချက်များ ပုံမှန်လက်ခံနိုင်ရန် မြို့နယ်သဘာဝဘေး စီမံခန့်ခွဲမှုကော်မတီ၊ မြို့နယ်မိုးလေဝသနှင့် လေပေဒဏ်းစီးငြာန၊ ကယ်ဆယ်ရေးဦးစီးဌာန တို့တွင် တာဝန်ပေးထားသူများ ရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

မည်ကဲ့သို့ မကြာခင်ကဆက်သွယ်သုံးသပ်ပါသလဲ။

မြို့နယ်သဘာဝဘေး စီမံခန့်ခွဲမှု ကော်မတီ၊ မြို့နယ်မိုးလေဝသနှင့် လေပေဒဏ်းစီးငြာန၊ ကယ်ဆယ်ရေးဦးစီးဌာန တို့မှ တုန့်ပြန်မှုများရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

သုံးသပ်ချက်များ ဆော့လျင်စွာ ပြုလုပ်ခြင်းအပေါ်တွင် ကြိုတင် သတိပေးချက်/ ဘေးအန္တရာယ် သတင်းအချက်အလက် လက်ခံရရှိမှုတွင် တိုးတက်မှုများ ရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

သုံးသပ်ချက်များ ပြုလုပ်ရာတွင် စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်။

အားသာချက်များ ✓

အားနည်းချက်များ မြို့နယ် မိုးလေဝသနှင့် သတိပေးရေးဦးစီးဌာနမှ မရှိခြင်း၊ မိုးလေဝသနှင့် မိုးကန်သတိပေးရေးဦးစီးဌာနမှ မရှိခြင်း

အကြံပြုချက်များ မြို့နယ်မိုးလေဝသနှင့် လေပေဒဏ်းစီးငြာန၊ ကယ်ဆယ်ရေးဦးစီးဌာနမှ မရှိခြင်း

အနစ်ချုပ်လမ်းညွှန်ချက်များ
၁။ ဘေးဖြစ်နိုင်ချေ ဗဟုသုတ
၂။ ဒေသတွင်းအန္တရာယ်များကို စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း
၃။ ဆက်သွယ်ရေးနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး နည်းလမ်းများ
၄။ သတင်းများကိုထုတ်ပြန် ကြိုတင်သတိပေးခြင်း
၄။ ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို လက်ခံခြင်း
၅။ ဒေသတွင်းဘေးအန္တရာယ်များ ကြိုတင်သတိပေးမှုများအား စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း
၆။ ကြိုတင်သတိပေးချက်များ ထုတ်ပြန်ပေးပို့ခြင်း
၇။ ရပ်ရွာလူထု ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း
၈။ အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ရေး ဆောင်ရွက်ချက်များ
၉။ သုံးသပ်ချက်များ
အဓိက ထင်မြင်သုံးသပ်ချက်များ
လေ့လာသုံးသပ်သူများ၏ လက်မှတ်များ
လေ့လာသုံးသပ်သည့် ရက်စွဲ

ပုံစံ ၁၅၈ ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေတို စစ်ဆေးခြင်း

ရည်ရွယ်ချက်

စီမံကိန်းဝင်ရွာများအနေဖြင့်မိမိတို့၏ ပတ်ဝန်းကျင်ရှိသဘာဝ အရင်းအမြစ်များကို ထုတ်ယူအသုံးပြုရာတွင် ထိန်းသိမ်းမှု ဆိုင်ရာနည်းဥပဒေသ ဆောင်ရွက်/ရှောင်ရန်များကို သိရှိ နားလည်စေရန်နှင့် လိုက်နာဆောင်ရွက်စေရန်ဖြစ်ပါသည်။

သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းမှုမရှိပါက သစ်တော ပြုန်းတီးခြင်း၊ လောင်စာဆီများအလွန်အကျွံသုံးစွဲခြင်းကြောင့် လေထုညစ်ညမ်းခြင်း၊ ရာသီဥတုဖောက်ပြန်ခြင်း စသည့် ဘေးထွက်ဆိုးကျိုးများကို ဖြစ်ပေါ်နိုင်ကြောင်းကို ကောင်းစွာ သိရှိနားလည်စေရန်ဖြစ်ပါသည်။ နမူနာဇယားတွင် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းခြင်းဆိုင်ရာ ဆောင်ရွက်/ ရှောင်ရန်အချက်အလက်များ ပါဝင်ပါသည်။

နမူနာဇယားပုံစံ

ကြာချိန် (၃၀) နာရီအတွင်း ။

အသုံးပြုမည့်ပစ္စည်းများ ။
အသင့်ပြင်ဆင်ထားသည့်မေးခွန်း၊ ဘောပင်၊ ခဲတံ။

အသုံးပြုသည့် နည်းလမ်း ။
ပုံစံသို့မဟုတ် ဦးဆောင်၍ အပြန်အလှန်ဆွေးနွေးခြင်း။

ပါဝင်မည့်လူဦးရေ ။
ပုံစံသို့(က-၊ ဗ-)၊ ရွာမှပါဝင်သူ (က-၊ ဗ-)

ပြုလုပ်ပုံအဆင့်ဆင့် ။
မေးခွန်းနမူနာနှင့်ပြုလုပ်ပုံအဆင့်ဆင့်ကို အောက်တွင်ဖော်ပြ ထားပါသည်။ ပူးတွဲပါ စာရွက် တွင် နမူနာဇယားပုံစံကို ဖော်ပြထားပါသည်။

စီမံကိန်းအမည်/ နေရာ	BRACE D Project ချင်းဘာကွန်၊ ကျေးရွာ		အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းများကို
စီမံကိန်းအကြောင်းအကျဉ်း			
ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာခြေခံများ	၅	မရှိ	
သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်			
စီမံကိန်းသည် တရားဥပဒေအရ အကာကွယ်ပေးထားသောဧရိယာအတွင်း (သို့) အနီးအနား (သို့) ယင်းသို့ သတ်မှတ်သင့်သည့် နေရာများတွင် ဆောင်ရွက်နေရပါသလား။		✓	
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည်အပင်၊ သက်ရှိမျိုးစိတ်တွေကိုအကျိုးသက်ရောက်မှုရှိသလား။	✓		
စီမံကိန်းသည်မူလသစ်တော၊ လူလုပ်သောသစ်တော၊ခြံမြေ၊ စိုစွတ်သောမြေ၊ ဒီရေတောမြေ အနီးအနားမှာရှိနေလား။		✓	
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်မှုကိုဖြစ်စေသော သစ်တောပြုန်းတီးမှုနှင့် သဘာဝအလေ့အထကို ခေါင်းပုံဖြတ်နေသလား။		✓	
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် သစ်တောကနေ သစ်တောမဲ့လုပ်ဆောင်မှုအားဖြင့် သစ်တောဆုံးရှုံးအောင် လုပ်နေသလား။		✓	
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် တိကျသောပထဝီအနေအထား ပြောင်းလဲမှုလုပ်နေသလား။	✓		

စီမံကိန်းအစီအစဉ်များ တိုးတက်မှုအတွက် ဟင်းသီးဟင်းရွက်ပင်နှင့် သစ်သီးဝလံပင်များကို ရှင်းလင်းသလိုဖြစ်နေသလား။		/
စီမံကိန်း၏လုပ်ဆောင်မှုသည် အပင်များမီးရှို့ခြင်းနှင့် စိုက်ပျိုးနယ်မြေသစ်များ အတွက်တိုးတက်မှုကို လျော့ကျစေသလား။		/
စီမံကိန်းသည် အခြားမူလကသာ မျိုးစိတ်များနှင့် အဆင်ပြေနေသော သဘာဝသက်ရှိစနစ်ကို ဖျက်စီးနေသလား။		/
ပင်လယ်နှင့် ရေနေ ဇီဝသက်ရှိများပေါ်တွင် သက်ရောက်မှု ရှိပါသလား။	/	
ရှေးဟောင်းအမွေအနှစ်များ		
စီမံကိန်းသည် သမိုင်းနှင့်ဆိုင်သော ရှေးဟောင်းသုတေသန နယ်မြေဥပဒေအရ ထားမြစ်နယ်မြေအနားမှာရှိနေသလား။		/
စီမံကိန်းသည် ရှေးဟောင်းမြို့များအဖြစ်ပေါ်ပြသော ကမ္ဘာ့အမွေအနှစ် အဖြစ်ရှိနေသလား။		/
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် ဘာသာရေးဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်း၊ ဘုန်းတော်ကြီးနယ်မြေ၊ ဘုရားကျောင်းတို့ကို ပျက်စီးစေသလား။		/
လူတွေ့ရုံသုသာန်တွေကို အနှောက်အယှက်ပေးနေသလား။		/
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် ထင်ရှားသောနေရာ၊ အဆောက်အဦး၊ သတ်မှတ်ထားသော အမျိုးသားအမွေအနှစ်တွေကို အကျိုးသက်ရောက်စေသလား။	/	
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် ယဉ်ကျေးမှု၊ အသက်ရှင်မှုပုံစံ၊ လူနည်းစု တိုင်းရင်းသားတွေရဲ့ပုံစံကို ပြောင်းလဲစေသလား။	/	
ညစ်ညမ်းမှုများမှ ကာကွယ်ခြင်း		
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုများသည် မြစ်ကမ်း၊ စမ်းချောင်းဘေးတွင် လုပ်ဆောင်နေသလား။		/
စီမံကိန်းသည် ပိုးသတ်ဆေး၊ ဓာတ်မြေဩဇာ၊ ဓာတုပစ္စည်းသုံးပြီး စီမံကိန်း ဖွံ့ဖြိုးဖို့အတွက်လုပ်ပြီး ရေထုနှင့်မြေထုကို ထိခိုက်စေသလား။		/
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် အဆောက်အဦးဆောက်ခြင်းမှ စတင်သုံးစားရကာတာ၊ နံရံလုပ်ဖို့ အသုံးပြုသောပစ္စည်းများသုံးခြင်း။		/
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုများသည် မြေအောက်ရေ အရင်းအမြစ်များကို သုံးပြီး ရေကိုလျော့နည်းစေခြင်း။		/
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်ချက်သည် ဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းကိုလုပ်ရင်း ဖုန်မှုန့်များကို ထုတ်လွှင့်နေသလား။		/
စီမံကိန်းသည် ဒီဇယ်အင်ဂျင်များကို သုံးနေသလား။		/

စီမံကိန်း၏ လုပ်ဆောင်မှုများသည် ပတ်ဝန်းကျင်တွင်၊ ညစ်ညမ်းမှုများကို ဖြစ်ပေါ်စေပါသလား။		/
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုနှင့် ပတ်သက်နေသော စွန့်ပစ်ပစ္စည်းအညစ်အကြေးများသည် ပတ်ဝန်းကျင်ရှိလူများ၏ ကျန်းမာရေးကို ထိခိုက်စေပါသလား။		/
လူမှုပတ်ဝန်းကျင်		
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့်၊ လူမှုပတ်ဝန်းကျင်အသိုင်းအဝိုင်း၏ အစီအစဉ်များ၊ နည်းဗျူဟာများ၊ ထိခိုက်မှု ဖြစ်ပေါ်ပါသလား။		/
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့် လူမှုပတ်ဝန်းကျင်အသိုင်းအဝိုင်း၏ လူနေမှုပုံစံ၊ လုံခြုံမှု၊ စုစည်းမှုတို့ကို ထိခိုက်မှုဖြစ်ပေါ်ပါသလား။		/
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့် လူမှုပတ်ဝန်းကျင်အသိုင်းအဝိုင်းရှိ ထိခိုက်လွယ်သော အုပ်စုများကိုထိခိုက်မှု များဖြစ်ပေါ်ပါသလား။		/
ပုံမှန်လူမှုပတ်ဝန်းကျင်အသိုင်းအဝိုင်း		
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့် လူမှုပတ်ဝန်းကျင်ရှိ သဘာဝအရင်းအမြစ်များကို ပိုမိုကောင်းမွန်စေပါသလား။	/	
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့် ရေဆိုးမြောင်းစနစ်များ၊ ပြည်သူပိုင်ပစ္စည်းများကို ပိုမိုကောင်းမွန်စေပါသလား။	/	
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့် အများပြည်သူနှင့်လုပ်ဆောင်သည့် ဝန်ထမ်းများအတွက် ပိုမိုကောင်းမွန်ပါသလား။	/	
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့်၊ ရိုရင်းခွဲ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ရင်းမြစ်များအတွက် ပိုမိုကောင်းမွန်လာမည်ဟု ထင်ပါသလား။	/	
သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆန်းစစ်မှုရလဒ်များကို ပြန်လည်သုံးသပ်စစ်ဆေးပြီး ၊ ဆောင်ရန်/ ရှောင်ရန် နည်းဥပဒေဖြင့် ပြန်လည်၍ တိုင်းတာပါ။		

၅၀

ပုံစံ ၁၆။ ပဋိပက္ခကို စစ်ဆေးခြင်း

Do No Harm မှု

Do No Harm မှုကို BRACED Beda Alliance မိတ်ဖက်အဖွဲ့ အစည်းများမှ ပြုစုခဲ့သည်။ ၎င်းကို စီမံခန့်ခွဲမှုများ ပြုစုခြင်းနှင့် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နေစဉ် ကာလအတွင်းတွင် အရေးကြီးသော ပဋိပက္ခဖြစ်နိုင်သည့် အခန်းကဏ္ဍကိုထည့်သွင်း စဉ်းစားစေနိုင်ရန်အတွက် ပုံမှန်စစ်ဆေးမှု နည်းကိရိယာဖြစ်သည်။ စီမံခန့်ခွဲမှု စာရင်းသည် ပြည်ပမှ မရှိ၊ ပဋိပက္ခစစ်တမ်းကောက်ယူမှု (သို့) ဌာနတွင်းသုံးမှုများ မပါဝင်သော်လည်း ၎င်းတို့၏ လိုအပ်ချက်ကို အထူးပြုဖော်ပြထားသည်။ ထို့အပြင် ပဋိပက္ခဆိုင်ရာအသိရှိခြင်းသည် မှန်သည်။ မှားသည်မေးခွန်းများထက် ပိုမိုသည်။ ပဋိပက္ခ နှင့် တင်းမာမှုများသည် အများအားဖြင့် အဖွဲ့တို့၏ အင်းအားစုပေါ်တွင် မှတည်သည်။ ၎င်းတွင် စီမံခန့်ခွဲမှု စာရင်းကို အသုံးပြုသူတို့မှ အယူအဆကို (သင်တန်းများမှ တဆင့်) နားလည်ရန်၊ အရေးကြီးပြီးစီမံခန့်ခွဲမှု စာရင်းကိုထပ်မံ ဆွေးနွေးရန်တို့အတွက် အသုံးပြုနိုင်သည်။

၁။ ပဋိပက္ခ အခြေအနေကို ရှာဖွေဖော်ထုတ်ခြင်း။
 ခွဲခြားသူများနှင့် ပေါင်းစည်းသူများစီစစ်ချက်၊ ထို့အပြင်ဆောင်ရွက်သူ စီမံခန့်ခွဲမှုများသည်လည်း အဓိကအပိုင်းများတွင် ပါဝင်ပြီး အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် အကြောင်းအရာကို နားလည်ရန် ပထမအဆင့်များဖြစ်သည်။
 ၂။ အကြောင်းအရာနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှု ကြားဆောင်ရွက်မှု ဤအပိုင်းသည် အကြောင်းအရာနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှု အကြား ဘယ်လိုဆက်စပ်မှုရှိသည်ကို ကြည့်ရှုလေ့လာသည်။ ဆိုးရွားသည့်အခြေအနေတွင် ရှားပါးသည့်အရင်းအမြစ်များဖြင့် သတ်မှတ်ပြီး မည်သည့်စီမံကိန်းမဆို ရပ်ရွာလူထု၊ အုပ်စုများ (သို့) တစ်ဦးတစ်ယောက်အကြားတွင် တင်းမာမှုကိုဖြစ်စေနိုင်သကဲ့သို့ ရပ်ရွာအတွင်းတွင် အပြုသဘောဆောင်သည့် ကဏ္ဍများလည်း တိုးတက်လာနိုင်သည်။ ၎င်းအချိန်တွင် အဖွဲ့အစည်း/ဆောင်ရွက်မှုတစ်ခုစီသည် ၎င်းသည် အကြောင်းအရာနှင့် မည်သို့ချိတ်ဆက်ပုံကို နားလည်ထားရန်လိုအပ်သည်။

နောက်ဆက်တွဲ (၃): ကျေးရွာသဘာဝဘေး စီမံခန့်ခွဲမှုကော်မတီ၏ တာဝန်နှင့် ဝတ္တရားများ

ကျေးရွာ ဘေးအန္တရာယ်စီမံခန့်ခွဲမှု ပင်မကော်မတီ (VDMC) ၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များ

ဘေးအန္တရာယ် မဖြစ်ခင်

- ဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေးလုပ်ငန်းတွင် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်းနှင့် ကာကွယ်ခြင်းသည် အရေးကြီးကြောင်းကို မိမိရပ်ရွာလူထုလက်ခံ လာစေရန်နှင့် ပါဝင်ဆောင်ရွက်လာစေရန် အသိပညာပေး စည်းရုံး လှုံ့ဆော်ခြင်း။
- မိမိတို့၏ကျေးရွာအတွင်း၌ သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေး ဆိုင်ရာ သင်တန်းများ၊ အစည်းအဝေးများကို ဦးဆောင်ပြုလုပ်ပေးခြင်း။
- ကျေးရွာ ဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေးလုပ်ငန်း၏ အားနည်းချက်/ အားသာချက်များကို ဖော်ထုတ်ပြီး ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း အစီအစဉ် များ ရေးဆွဲအကောင်အထည်ဖော်ခြင်း။
- ကျေးရွာ၏ အရင်းအမြစ်များ၊ သယံဇာတများကို စနစ်တကျထိန်း သိမ်းခြင်း၊ သုံးစွဲခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များ ပုံမှန်ရယူခြင်း / ဖြန့်ဝေခြင်း။
- ကျေးရွာလူထုနှင့် ကျေးရွာအတွင်းအခြားလူမှုရေးအဖွဲ့များ ပူး ပေါင်းပါဝင်လာအောင် စည်းရုံးလှုံ့ဆော်ပြီး ဘေးအန္တရာယ်လျော့ ချရေးဆိုင်ရာ သဏ္ဍာန်တူဇာတ်တိုက်လေ့ကျင့်မှုလုပ်ဆောင်ခြင်း။
- ကျေးရွာ၊ ကျေးရွာအုပ်စုနှင့် မြို့နယ်အတွင်းရှိ သဘာဝဘေး လျော့ပါးရေးဆိုင်ရာ တာဝန်ရှိသူများ၊ အခြား လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်း များနှင့် ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ သတင်းပေးပို့ရယူခြင်း၊ လိုအပ် သောအကူအညီများ ရယူခြင်း။
- ရံပုံငွေ/ လည်ပတ်ငွေများ ရှာဖွေခြင်းနှင့်အတူ စနစ်တကျထားရှိပြီး တိုးပွားအောင် နည်းလမ်းရှာဖွေ ခြင်း။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်နေစဉ် (ကြိုတင်သတိပေးချက် ရရှိချိန်)

- မှန်ကန်နိုင်မာသော အရင်းအမြစ်မှ သတင်းအချက်အလက်များ အား အချိန်နှင့်တပြေးညီရယူခြင်းနှင့် ကြိုတင်သတိပေးချက်ကို ဖြန့်ဖြူး ပေးခြင်း။
- ဘေးကင်းလုံခြုံရာ လမ်းကြောင်းများ လမ်းညွှန်ပြသထားရှိခြင်း။
- စားနပ်ရိက္ခာ၊ သောက်ရေ၊ ဆေးဝါးနှင့် လိုအပ်သောပစ္စည်းများ ကြိုတင်ပြင်ဆင်ထားရှိခြင်း။

- ခိုလှုံရာအဆောက်အဦတွင် နေရာချထားရေးနှင့် အခြားလိုအပ် သော စီမံခန့်ခွဲမှုများ ဆောင်ရွက်ခြင်း။
- ခိုလှုံရာအဆောက်အဦတွင် လူဦးရေစာရင်းများ ကောက်ယူခြင်း နှင့် ပျောက်ဆုံး၊ ကျန်လှုပ်စာရင်းများ ပြုစုထားရှိခြင်း။
- မလိုလားအပ်သော လူမှုရေးပြဿနာများ မဖြစ်စေရေး ကြိုတင် ပြင်ဆင် စီမံဆောင်ရွက်ထားရန်။
- ရှာဖွေကယ်ဆယ်ရေး လုပ်ဆောင်ရန်အတွက် Taskforce များကို တာဝန်ခွဲဝေပေးရန်။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်ပြီးနောက်

- အရေးပေါ် ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ငန်းများနှင့် ထောက်ပံ့ရေး (အစား အစာ၊ သောက်သုံးရေ၊ ယာယီနေထိုင်မှုနှင့် ကျန်းမာရေးစောင့် ရှောက်မှု) လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရအဖွဲ့များ၊ လူမှုရေးအဖွဲ့များနှင့် ချိတ်ဆက်ကူညီဆောင်ရွက် ခြင်း။
- ပြန်လည်ထူထောင်ရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် စီစဉ်လုပ် ဆောင်ခြင်း။ (ဥပမာ- အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ ထောက်ပံ့ခြင်း၊ နေအိမ်များနှင့် ပြည်သူပိုင် အဆောက်အဦများ ပြန်လည်ပြင်ဆင်တည်ဆောက်ခြင်းနှင့် နှစ်သိမ့်ဆွေးနွေးခြင်း အစီအစဉ်)
- ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှု စာရင်းကောက်ယူခြင်းနှင့် ယာယီခိုလှုံရာနေရာများ ပြင်ဆင်ပေးခြင်း။
- နောက်ဆက်တွဲ လူမှုရေး၊ ကျန်းမာရေးပြဿနာများ မဖြစ်စေရေး အစီအမံများ ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ထားခြင်း။
- ဒေသတွင်း အရင်းအမြစ်များကို ပြန်လည်ထူထောင်ရေး လုပ်ငန်း များတွင် အကျိုးရှိစွာ အသုံးပြုနိုင်ရေး စီမံခန့်ခွဲမှုများပေးရန်။
- ပြန်လည်တည်ဆောက်ရေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်ရန်အတွက် သက်ဆိုင်ရာအစိုးရအဖွဲ့များ၊ လူမှုရေးအဖွဲ့များနှင့် ချိတ်ဆက်ကာ လိုအပ်သော အကူအညီများရယူခြင်း။
- ပြန်လည်ထူထောင်ရေးနှင့် ပြန်လည်တည်ဆောက်ရေး အစီအ စဉ်များတွင် ရေရှည်ဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေး အစီအစဉ်များ ထည့်သွင်းစဉ်းစား လုပ်ဆောင်ခြင်း။

- အနာဂတ်တွင် ပိုမိုထိရောက်သော ဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေး လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များနှင့် ကော်မတီဝင်များ၏ ဆောင်ရွက်ချက်များကို ပြန်လည်သုံးသပ် ခြင်း။

ကြိုတင်သတိပေးရေးအဖွဲ့၏ တာဝန်များ

ဘေးအန္တရာယ် မဖြစ်ခင်

- ကျေးရွာပြည်သူများအား ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ပတ်သက်သော ဆောင်ရန်/ ရှောင်ရန်များအား အသိပညာပေးခြင်း၊ အသိပညာ ပေးလက်ကမ်းစာစောင်များ၊ ပိုစတာများ ဖြန့်ဝေခြင်း။
- မုန်တိုင်းအရောင်နှင့် အဆင့်များအား ကျေးရွာလူထုသိရှိရန် ပညာ ပေး ပြောကြားခြင်း။
- မိုးလေဝသသတင်းနားထောင်၍ ကျေးရွာပြည်သူများအား အချိန်မီ သတိပေးခြင်း။
- ကြိုတင်သတိပေးရေးစနစ်များအား ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်မှုရှိစေရန်နှင့် ဘေးအန္တရာယ် အမျိုးအစားအလိုက် ကြိုတင်ပြင်ဆင် လေ့ကျင့် ထားခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေး သင်တန်းများပြုလုပ်ခြင်း၊ ဘေးကင်း ရာ လမ်းကြောင်းပြခြေပုံများ ရေးဆွဲထားခြင်း၊ အစမ်းလေ့ကျင့်မှု များ ပြုလုပ်ခြင်း။
- ကြိုတင်သတိပေးရေး အထောက်အကူပြုပစ္စည်းများအား အချိန် မှန်ပြုပြင် ထိန်းသိမ်းမှုများ လုပ်ဆောင်ခြင်း။
- အရေးပေါ်ဆက်သွယ်ရမည့် ဖုန်းနှင့်လိပ်စာများကို ကြိုတင်ရှာဖွေ စုဆောင်းထားခြင်း။
- သဏ္ဍာန်တူ ဇာတ်တိုက်လေ့ကျင့်ခြင်းတွင် အရေးပေါ်အခြေအနေ ၌ အခြား Taskforce များနှင့် မည်သို့ချိတ်ဆက် လုပ်ဆောင်နိုင်မှု များကို လေ့ကျင့်ပြင်ဆင်ထားခြင်း။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်နေစဉ်

- ကြိုတင်သတိပေးချက်ရရှိသည်နှင့် ကျေးရွာလူထုကို ကြိုတင်ပြင် ဆင်မှုများ ပြုလုပ်နိုင်ရန် သတိပေးနှိုးဆော်ခြင်းနှင့် ထိခိုက်လွယ် သူများကို ဘေးကင်းခိုလှုံရာ နေရာများသို့ ပြောင်းရွှေ့နိုင်ရန် ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးအဖွဲ့နှင့် ချိတ်ဆက်လုပ်ဆောင်ခြင်း။

- ဘေးအန္တရာယ်နှင့်ပတ်သက်သော သတင်းအချက်အလက်များကို အချိန်နှင့်တပြေးညီ ကျေးရွာ လူထုသို့ ထုတ်ပြန်ပေးရန်နှင့် ကော လဟာလများ မဖြစ်ပေါ်စေအောင် သတိပြုဆောင်ရွက်ရန်။
- VDMC ပင်မကော်မတီသို့ လိုအပ်သော သတင်းအချက်အလက် များ ပံ့ပိုးကူညီပေးရန်နှင့် အခြား Taskforce များနှင့် လိုအပ်သ လို ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်ရန်။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်ပြီးနောက်

- ဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းကြောင်း သိရသည်နှင့်တပြိုင်နက် VDMC နှင့် Taskforce များထံ အကြောင်းကြားရန်နှင့် ရှာဖွေကယ်ဆယ် ရေး လုပ်ဆောင်ရန်အတွက် ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေး အဖွဲ့နှင့် ပူး ပေါင်းလုပ်ဆောင်ခြင်း။
- အရေးပေါ်ဆက်သွယ်ရန် ဖုန်းနံပါတ်နှင့် လိပ်စာများ၊ လိုအပ်သော သ တင်းအချက်အလက်များကို ကူညီပံ့ပိုးပေးခြင်း။
- ခိုလှုံရာအဆောက်အဦတွင် ဘေးအန္တရာယ် ကင်းရှင်းပြီဖြစ် ကြောင်း သတင်းထုတ်ပြန်ပေးရန်နှင့် နောက်ဆက်တွဲဖြစ်တတ် သော အန္တရာယ်အကြောင်း ကြိုတင်သတိပေးချက်များ ထုတ်ပြန် ပေးခြင်း။ (ဥပမာ-ဝမ်းရောဂါ၊ အဆိပ်ရှိသတ္တဝါ၊ မီးဘေး၊ ဓာတ် လိုက်ခြင်း....စသည့်)

ရှာဖွေရေးနှင့် ကယ်ဆယ်ရေးအဖွဲ့၏ တာဝန်များ

ဘေးအန္တရာယ် မဖြစ်ခင်

- ဘေးဖြစ်နိုင်ခြေရှိသောကာလများတွင် အရေးပေါ်လိုအပ်သော စက်ကိရိယာများ၊ အသက်ကယ်ပစ္စည်းများအား အချိန်မှန်ပြင် ဆင် ရှာဖွေစုဆောင်းထားခြင်း။
- ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေး သင်တန်းများတက်ရောက်ပြီး ပုံမှန်လေ့ ကျင့်ထားခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်ချိန်တွင် ဒေသတွင်းရှိ အရင်းအမြစ်များ နှင့် ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ဆောင်နိုင်ရန် စီစဉ်ထားခြင်းနှင့် ကျေးရွာလူထုကိုလည်း လုပ်ဆောင်တတ်စေရန် သင်တန်းပေး ခြင်းနှင့် လက်တွေ့သရုပ်ပြ လေ့ကျင့်စေခြင်း။
- အရေးပေါ်အခြေအနေတွင် ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ငန်းများကို အခြား Taskforce များနှင့် ပူးပေါင်းလုပ် ဆောင်နိုင်ရန် ကြိုတင် ပြင်ဆင်လေ့ကျင့်ထားခြင်း။

- ရပ်ရွာလူထုအနေဖြင့် အသက်ကယ်ပစ္စည်းများအား နေအိမ်တွင် လွယ်လင့်တကူ ရရှိနိုင်စေရန် ကြီးကြပ် ဆောင်ရွက်ခြင်း။
- ကျေးရွာ၏ထိခိုက်လွယ်သူများ၊ ဦးစားပေးပြောင်းရွှေ့ပေးရန် လိုအပ်သူများစာရင်းနှင့် ကျေးရွာလူဦးရေ စာရင်းများ ကြိုတင်ပြင်ဆင် စုဆောင်းထားခြင်းနှင့် တာဝန်များခွဲဝေ သတ်မှတ်ထားခြင်း။
- ကျေးရွာလူထုပူးပေါင်းပါဝင်လာအောင် စည်းရုံးလှုံ့ဆော်ပြီး အရေးပေါ်ပြောင်းရွှေ့ခြင်းနှင့် ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ခြင်း သဏ္ဍာန်တူ ဇာတ် တိုက်လေ့ကျင့်ခြင်းကို အခြား Taskforce များနှင့် ပူးပေါင်းလုပ် ဆောင်ခြင်း။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်နေစဉ်

- ကြိုတင်သတိပေးချက် ရရှိသည်နှင့်တပြိုင်နက် ထိခိုက်လွယ်သူ များကို ဦးစားပေးပြောင်းရွှေ့ရန်နှင့် အရေးပေါ်ပြေးလမ်း ဆိုင်း ဘုတ်များ ပြသထားခြင်း။
- ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် သက်ဆိုင်သောပစ္စည်းများ အသင့်ပြင်ဆင်ထားရန်နှင့် လိုအပ်သော သတင်းအချက်အလက်များကို Early Warning အဖွဲ့နှင့် ချိန်ဆက်ရယူခြင်း။
- ခိုလှုံရာအဆောက်အအုံတွင် VDMC ကော်မတီမှဆောင်ရွက် နေသော လူဦးရေစာရင်းကောက်ယူခြင်းနှင့် နေရာချထားရေး လုပ်ငန်းများတွင် ကူညီပံ့ပိုးပေးခြင်း။
- ပျောက်ဆုံးသူများကို စာရင်းပြုစုထားပြီး ဘေးအန္တရာယ် ကင်းရှင်း ချိန်တွင် ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ငန်းများကို ချက်ချင်းလုပ် ဆောင် နိုင်ရန် Early Warning and First Aid Taskforces နှင့် ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် တာဝန်ခွဲဝေမှုများ လုပ်ဆောင် ခြင်း။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်ပြီးနောက်

- Early Warning အဖွဲ့ထံမှ ဘေးကင်းရှင်းကြောင်း သိရှိရသည်နှင့်တပြိုင်နက် VDMC သို့ အကြောင်းကြားပြီး အခြား အဖွဲ့များနှင့်ပူးပေါင်းကာ တာဝန်ခွဲဝေထားသည့်အတိုင်း ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ငန်းကို ချက်ချင်း လုပ်ဆောင်ခြင်း။
- လိုအပ်သော လမ်းကြောင်းရှင်းလင်းခြင်းများကို ကျေးရွာလူထု အကူအညီနှင့် ချက်ချင်းရှင်းလင်း လုပ်ဆောင်ခြင်း။
- အရေးကြီးလူနာများကို First Aid အဖွဲ့သို့ လွှဲပြောင်းပေးရန်နှင့် လိုအပ်ပါက နီးစပ်ရာဆေးရုံသို့ ပို့ဆောင်ရာတွင် ကူညီပံ့ပိုးပေး ခြင်း။

- ဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းချိန်တွင် ခိုလှုံရာအဆောက်အဦမှ ပြန် မည့်သူများကို လိုအပ်သောကူညီပံ့ပိုး မှုများပေးရန်နှင့် ထိခိုက် လွယ်သူများကို အိမ်တိုင်ရာရောက် ပြန်လည်ပို့ဆောင်ပေးခြင်း (နေအိမ် မပျက်စီးပါက)
- VDMC ကော်မတီမှ ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှု စာရင်းကောက်ယူရာတွင် ကူညီပေးခြင်း။

ရှေးဦးသူနာပြုရေးအဖွဲ့၏ တာဝန်များ

ဘေးအန္တရာယ် မဖြစ်ခင်

- ရှေးဦးသူနာပြုသင်တန်းများတက်ရောက်၍ ကျေးရွာသို့အသိပ ညာများ ဖြန့်ဝေခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်တတ်သောရာသီများတွင် အရေးပေါ် လိုအပ်သော ဆေးဝါးများအား စုဆောင်းထားရန်နှင့် ရက်လွန်မှု မရှိစေရန်စစ်ဆေးကာ လိုအပ်သောဖြည့်တင်းမှုများ အချိန်မှန် လုပ်ဆောင်ခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်ပါက အရေးပေါ်ဆေးကုသမှု ပြုလုပ် နိုင်ရန် နေရာများ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ခြင်း။
- ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်း၊ စေတနာ့ဝန်ထမ်းများ၊ အခြား Taskforce များနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း၊ လေ့ကျင့်ခြင်း၊ ပြင်ဆင်ခြင်းနှင့် တာဝန်များခွဲဝေခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်တတ်သောရာသီများတွင် ဒေသအ တွင်းရှိ ဆေးရုံ၊ ဆေးပေးခန်းများအား ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ ပြု လုပ်ထားနိုင်ရေးအတွက် ညှိနှိုင်းပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်နေစဉ်

- ခိုလှုံရာအဆောက်အဦတွင် ထိခိုက်လွယ်သူများကို ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုပေးခြင်း။
- ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေး အဖွဲ့နှင့်အတူ ထိခိုက်လွယ်သူများ ပြောင်း ရွှေ့ရာတွင် လိုအပ်သောကူညီ မှုများပေးခြင်း။
- ကြောက်ရွံ့ထိတ်လန့်နေသူများ၊ အားငယ်နေသူများနှင့် နှလုံး ရောဂါရှိသူများကို စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာအားပေး နှစ်သိမ့်ပေးခြင်းကို လုပ်ဆောင်ပေးခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းချိန်တွင် ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်း၊ စေတနာ့ ဝန်ထမ်းများ၊ အခြား Taskforce များနှင့် ပူးပေါင်းကာ ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ဆောင်နိုင်ရန် တာဝန်ခွဲဝေခြင်းနှင့် ကြိုတင် ညှိနှိုင်းပြင်ဆင်မှုများ ပြုလုပ် ထားခြင်း။

- ခိုလှုံရာအဆောက်အဦအတွင်း ကျန်းမာရေးနှင့် ပတ်သက်သော အသိပညာပေးခြင်းကို Early Warning အဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်ပြီးနောက်

- ရှာဖွေကယ်ဆယ်ရေးအဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်းကာ ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိ သူများအား ကယ်ဆယ်ခြင်းနှင့် လိုအပ်သော ကူညီမှုများပေးခြင်း။
- ဒဏ်ရာပြင်းထန်သောလူနာများကို နီးစပ်ရာဆေးရုံ၊ ဆေးခန်းများ သို့ ပို့ဆောင်ရန်အတွက် ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးအဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်း လုပ်ဆောင်ခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်ပြီးနောက် နောက်ဆက်တွဲဖြစ်တတ်သော ကျန်းမာရေးပြဿနာများကို ကြိုတင်ကာကွယ်မှုများ လုပ်ဆောင် ထားရန်နှင့် သတိပေးနှိုးဆော်မှုများပြုလုပ်ထားရန်။
- သေပျောက်စာရင်းကောက်ယူရာတွင် VDMC ကော်မတီကို လိုအပ်သောကူညီမှုများပေးခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းကြောင်း ထုတ်ပြန်ပြီးနောက် နေအိမ်ပြန် မည့်သူများကို လိုအပ်သလို ကူညီပေးရန်နှင့် ထိခိုက်လွယ်သူများ ကို အိမ်တိုင်ရာရောက် ကူညီပို့ဆောင်ပေးခြင်း။
- ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိသူများကို အချိန်မှန် ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက် မှုပေးခြင်း။

နောက်ဆက်တွဲ (၄): အရေးပေါ်ဆက်သွယ်ရန်ဖုန်းနံပါတ်များ

လပွတ္တာမြို့နယ်ဌာနဆိုင်ရာများ၏ ဖုန်းနံပါတ်များ

စဉ်	ဌာနအမည်	ဌာနအကြီးအကဲအမည်	ရုံးဖုန်း (၀၄၂-)	လက်ကိုင်ဖုန်း
၁	မြို့နယ်ရဲ	ရဲမှူးဦးတင်မောင်ဌေး	၈၀၁၃၃/၁၃၄	၀၉-၂၀၀၀၈၄၆
၂	တရားရုံး	ဦးသန်းဇော်ဦး	၈၀၁၁၇	၀၉-၂၅၆၁၆၀၂၈
၃	ဥပဒေ	ဒေါ်နေခြည်ထွေး	၈၀၆၀၄	၀၉-
၄	စိုက်ပျိုးရေး	ဦးသိန်းဇံ	၈၀၄၁၃	၀၉-၂၅၀၄၄၈၁၂၃
၅	မြေစာရင်း	ဦးသန်းအောင်	၈၀၁၂၇	၀၉-၂၅၀၇၅၆၄၄၉
၆	ဆည်မြောင်း	ဦးမျိုးမြင့်အောင်	၈၀၁၃၀	၀၉-၇၈၃၇၉၆၉၆၇
၇	ကုန်သွယ်မြှင့်တင်ရေး	ဦးအောင်မြင့်ဦး	၈၀၄၁၄	၀၉-၄၂၂၅၁၆၁၁၁

၈	စည်ပင်	ဦးကျော်ကျော်	၈၀၁၃၂	၀၉-၄၂၂၄၈၂၈၄၉
၉	ကုန်တင်ကုန်ချ	Dr. စိုးလှိုင်ဝင်း	၈၀၁၁၂	၀၉-၄၂၂၅၀၁၆၆၆
၁၀	ပြန်/ဆက်	ဒေါ်မြင့်မြင့်ကြည်	၈၀၁၂၃	၀၉-၂၅၄၄၆၄၅၇၇
၁၁	စီမံကိန်း	ဒေါ်အေးအေးသန်း	၈၀၁၁၆	၀၉-၇၉၅၉၁၃၅၇၂
၁၂	သစ်တော	ချစ်သန်းထွန်း	၈၀၁၂၂	၀၉-
၁၃	ငါးလုပ်ငန်း	ဦးဇေလတ် (ဒု - ဦးစီး)	၈၀၁၂၆	၀၉-၇၈၂၀၇၁၇၀၃
၁၄	ဆောက်လုပ်ရေး	ဦးကျော်ဦး	၈၀၁၂၈	၀၉-၇၇၆၆၄၆၂၉၄
၁၅	ရေကြောင်း	ဦးမြင့်ဦး	၈၀၁၂၁	၀၉-၂၅၀၁၈၂၄၄၇
၁၆	စာတိုက်	ဒေါ်ဝေဝေ	၈၀၅၈၆	၀၉-၉၆၂၁၅၂၅၇၅
၁၇	ပညာရေး	ဒေါ်သန်းသန်းဦး	၈၀၆၀၅	၀၉-၄၂၂၄၉၂၄၄၈၂
၁၈	လဝက	ဦးကျော်စွာမိုး	၈၀၁၁၅	၀၉-၅၃၉၆၅၅၁
၁၉	ကျန်းမာရေး	ဦးကျော်နိုင်ဦး	၈၀၁၂၀	၀၉-၈၅၇၈၆၈၈
၂၀	လျှပ်စစ်	ဦးမင်းဇော်ဇော်လွင်	၈၀၀၃၂	၀၉-၂၅၁၇၇၃၀၀၅
၂၁	မီးသတ်	ဦးကျော်မျိုးမြင့်	၈၀၇၀၄	၀၉-၄၂၅၀၀၅၈၅၅
၂၂	အား/ကာ	ဦးသိန်းဇံ	၈၀၀၇၈	၀၉-၇၇၇၄၇၅၈၀၀
၂၃	စိုက်/ဘဏ်	ဦးမျိုးတင့်	၈၀၁၁၃	၀၉-၇၈၈၉၅၄၆၅၉
၂၄	အခွန်	ဦးနေလင်း	၈၀၀၈၃	၀၉-၇၈၇၄၆၄၀၆၀
၂၅	ရုပ်သံ	ဦးထွန်းထွန်းဝင်း	၈၀-	၀၉-၂၅၄၄၆၀၀၅
၂၆	မိုက္ကရို	ဦးဘိုဘို	၈၀၅၈၈	၀၉-၈၅၇၈၀၀၀
၂၇	စက်မှုလယ်ယာ	ဦးတင့်ဇော်	၈၀၀၃၃	၀၉-၇၉၈၉၁၀၆၂
၂၈	သမ	ဦးညွန့်ဆွေ	၈၀၅၂၀	၀၉-
၂၉	စီး/ဘဏ်	ဦးနိုင်ဦး	၈၀၅၂၀	၀၉-၄၉၇၄၄၃၂၀
၃၀	တိုင်းရင်းဆေး	ဒေါ်ယုဝါဌေး	၈၀-	၀၉-၂၅၀၂၃၃၆၃၇
၃၁	ကျေး/ဖွဲ့	ဦးအောင်ကျော်မျိုး	၈၀၇၁၄	၀၉-၄၅၈၀၃၂၈၅၀
၃၂	ဆက်သွယ်ရေး	ဦးအုန်းကျော်	၈၀-	၀၉-၈၅၅၂၉၂၅ ၊ ၀၉-၄၂၃၀၀၁၂၄၈